EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Strasbourg den 11.3.2025
COM(2025) 101 final/2

2025/0059 (COD)

Förslag till

# EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om inrättande av ett gemensamt system för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i unionen och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG, rådets direktiv 2001/40/EG och rådets beslut 2004/191/EG**

# MOTIVERING

## BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

### • Motiv och syfte med förslaget

Europeiska unionen håller på att införa en integrerad, hållbar och övergripande EU-migrationspolitik som är både rättvis och resolut. Den migrations- och asylpakt[1] (*pakten*) som Europaparlamentet och rådet enades om 2024 ger EU den rättsliga ram och de verktyg som behövs för att ytterligare effektivisera förvaltningen av de yttre gränserna och inrätta snabba och effektiva asylförfaranden. Arbetet är i full gång med att se till att pakten genomförs på ett heltäckande sätt senast i mitten 2026.

Inrättandet av ett effektivt och gemensamt EU-system för återvändande är en central del av migrations- och asylpakten. För att ett system för migrationshantering ska fungera måste det ha en trovärdig och effektiv strategi för återvändande. När människor som inte har rätt att stanna i EU ändå blir kvar här undergrävs hela migrations- och asylsystemet. Det är orättvist mot dem som har följt reglerna, det motverkar EU:s arbete för att locka talanger och få dem att stanna och det försvagar i slutändan allmänhetens stöd för öppna och toleranta samhällen. Det uppmuntrar olagliga inresor och gör att de som vistas olagligt i medlemsstaterna utsätts för otrygga förhållanden och riskerar att utnyttjas av kriminella nätverk. Av de tredjelandsmedborgare som beordras lämna unionen är det för närvarande bara omkring 20 % som faktiskt gör det. Personer som beordrats att lämna unionen lyckas ofta undvika myndigheterna och flytta vidare till andra medlemsstater. Det nuvarande lapptäcket av 27 olika nationella återvändandesystem som alla följer egna tillvägagångssätt och förfaranden undergräver dessutom effektiviteten i återvändandet på unionsnivå. Detta kräver en grundlig översyn av hur återvändandepolitiken regleras i EU.

Kommissionens ordförande Ursula von der Leyen tillkännagav i sina politiska riktlinjer för 2024–2029[2] avsikten att lägga fram en ny gemensam strategi för återvändande, med en ny rättslig ram för att påskynda och förenkla återvändandeprocessen.

Europeiska rådet har konsekvent framhållit behovet av en enhetlig, heltäckande och effektiv politik för återvändande och återtagande[3]. I oktober 2024 uppmanade rådet kommissionen att snarast lägga fram ett nytt lagstiftningsförslag om återvändande[4]. Inom ramen för pakten kommer asylansökningar att handläggas snabbare och effektivare. Om detta ska vara hållbart måste återvändandet följa direkt därpå, för att förhindra att våra system blir överbelastade och att människor hamnar i limbo och för att försvåra försök till vidare rörlighet inom EU.

På EU-nivå regleras återvändandepolitiken genom direktiv 2008/115/EG[5] (*återvändandedirektivet*). Det finns ett flertal utmaningar som för närvarande undergräver återvändandets effektivitet och ändamålsenlighet – allt från ineffektiva förfaranden på

---

1 Den nya migrations- och asylpakten finns på https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0609.

2 Politiska riktlinjer för nästa Europeiska kommission (2024–2029): *En ambitiösare union:Min agenda för Europa*.

3 Europeiska rådets slutsatser av den 9 februari 2023, EUCO 1/23, Europeiska rådets slutsatser av den 17 oktober 2024, EUCO 25/24.

4 Europeiska rådets slutsatser av den 9 februari 2023, EUCO 1/23, Europeiska rådets slutsatser av den 17 oktober 2024, EUCO 25/24.

5 Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna.

nationell nivå till otillräckligt samarbete från tredjeländers sida när det gäller att återta de egna medborgarna. Återvändandeprocessen involverar ofta många myndigheter och aktörer och har blivit mycket komplex i många medlemsstater. Det nuvarande återvändandedirektivet lämnar stort utrymme för nationell lagstiftning att genomföra EU-reglerna och för nationella domstolar att tolka dem. Medlemsstaterna rapporterar problem kopplade till bristande tydlighet i reglerna och utdragna administrativa förfaranden, och dessa problem undergräver rättvisans behöriga gång. Detta skapar tvetydighet och osäkerhet för såväl de berörda tredjelandsmedborgarna som de myndigheter som hanterar återvändandet. Bristen på samarbetsvillighet hos tredjelandsmedborgare, som kan göra motstånd, fly eller på annat sätt motarbeta återvändandeinsatserna, gör det svårt att verkställa beslut om återvändande. Medlemsstaterna har svårt att hålla tredjelandsmedborgare under uppsikt under de olika faserna av återvändandeförfarandet, vilket bromsar förfarandet eller förhindrar dess genomförande.

Framsteg har gjorts när det gäller frivilligt återvändande, men det arbetet hämmas av att det saknas en trovärdig strategi för påtvingat återvändande. Dessutom är konsekvenserna för närvarande ringa för tredjelandsmedborgare som fått beslut om återvändande i en medlemsstat och flyr till en annan: i de flesta medlemsstater inleds återvändandeprocessen i stället igen med ett nytt beslut om återvändande. Det här undergräver beslut som fattas enligt ett korrekt rättsförfarande i den första medlemsstaten, och i praktiken innebär det att återvändandesystemet kringgås.

De nationella systemen och rutinerna är inte enhetliga och det finns för närvarande ingen systematisk strukturerad process för att identifiera och påskynda återvändandet av tredjelandsmedborgare som utgör säkerhetsrisker.

Skillnaderna mellan medlemsstaternas rutiner är många, även när det gäller återtagandeprocessen. Detta har en direkt inverkan på hur enhetligt EU och medlemsstaterna förhåller sig till tredjeländer när det gäller återtagande.

En reform av EU:s återvändanderegler är en viktig del av unionens pågående insatser för att reformera reglerna för migrationshantering. Men det handlar om mer än så – effektiva och moderna förfaranden för återvändande av asylsökande som fått avslag och personer som stannat längre än deras visering tillåter är grundläggande för att skydda EU:s område med fri rörlighet utan inre gränser.

Sedan återvändandedirektivet antogs 2008 har området med frihet, säkerhet och rättvisa och unionens migrationspolitik genomgått stora förändringar. EU-rätten på migrationsområdet har gått från lagstiftning med miniminormer till en tillnärmning av medlemsstaternas rutiner, inbegripet genom utveckling av operativa och praktiska åtgärder och konkret stöd till en mer enhetlig strategi på EU-nivå. Kommissionen har proaktivt försökt rationalisera rutinerna för att effektivisera återvändandet, bland annat genom rekommendationer 2017[6] och 2023[7] och genom EU:s strategi för frivilligt återvändande och återanpassning[8] från 2021. Kommissionen har utsett en återvändandesamordnare som stöds av ett högnivånätverk för återvändande.

---

6 Kommissionens rekommendation (EU) 2017/2338 av den 16 november 2017 om upprättande av en gemensam ”Handbok om återvändande” som ska användas av medlemsstaternas behöriga myndigheter när de utför uppgifter i samband med återvändande, C/2017/6505, EUT L 339, 19.12.2017, s. 83.

7 Kommissionens rekommendation (EU) 2023/682 av den 16 mars 2023 om ömsesidigt erkännande av beslut om återvändande och om påskyndande av återvändanden vid genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG, C/2023/1763, EUT L 86, 24.3.2023, s. 58.

8 Meddelande från kommissionen: *EU:s strategi för frivilligt återvändande och återanpassning*, Bryssel, 27.4.2021, COM(2021) 120 final.

Reform av återvändandereglerna har varit en politisk prioritering och ett politiskt mål ända sedan 2018, då kommissionen lade fram sitt förslag till omarbetning av det nuvarande återvändandedirektivet[9]. Den nya förordningen om gränsförfarandet för återvändande[10] trädde i kraft som en del av lagstiftningen i pakten, men de allmänna reglerna för återvändande är fortfarande de i återvändandedirektivet från 2008, som inte längre är ändamålsenligt. Detta förslag ersätter kommissionens förslag till direktiv om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna, COM(2018) 634 final, 2018/0329 (COD), som antogs av kommissionen den 12 september 2018 och nu dras tillbaka. De återstående delarna av initiativet från 2018 fick inte tillräckligt stöd för att medlagstiftarna skulle ha kunnat slutföra förhandlingarna, och bör därför dras tillbaka.

Detta förslag syftar till att effektivisera återvändandeprocessen genom att ge medlemsstaterna tydliga, moderna, förenklade och gemensamma regler för ändamålsenlig hantering av återvändandet. Syftet är att säkerställa att tredjelandsmedborgare samarbetar med myndigheterna genom en kombination av skyldigheter, incitament och konsekvenser för bristande samarbete. Förslaget syftar också till att förhindra kringgående av reglerna och otillåtna vidareförflyttningar inom Schengenområdet. Förslaget syftar till att säkerställa att en person som beordras att lämna EU faktiskt också lämnar EU, antingen med tvång eller frivilligt när omständigheterna tillåter det, samtidigt som de grundläggande rättigheterna respekteras. Dessutom syftar förslaget till att förse medlemsstaterna med gemensamma regler för att identifiera tredjelandsmedborgare och påskynda återvändandet när de berörda tredjelandsmedborgarna utgör en säkerhetsrisk. För första gången integreras också återtagande som en del av återvändandeprocessen. Förslaget skyddar de återvändande personernas grundläggande rättigheter genom tydliga rättssäkerhetsgarantier som säkerställer att beslut om återvändande blir föremål för granskning, inbegripet rätten att överklaga och förbudet mot avvisning, med vederbörlig hänsyn till sårbara personer och barnets bästa. Förslaget täpper till kryphål i processen för att förhindra situationer där ett beslut om återvändande som utfärdats i en medlemsstat kan kringgås eller förhalas i betydande mån genom att den berörda personen flyttar till en annan medlemsstat. Detta mål kommer att främjas genom att förslaget inför en mekanism för erkännande av beslut om återvändande.

En gedigen och modern rättslig ram som är strikt men rättvis, respekterar de grundläggande rättigheterna och ger unionen och medlemsstaterna de verktyg som krävs för att effektivt återsända tredjelandsmedborgare utan rätt att stanna kvar är en nödvändig del av ett verkligt europeiskt migrationssystem.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Detta förslag är en del av den övergripande strategi för migrationshantering som fastställs i förordningen om asyl- och migrationshantering[11] och kompletterar den rättsliga ram för pakten som antogs i maj 2024. En viktig avsikt med paktens lagstiftning är att föra asyl- och återvändandeförfarandena närmare varandra, genom förordningen om asylförfaranden och förordningen om ett gränsförfarande för återvändande. Detta förslag kompletterar reformen

[9] Förslag till direktiv om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (omarbetning), Bryssel, 12.9.2018, COM(2018) 634 final, 2018/0329 (COD).

[10] Förordning (EU) 2024/1349 av den 14 maj 2024 om inrättande av ett gränsförfarande för återvändande och om ändring av förordning (EU) 2021/1148, PE/17/2024/REV/1, EUT L, 2024/1349, 22.5.2024.

[11] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1351 av den 14 maj 2024 om asyl- och migrationshantering, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1147 och (EU) 2021/1060 och om upphävande av förordning (EU) nr 604/2013, EUT L, 2024/1351, 22.5.2024.

genom att i unionens rättsliga ram lägga till gemensamma regler för återvändande av tredjelandsmedborgare som inte har rätt att vistas i medlemsstaterna.

Detta förslag ligger i linje med några av de viktigaste nyheterna i de rättsakter som ingår i pakten. Syftet är att därigenom säkerställa ett rättvist och öppet förfarande för både tredjelandsmedborgare och nationella myndigheter. Exempelvis motsvarar åldersbedömningen av underåriga i detta förslag den lösning som antagits i förordningen om asylförfaranden. I förslaget föreskrivs också att en företrädare utses för ensamkommande barn för att säkerställa att underåriga behandlas på lämpligt sätt under hela migrationsprocessen och får lämpligt stöd. Tredjelandsmedborgarens skyldighet att samarbeta och konsekvenserna av bristande samarbete balanseras dessutom med den berörda tredjelandsmedborgarens rätt att bli informerad om dessa skyldigheter. Detta skapar en process som är tydlig och rättvis för tredjelandsmedborgare och nationella myndigheter.

Detta förslag ligger också i linje med de skärpta reglerna i de rättsakter som utgör pakten när det gäller tredjelandsmedborgare som inte har rätt att vistas i medlemsstaterna och som utgör en säkerhetsrisk, för att säkerställa att alla verktyg på unionsnivå utnyttjas till fullo för att korrekt identifiera sådana tredjelandsmedborgare och säkerställa att de snabbt och effektivt återvänder.

När det gäller avvikande bygger detta förslag på vissa av de lagstiftningslösningar som ingår i det nya direktivet om mottagningsvillkor[12], anpassade till återvändandesammanhanget för att säkerställa en mer enhetlig strategi för att motverka avvikande.

Förslaget innehåller fler alternativ för medlemsstaternas gemensamma hantering av irreguljära förflyttningar mellan medlemsstaterna för att skydda området utan inre gränskontroller.

Detta förslag syftar till att höja återvändandereglerna till samma ambitionsnivå som resten av den rättsliga ramen för migration och gränsförvaltning, för att skapa en sömlös koppling och kontinuitet mellan de olika etapperna i migrationshanteringsprocessen i unionen.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Detta förslag ger också verkan åt de strategiska riktlinjer för lagstiftningsprogrammet och den operativa programplaneringen på området med frihet, säkerhet och rättvisa som antogs av rådet (rättsliga och inrikes frågor) den 12 december 2024. Enligt de strategiska riktlinjerna måste Europeiska unionen och dess medlemsstater se till att de som inte har rätt att stanna faktiskt återvänder. För detta ändamål efterlyser de strategiska riktlinjerna att en mer beslutsam och övergripande strategi för återvändande ska utarbetas och genomföras, genom en brådskande uppgradering av vår rättsliga ram och vår kapacitet, i kombination med användningen av de interna och externa verktyg som står till vårt förfogande. Slutligen påpekas i de strategiska riktlinjerna att en framgångsrik återvändandepolitik är en hörnsten i ett övergripande och trovärdigt asyl- och migrationssystem i EU – vilket är vad denna förordning syftar till att förverkliga.

Detta förslag är också förenligt med unionens åtgärder för att förebygga och bekämpa olaglig invandring, förvalta unionens yttre gränser och bevara Schengenområdet utan inre gränskontroller.

Detta förslag är i linje med EU:s strategi att upprätta balanserade och övergripande partnerskap med tredjeländer, där migration bör integreras som en central fråga, och att ha ett nära samarbete med tredjeländer om återvändande, återtagande och återanpassning. Genom

[12] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1346 av den 14 maj 2024 om normer för mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd, PE/69/2023/REV/1, EUT L, 2024/1346, 22.5.2024.

att effektivisera sitt återvändandesystem kommer EU att bättre kunna utnyttja ett förbättrat återtagandesamarbete som främjas genom användning av all relevant politik och alla relevanta verktyg, däribland viseringspolitik, handel, utveckling och diplomati.

## 2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Med tanke på förslagets innehåll är den rättsliga grunden artikel 79.2 c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Vad variabel geometri beträffar följer detta förslag en liknande ordning som det gällande återvändandedirektivet.

Enligt artikel 4 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördragen, ska Danmark inom sex månader efter det att rådet har beslutat om den föreslagna förordningen, besluta huruvida landet ska genomföra detta förslag, som bygger på Schengenregelverket, i sin nationella lagstiftning.

När det gäller Irland har det nuvarande återvändandedirektivet en hybridkaraktär, som återspeglas i dess skäl. Detta förslag följer samma förhållningssätt, vilket innebär att både protokoll nr 19 om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar, fogat till fördragen, och protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördragen, tillämpas på detta förslag.

I den mån som den föreslagna förordningen utgör en utveckling av Schengenregelverket blir dess bestämmelser tillämpliga på Island, Norge, Schweiz och Liechtenstein i enlighet med respektive avtal som associerar dessa länder till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket.

- **Subsidiaritetsprincipen**

Målet med detta förslag är att införa ett gemensamt förfarande för återvändande och att åtgärda de största brister och utmaningar som medlemsstaterna stöter på vid återvändande av tredjelandsmedborgare som inte har rätt att vistas i unionen. Medlemsstaterna har ett gemensamt intresse av att förebygga och motverka olaglig invandring och säkerställa att de som inte har laglig rätt att vistas i unionen återvänder, men de kan inte åstadkomma detta på egen hand. För närvarande är många av bristerna i genomförandet av återvändandepolitiken en följd av bristande samverkan mellan de nationella systemen, vilket endast kan hanteras effektivt på EU-nivå.

Syftet är att förse alla medlemsstater med ett smidigt och effektivt förfarande och att undvika att återvändandeprocessen hämmas genom förflyttningar mellan medlemsstaterna.

Det nya förfarandet bör regleras av samma regler oavsett vilken medlemsstat som tillämpar dem, så att det säkerställs att tredjelandsmedborgare utan rätt att vistas i unionen behandlas rättvist och enhetligt och att den enskilda personen ges klarhet och rättslig säkerhet.

Att fastställa regler på nationell nivå i syfte att minska incitamenten för otillåtna förflyttningar mellan medlemsstaterna som företas bara för att försvåra återvändandet skulle inte lösa problemet på ett effektivt sätt. Därför kan målen för detta förslag inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna på egen hand, utan kan snarare, på grund av denna förordnings omfattning och verkningar, uppnås bättre på unionsnivå. Unionen måste därför agera och kan vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen.

- **Proportionalitetsprincipen**

I enlighet med proportionalitetsprincipen, som fastställs i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen, går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dess mål.

När det gäller målet att inrätta ett gemensamt återvändandeförfarande – inbegripet en mekanism för erkännande och verkställighet av beslut om återvändande, stärkta regler om personer som utgör säkerhetsrisker samt tydliga rättssäkerhetsgarantier – är alla delar av förslaget begränsade till vad som är nödvändigt för att inrätta och möjliggöra ett sådant gemensamt förfarande, rationalisera och förenkla det, säkerställa likabehandling i fråga om rättigheter och garantier för tredjelandsmedborgare i enlighet med EU-rätten och internationell rätt samt undvika skillnader i nationella förfaranden som har den oönskade effekten att uppmuntra otillåtna förflyttningar. Syftet med dessa ändringar är att hitta rätt balans mellan rättvis behandling av tredjelandsmedborgare och säkerställande av att systemet inte kan kringgås av tredjelandsmedborgare som vill undvika att avlägsnas från unionen. Alla nödvändiga skyddsåtgärder har införts för att säkerställa att tredjelandsmedborgare behandlas humant och rättvist med full respekt för stadgan.

- **Val av instrument**

Kommissionen föreslår en förordning. Trots framläggandet av 2017 och 2023 års rekommendationer och periodiska Schengenutvärderingar för att uppmuntra medlemsstaterna att utnyttja all flexibilitet i återvändandedirektivet finns det fortfarande förfarandemässiga hinder.

Ansträngningarna för att effektivisera genomförandet har visat sig otillräckliga för att åtgärda skillnaderna i de typer av förfaranden som används och rättigheterna och rättssäkerhetsgarantierna för tredjelandsmedborgare och för att säkerställa en enhetlig strategi mellan medlemsstaterna.

En förordning om inrättande av ett gemensamt återvändandesystem i unionen, vars bestämmelser är direkt tillämpliga, ger den grad av enhetlighet och effektivitet som behövs för en ny gemensam strategi för återvändande. En förordning säkerställer att viktiga nyheter som införs för att öka effektiviteten, t.ex. förfaranderegler, skyldigheter för tredjelandsmedborgare och ömsesidigt erkännande, anammas på ett enhetligt sätt i alla medlemsstater, vilket förhindrar snedvridande effekter och kryphål i EU:s återvändandesystem. Detta skulle dessutom anpassa reglerna om återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna till de särskilda reglerna i förordningen om ett gränsförfarande för återvändande.

## 3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Tolkningen av specifika delar av återvändandedirektivet har ända sedan direktivets ikraftträdande diskuterats och analyserats på expertnivå i kontaktgruppen för återvändande, som leds av kommissionen och samlar experter från medlemsstaterna, byrån för grundläggande rättigheter och Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex). Detta har under årens lopp gjort det möjligt för kommissionen att få en tydlig överblick över de svåraste inslagen när det gäller tolkningen och tillämpningen av återvändandedirektivet. Expertgruppen för återtagande och särskilda landsarbetsgrupper som organiserats av Frontex har regelbundet diskuterat och analyserat utmaningarna i återtagandeprocessen.

Periodiska Schengenutvärderingar och 2024 års tematiska Schengenutvärdering av återvändande[13] har gett en detaljerad bild av det nuvarande återvändandesystemet. Med hjälp av inbördes utvärdering utvärderar en grupp bestående av experter från medlemsstaterna och kommissionen, med stöd av EU:s byråer, varje medlemsstat och Schengenassocierat land som tillämpar Schengenregelverket fullt ut minst en gång vart sjunde år. Dessa utvärderingar har ofta blottat specifika problem i den nationella lagstiftning som införlivar återvändandedirektivet och har gjort det möjligt för kommissionen att få en överblick över de största utmaningarna i samband med genomförandet av det nuvarande direktivet.

Förslaget bygger också på de preliminära resultaten av den studie om brister och behov i EU:s återvändandelagstiftning som beställts av generaldirektoratet för migration och inrikes frågor. Arbetet med studien leds av ett konsortium av ICF, i samarbete med Migration Policy Institute (MPI) Europe, European Policy Centre (EPC) och Odysseus-nätverket, och har gett högkvalitativa analyser av möjliga alternativ för den nya rättsliga ramen för återvändande, på grundval av djupgående samråd genom undersökningar, workshoppar och intervjuer med viktiga intressenter. Studien kommer att avslutas först senare under 2025, men den pågående samrådsprocessen i anknytning till studien och de preliminära resultaten har varit avgörande för förslagets utformning.

Kommissionen håller regelbundna samråd med yrkesverksamma i medlemsstaterna, internationella organisationer och icke-statliga organisationer genom det europeiska migrationsnätverkets expertgrupp för återvändande (EMN-REG). Det pågående arbetet i EMN-REG har gett en värdefull praktisk evidensbas som säkerställer att förslaget bygger på verkliga erfarenheter. EMN-REG spelar en viktig roll genom att underlätta fortlöpande samarbete och utbyte av bästa praxis när det gäller återvändande och återanpassning. EMN-REG tar vid regelbundna workshoppar och seminarier upp viktiga frågor såsom återvändanderådgivning, frivilligt återvändande och återanpassning, återvändande för sårbara grupper och alternativ till förvar. EMN-REG-strukturen har möjliggjort kontinuerlig återkoppling, som utgör underlag för åtgärdsalternativen för detta förslag.

Förslaget har underbyggts av flera EU-finansierade (pågående) forskningsprojekt på området återvändande och irreguljär migration. Bland projekten finns projekt för att mäta den irreguljära migrationen och relaterad politik (MIrreM), decentralisera studierna om politiken för migranters återvändande och återtagande i Europa och resten av världen (GAPS), undersöka motivationer, erfarenheter och konsekvenser av politiken för återvändande och återtagande för att upptäcka och utveckla effektiva alternativ (MORE) samt nå överenskommelser om återvändande, återanpassning och återtagande (FAIR). Forskningsprojekten sammanför akademiker, civilsamhället, statliga förvaltningar och internationella organisationer för att bland annat undersöka legalisering, hinder/möjliggörande faktorer för internationellt samarbete om återvändande, motivationer, erfarenheter och konsekvenser av politiken för återvändande och återtagande samt människorättsaspekter i samband med såväl frivilligt som påtvingat återvändande.

Vid utarbetandet av det nya förslaget togs vederbörlig hänsyn till den alternativa konsekvensbedömning av det omarbetade förslaget till återvändandedirektivet[14] som gjorts av Europaparlamentet samt Europaparlamentets genomföranderapport om återvändandedirektivet[15].

---

13 Rapporten om den tematiska Schengenutvärderingen – *Att överbrygga nationella klyftor: med sikte på ett effektivt EU-system för återvändande*.

14 https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_STU(2019)631727.

15 Antagna texter – genomföranderapport om återvändandedirektivet – torsdagen den 17 december 2020.

En närmare redogörelse för samrådsprocessen och underlaget till detta förslag finns i ett arbetsdokument från kommissionens avdelningar som snart kommer att offentliggöras.

- **Samråd med berörda parter**

Förslaget grundar sig på samråd med ett brett urval av berörda parter, bland annat medlemsstater, EU-institutioner, internationella organisationer, icke-statliga organisationer, civilsamhället, forskningsenheter och tredjeländer.

Mellan oktober 2024 och februari 2025 intensifierade kommissionen det redan nära och pågående samrådet med viktiga berörda parter från medlemsstater, experter och yrkesverksamma på området återvändande samt civilsamhället. Samråden ägde rum på politisk, strategisk och teknisk nivå för att säkerställa att alla berörda parters situation och behov beaktas. I detta sammanhang delade berörda parter med sig av relevanta resurser och riktade synpunkter till kommissionen.

Det pågående arbetet i EMN-REG har gett en värdefull praktisk evidensbas som säkerställer att förslaget bygger på konkreta erfarenheter och rutiner. EMN-REG har vid regelbundna workshoppar och seminarier under det senaste året tagit upp frågor såsom ömsesidigt erkännande, återvändanderådgivning, frivilligt återvändande och återanpassning, återvändande för sårbara grupper och alternativ till förvar. EMN-REG har sedan november 2024 också använts på ett riktat sätt för att sondera gruppens åsikter, särskilt när det gäller sårbara personer i återvändandeprocessen.

Högnivånätverket för återvändande, som leds av EU:s återvändandesamordnare, förde också riktade diskussioner i september 2024 och januari 2025, särskilt om olika åtgärdsalternativ och överväganden för förslaget.

Kommissionen anordnade flera särskilda sessioner om den framtida lagstiftningen om återvändande vid det europeiska migrationsforumet i november 2024, vilket gjorde det möjligt att få in ytterligare synpunkter och idéer, särskilt från civilsamhället.

Kommissionens expertgrupp om migranter höll också en särskild diskussion om den framtida återvändandelagstiftningen den 15 januari 2025.

Under det senaste året har rådet under ledning av de roterande ordförandeskapen anordnat ett stort antal diskussioner om den framtida lagstiftningen om återvändande på teknisk, strategisk och ministeriell nivå.

En omfattande samrådsprocess anordnades från november 2024 till februari 2025 i samband med den studie om brister och behov i EU:s återvändandelagstiftning som beställts av generaldirektoratet för migration och inrikes frågor. Arbetet med studien leds av ett konsortium av ICF, i samarbete med Migration Policy Institute (MPI) Europe, European Policy Centre (EPC) och Odysseus-nätverket, och har möjliggjort djupgående samråd genom undersökningar, workshoppar och intervjuer med viktiga intressenter.

Vartefter som arbetet med förslaget intensifierades fick kommissionen också ett stort antal ståndpunktsdokument, noter och analyser om utmaningar, problem och förslag till lösningar, vilka alla vederbörligen övervägdes och beaktades vid utarbetandet av förslaget.

En närmare redogörelse för samrådsprocessen och underlaget till detta förslag finns i ett arbetsdokument från kommissionens avdelningar som snart kommer att offentliggöras.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Kommissionen har använt sig av den sakkunskap som samlats in från de många nätverk och expertgrupper som är verksamma på återvändandeområdet, däribland det europeiska migrationsnätverkets expertgrupp för återvändande (EMN-REG), kontaktgruppen för

återvändandedirektivet, expertgruppen för återtagande, högnivånätverket för återvändande under ledning av EU:s återvändandesamordnare och de experter som arbetar med studien om brister och behov i EU:s återvändandelagstiftning.

Kommissionen har dessutom tagit hänsyn till den uppsjö av dokument, ståndpunktsdokument och forskningsmaterial som den har fått ta emot särskilt under de senaste månaderna i takt med att arbetet med förslaget intensifierats.

- **Konsekvensbedömning**

Ingen konsekvensbedömning har gjorts på grund av det brådskande behovet av att föreslå nya regler på området återvändande, men förslaget bygger på de många olika samråd, studier och utvärderingar som beskrivs ovan.

Ett arbetsdokument från kommissionens avdelningar kommer snart att offentliggöras, där man redogör för den samrådsprocess som ledde fram till förslaget och analyserar några av de viktigaste åtgärdsalternativ som beaktades.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Förslaget syftar till att förenkla och rationalisera den nuvarande rättsliga ramen, som har vidareutvecklats genom rättspraxis från Europeiska unionens domstol och nationella domstolar, vilket har lett till en hög grad av komplexitet i genomförandet av reglerna.

Skyldigheten att samarbeta kommer att minska den administrativa bördan för medlemsstaterna, eftersom tredjelandsmedborgare blir skyldiga att aktivt delta i återvändandeprocessen genom att tillhandahålla all nödvändig information och att kontinuerligt vara närvarande och tillgängliga. En mekanism för erkännande och verkställighet av beslut om återvändande gör det möjligt att undvika dubbelarbete i medlemsstaterna och flera bedömningar av samma tredjelandsmedborgare. EU-återvändandeordern kommer dessutom att underlätta utbytet av information som behövs för att erkänna andra medlemsstaters beslut om återvändande.

- **Grundläggande rättigheter**

Detta förslag respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som särskilt erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna[16] samt de skyldigheter som har sitt ursprung i folkrätten och särskilt i Genèvekonventionen om flyktingars rättsliga ställning[17], den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna[18], den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, Förenta nationernas konvention mot tortyr[19] och Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter[20].

Detta förslag säkerställer att återvändande sker på ett sätt som respekterar människans värdighet, rätten till liv, förbudet mot tortyr och omänsklig och förnedrande bestraffning och behandling, rätten till frihet och säkerhet, rätten till familjeliv och privatliv, inbegripet skydd av personuppgifter, skydd vid avlägsnande och utvisning, särskilt principen om *non-refoulement* och skydd mot kollektiva utvisningar, icke-diskriminering och rätten till ett effektivt rättsmedel.

---

16 Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, EUT C 326, 26.10.2012, s. 391.

17 Genèvekonventionen om flyktingars rättsliga ställning, 1951, Förenta nationernas fördragssamling.

18 Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, 1950, Europarådet.

19 Internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, 1966, Förenta nationerna.

20 Konventionen om barnets rättigheter, 1989, Förenta nationerna.

Rätten till frihet skyddas genom en strikt begränsning av tillgripandet av förvar: förvar är motiverat endast av särskilda skäl som tydligt definieras i förordningen, när det visar sig nödvändigt och proportionerligt, på grundval av en individuell bedömning av varje fall och med möjlighet till rättslig prövning. Förordningen anger också ramar för användningen av alternativ till förvar, eftersom sådana åtgärder, trots att de är mindre invasiva än förvar, ändå innebär att friheten inskränks. Förslaget garanterar att barnets bästa bör komma i främsta rummet vid tillämpningen av denna förordning. Särskilda regler gäller för underåriga i återvändandeprocessen, särskild när det gäller förhållandena i samband med förvar. Dessutom införs vissa av de främsta nyheterna i paktens lagstiftning, särskilt när det gäller åldersbedömning av underåriga och praxis att utse en företrädare som ska åtfölja ensamkommande barn, nu även för återvändandeförfarandet genom denna förordning. Förslaget utesluter också att ensamkommande barn och familjer med underåriga återsänds till länder med vilka det finns ett avtal eller arrangemang om återvändande. Genom att skärpa reglerna för tredjelandsmedborgare som utgör en säkerhetsrisk främjar förslaget också rätten till säkerhet.

## 4. BUDGETKONSEKVENSER

Som anges i den åtföljande finansierings- och digitaliseringsöversikten för rättsakten är de investeringar som krävs på EU-nivå och medlemsstatsnivå förenliga med den fleråriga budgetramen 2021–2027 och kan finansieras inom ramen för fonderna för inrikes frågor under den fleråriga budgetramen 2021–2027 genom utnyttjande av Asyl-, migrations- och integrationsfonden (Amif)[21]. Finansieringen efter 2027 omfattas av förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram. Det föreslås att Frontex återvändandebudget vid behov stärks 2025, 2026 och 2027 genom att resurser sätts in internt inom Frontex budget beroende på den faktiska användningen.

Medlemsstaterna kommer att kunna använda de medel som anslagits inom ramen för deras nationella program för Asyl-, migrations- och integrationsfonden för att stödja investeringar i infrastruktur och förfaranden som behövs för genomförandet av denna förordning. Frontex kan stödja medlemsstaterna med personal och verksamhet inom ramen för sitt mandat, t.ex. att samordna återvändandeinsatser, även genom att täcka kostnader i samband med återvändandeinsatser, chartra flygplan eller boka biljetter för återvändande med kommersiella flygningar för samma ändamål.

## 5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Kommissionen kommer regelbundet att övervaka tillämpningen av förordningen, bland annat genom Schengenutvärderingsmekanismen. Kommissionen bör rapportera om genomförandet av förordningen fem år efter förordningens ikraftträdande.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Det främsta syftet med förslaget är att förenkla återvändandeprocessen och göra den tydligare för de nationella myndigheterna och de berörda tredjelandsmedborgarna.

[21] I den mån verksamheten finansieras genom den tematiska delen av Amif kan genomförandet ske med direkt, indirekt eller delad förvaltning.

Förslaget läggs fram i form av en förordning och säkerställer därmed att reglerna är direkt tillämpliga i medlemsstaterna och att återvändanden hanteras på ett enhetligt sätt i hela unionen. Detta skapar klarhet och förutsägbarhet och minskar möjligheterna att kringgå återvändandesystemet i en medlemsstat genom förflyttning till en annan medlemsstat.

**Gemensamma förfaranderegler för utfärdande av beslut som rör återvändande:** Förslaget innehåller gemensamma regler för utfärdande av beslut om återvändande och åläggande av inreseförbud. Detta säkerställer att tredjelandsmedborgare behandlas lika i alla medlemsstater och bidrar till att säkerställa att skillnader mellan medlemsstaternas system inte kan utnyttjas. Definitionerna har uppdaterats mot bakgrund av praxis sedan återvändandedirektivet antogs och har i tillämpliga fall anpassats till definitionerna i de nyligen antagna rättsakter som ingår i pakten, vilket säkerställer enhetlighet, tydlighet och förutsägbarhet under hela migrationsprocessen. De återvändande personernas grundläggande rättigheter skyddas genom tydliga rättssäkerhetsgarantier som säkerställer att beslut om återvändande blir föremål för granskning, inbegripet rätten att överklaga och förbudet mot avvisning, med vederbörlig hänsyn till ensamkommande barn och barnets bästa.

**Skärpta förfaranden för påtvingat återvändande och incitament för frivilligt återvändande:** Förslaget klargör när ett beslut om återvändande bör verkställas genom avlägsnande och definierar frivilligt återvändande, vilket skapar klarhet och förutsägbarhet både för de ansvariga myndigheterna och för tredjelandsmedborgare. Detta stärker i sin tur frivilligt återvändande, eftersom påtvingat återvändande blir ett tydligt och trovärdigt instrument. Förslaget förtydligar bestämmelserna om övervakning av påtvingat återvändande.

**Rättssäkerhetsgarantier:** Reglerna i detta förslag ska alltid genomföras med full respekt för stadgan om de grundläggande rättigheterna, inbegripet respekt för principen om *non-refoulement*, rätten till frihet, rätten till ett effektivt rättsmedel och barnets bästa. Tidsfristerna för att överklaga beslut om återvändande varierar kraftigt mellan medlemsstaterna, från några dagar till en månad eller mer. I överensstämmelse med de grundläggande rättigheterna måste tidsfristen lämna tillräckligt med tid för att säkerställa tillgång till ett effektivt rättsmedel, samtidigt som återvändandeförfarandena inte fördröjs. Förslaget harmoniserar också reglerna om att på begäran tillhandahålla kostnadsfritt rättsligt bistånd och/eller biträde med reglerna i den nyligen antagna pakten. Slutligen ligger förslaget i linje med reglerna i asylregelverket om åldersbedömning av underåriga och om utnämning av en företrädare som ska åtfölja ensamkommande barn i återvändandeprocessen. Genom att skapa en koppling till asylprocessen säkerställer förslaget en lämplig och enhetlig behandling av underåriga enligt alla unionens regler om migrationshantering, vilket skapar tydlighet, förenkling och förutsägbarhet.

**Skyldighet att samarbeta och rätt till information:** Tredjelandsmedborgares bristande samarbetsvillighet under återvändandeförfarandena är ett av de främsta problem som hindrar återvändandet. Genom detta förslag införs därför en uttrycklig skyldighet för tredjelandsmedborgare att samarbeta med de nationella myndigheterna i alla skeden av återvändandeförfarandena, i synnerhet när det gäller att fastställa och kontrollera deras identitet i syfte att få en giltig resehandling genom att lämna personuppgifter, reseuppgifter och biometriska uppgifter. De föreslagna reglerna beskriver vad samarbetet innebär och konsekvenserna vid bristande samarbete, tillsammans med incitament för att säkerställa samarbete, inbegripet återvändanderådgivning och stöd för frivilligt återvändande. För att säkerställa att tredjelandsmedborgaren får korrekt information om vad som förväntas av honom eller henne i återvändandeprocessen omfattar förslaget tredjelandsmedborgarens rätt till information, vilket bygger på viss praxis i medlemsstaterna, och återspeglar liknande

bestämmelser som infördes genom förordningen om asylförfaranden. Systemet ger möjlighet att överklaga vissa beslut och få tillgång till rättsmedel.

**Hantering och förebyggande av avvikande och otillåtna förflyttningar mellan medlemsstaterna:** Förslaget ger medlemsstaterna skärpta regler för att säkerställa att de tredjelandsmedborgare som är föremål för återvändande är tillgängliga genom att skapa ett system som är mer ägnat att bedöma och hantera risken för avvikande. Det inför en uttömmande förteckning för att bedöma risken för avvikande, vilket säkerställer ett samstämmigt och enhetligt tillvägagångssätt i medlemsstaterna, och en uttömmande förteckning över skäl för förvar. De regler som kompletterar skyldigheten att samarbeta, för att säkerställa att den återvändande personen förblir tillgänglig under hela återvändandeprocessen, återspeglar delvis de överenskomna lösningar för asyl som föreskrivs i de rättsakter som ingår i pakten, till exempel möjligheten att kräva att tredjelandsmedborgaren vistas på en viss geografisk plats, till exempel inom en viss region.

**Återvändande av tredjelandsmedborgare som utgör en säkerhetsrisk:** Tredjelandsmedborgare som inte har rätt att vistas i unionen och som utgör en säkerhetsrisk måste snabbt identifieras och återsändas. Förslaget föreskriver därför en allmän skyldighet för de ansvariga myndigheterna att utföra nödvändiga kontroller tidigt i återvändandeprocessen för att stödja identifiering och upptäcka eventuella säkerhetsrisker. I förslaget definieras vissa kategorier av tredjelandsmedborgare som omfattas av de särskilda förfaranderegleрna för personer som utgör en säkerhetsrisk, till exempel när ett brott av en viss allvarlighetsgrad har begåtts. Dessa tredjelandsmedborgare kommer att bli föremål för påtvingat återvändande, längre inreseförbud och separata skäl för förvar. Dessa regler återspeglar och överensstämmer med reglerna om återvändande i den nyligen antagna paktlagstiftningen och kodexen om Schengengränserna, som alla omfattar särskilda regler för att hantera migranter som utgör en säkerhetsrisk. Förslaget föreskriver också tydliga skyddsåtgärder för de grundläggande rättigheterna.

**En europeisk återvändandeorder:** Medlemsstaterna kommer fortfarande att utfärda egna beslut om återvändande, men förslaget inför en europeisk återvändandeorder, som kompletterar medlemsstaternas beslut om återvändande för att skapa klarhet mellan medlemsstaterna. Den europeiska återvändandeordern är ett gemensamt formulär som kommer att innehålla de centrala inslagen i beslutet om återvändande och vara tillgängligt via Schengens informationssystem. Eventuella tekniska ändringar som krävs för att underlätta en snabb tillgång till den europeiska återvändandeordern kommer att tas upp i samband med framtida överväganden om ändringar av förordning (EU) 2018/1860 om användning av Schengens informationssystem för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna. Den europeiska återvändandeordern kommer att inrättas genom en genomförandeakt.

**En mekanism för erkännande och verkställighet av beslut som utfärdats av en annan medlemsstat:** Detta förslag innebär en viktig förenkling av förfarandena genom att det inför en mekanism för att direkt verkställa ett beslut om återvändande som utfärdats av en annan medlemsstat. Enligt de nuvarande reglerna har de flesta medlemsstater en skyldighet att utfärda ett nytt beslut om återvändande även om en annan medlemsstat redan har utfärdat ett beslut om återvändande till personen i fråga. Detta förslag ger medlemsstaterna ett verktyg för att verkställa det beslut om återvändande som redan utfärdats av den andra medlemsstaten. Detta skulle eliminera ett steg i processen och göra att dubbelarbete kan undvikas. Senast den 1 juli 2027 kommer kommissionen att se över huruvida medlemsstaterna har inrättat lämpliga rättsliga och tekniska arrangemang för att praktiskt hantera europeiska återvändandeorder via Schengens informationssystem samt anta ett genomförandebeslut som gör det obligatoriskt att erkänna och verkställa ett beslut om återvändande som utfärdats av en annan medlemsstat.

Förslaget kompletteras med begränsade undantag. Medlemsstater som utfärdar ett beslut om återvändande ansvarar för dess verkställighet och måste använda alla lämpliga medel för att säkerställa ett effektivt återvändande. Mekanismen för erkännande av beslut om återvändande som utfärdats av en annan medlemsstat stöds och underlättas av den europeiska återvändandeorder som beskrivs ovan. Förslaget klargör också processen och relevanta rättssäkerhetsgarantier och rättsmedel på grundval av lärdomarna från genomförandet av kommissionens rekommendation från 2023 om ömsesidigt erkännande av beslut om återvändande.

**Återvändande till ett land med vilket det finns ett avtal eller arrangemang om återvändande:** Genom förslaget införs en möjlighet att återsända tredjelandsmedborgare som har fått ett beslut om återvändande till ett tredjeland med vilket det finns ett avtal eller arrangemang om återvändande (*återvändandecentrum*). Möjligheten att återsända irreguljära migranter till dessa länder bör omfattas av särskilda villkor för att säkerställa respekten för de berörda personernas grundläggande rättigheter. Ett avtal eller arrangemang kan endast ingås med ett tredjeland där internationella normer och principer för mänskliga rättigheter respekteras i enlighet med internationell rätt, däribland principen om *non-refoulement*. Avtalet eller arrangemanget måste innehålla villkoren för överföringen samt villkoren för den period då tredjelandsmedborgaren vistas i landet, vilken kan vara kort- eller långvarig. Avtalet eller arrangemanget måste åtföljas av en övervakningsmekanism för att bedöma genomförandet och ta hänsyn till eventuella förändrade omständigheter i tredjelandet. Ensamkommande barn och familjer med underåriga omfattas inte av återvändande till ett land med vilket det finns ett avtal eller arrangemang om återvändande.

**Återtagande som en integrerad del av återvändandeprocessen:** Genom förslaget blir återtagande till en integrerad del av återvändandeprocessen. Det fastställer en gemensam förfarandestrategi för inlämning av ansökningar om återtagande, bland annat genom ett standardformulär för ansökningar om återtagande och systematisk uppföljning av beslut om återvändande med ansökningar om återtagande. Det ökar öppenheten och samordningen av förhållningssättet till tredjeländer när det gäller återtagande, samtidigt som flexibiliteten för medlemsstaterna bibehålls. Förslaget inför inslag för ett mer sammanhållet förhållningssätt till tredjeländer och fastställer en tydlig rättslig grund för överföring av uppgifter till tredjeländer i återtagandesyfte. Det klargör att kommunikation med icke-erkända tredjelandsenheter i syfte att genomföra återtagandeförfarandet inte utgör ett erkännande.

2025/0059 (COD)

Förslag till

# EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

## om inrättande av ett gemensamt system för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i unionen och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG, rådets direktiv 2001/40/EG och rådets beslut 2004/191/EG

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 79.2 c,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[22],

med beaktande av Regionkommitténs yttrande[23],

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

(1) I egenskap av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa bör unionen ha en gemensam politik för återvändande av tredjelandsmedborgare som inte har rätt att vistas i unionen. En effektiv återvändandepolitik är en viktig del av ett trovärdigt system för migrationshantering.

(2) Genom denna förordning inrättas ett gemensamt system för återvändande av tredjelandsmedborgare som inte har rätt att vistas i unionen på grundval av ett gemensamt förfarande för återvändande och återtagande, ett system för att förebygga och hantera risken för avvikande samt samarbete grundat på ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna.

(3) Ett gemensamt system för effektiv hantering av återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna bör inrättas för att bidra till genomförandet av den övergripande strategi som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1351[24]. Systemet bör bygga på integrerat beslutsfattande för att säkerställa samstämmighet och effektivitet i de insatser som görs och åtgärder som vidtas av unionen och dess medlemsstater inom ramen för deras respektive befogenheter.

(4) Europeiska rådet har konsekvent betonat vikten av beslutsamma åtgärder på alla nivåer för att underlätta, öka och påskynda återvändandena från Europeiska unionen. I

[22] EUT C [...], [...], s. [...].

[23] EUT C [...], [...], s. [...].

[24] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1351 av den 14 maj 2024 om asyl- och migrationshantering, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1147 och (EU) 2021/1060 och om upphävande av förordning (EU) nr 604/2013 (EUT L 222, 22.5.2024, s. 1).

oktober 2024 uppmanade Europeiska rådet kommissionen att snarast lägga fram ett nytt lagstiftningsförslag.

(5) I de strategiska riktlinjer för lagstiftningsprogrammet och den operativa programplaneringen på området med frihet, säkerhet och rättvisa som antogs av rådet (rättsliga och inrikes frågor) den 12 december 2024 påpekas att en framgångsrik återvändandepolitik är en hörnsten i ett övergripande och trovärdigt asyl- och migrationssystem i unionen. För detta ändamål efterlyser de strategiska riktlinjerna att man utvecklar och genomför en mer beslutsam och övergripande strategi för återvändande genom en brådskande uppdatering av den rättsliga ramen.

(6) En effektiv återvändandepolitik bör säkerställa samstämmighet med migrations- och asylpakten och främja dess integritet, bidra till hanteringen av olaglig invandring till unionen och förhindra otillåtna förflyttningar mellan medlemsstaterna som företas av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i unionen, i syfte att skydda området utan inre gränskontroller samtidigt som de grundläggande rättigheterna respekteras.

(7) Unionen och dess medlemsstater har ökat sina ansträngningar för att effektivisera återvändandepolitiken. Trots detta motsvarar den befintliga rättsliga ramen, som består av rådets direktiv 2001/40/EG[25] och direktiv 2008/115/EG[26], inte längre behoven i unionens migrationspolitik. Sedan direktiv 2008/115/EG antogs 2008 har området med frihet, säkerhet och rättvisa och unionens migrationspolitik förändrats avsevärt. EU-rätten på migrationsområdet har gått från lagstiftning med miniminormer till en tillnärmning av medlemsstaternas rutiner. Kommissionen försökte reformera återvändandereglerna 2018 genom sitt förslag till omarbetning av återvändandedirektivet[27]. Kommissionen har också försökt hjälpa medlemsstaterna att utnyttja flexibiliteten i direktiv 2008/115/EG genom rekommendationerna (EU) 2017/2338[28] och (EU) 2023/682[29]. Den nuvarande rättsliga ramens gränser har dock nåtts.

(8) Det bör inrättas ett robust och rättvist gemensamt förfarande för återvändande för att säkerställa att tredjelandsmedborgare som inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa, vistelse eller bosättning på medlemsstaternas territorium återsänds på ett humant sätt, med full respekt för de grundläggande rättigheterna och internationell rätt. Tydliga och transparenta regler som är tillämpliga i alla medlemsstater bör ge den berörda tredjelandsmedborgaren och de behöriga myndigheterna säkerhet. Det är

---

25 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1351 av den 14 maj 2024 om asyl- och migrationshantering, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1147 och (EU) 2021/1060 och om upphävande av förordning (EU) nr 604/2013 (EUT L 222, 22.5.2024, s. 1).

26 Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (EUT L 348, 24.12.2008, s. 98, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj).

27 Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (omarbetning), Bryssel, 12.9.2018, COM(2018) 634 final, 2018/0329 (COD).

28 Kommissionens rekommendation (EU) 2017/2338 av den 16 november 2017 om upprättande av en gemensam ”Handbok om återvändande” som ska användas av medlemsstaternas behöriga myndigheter när de utför uppgifter i samband med återvändande (EUT L 339, 19.12.2017, s. 83, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2017/2338/oj).

29 Kommissionens rekommendation (EU) 2023/682 av den 16 mars 2023 om ömsesidigt erkännande av beslut om återvändande och om påskyndande av återvändanden vid genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG, C/2023/1763, EUT L 86, 24.3.2023, s. 58, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/682/oj.

viktigt att förenkla, underlätta och påskynda återvändandeförfarandena och säkerställa att återvändandet inte hindras av otillåtna förflyttningar till andra medlemsstater.

(9) Tillämpningen av reglerna i denna förordning bör inte påverka reglerna om tillgång till internationellt skydd i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1348[30]. När så är relevant kompletteras reglerna i denna förordning av de särskilda regler som länkar samman negativa asylbeslut och beslut om återvändande med avseende på utfärdande och rättsmedel i förordning (EU) 2024/1348 och gränsförfarandet för återvändande som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1349[31].

(10) Denna förordning respekterar tredjelandsmedborgares grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*) och Genèvekonventionen om flyktingars rättsliga ställning av den 28 juli 1951, kompletterad genom New York-protokollet av den 31 januari 1967. Den bör tillämpas i enlighet med stadgan, allmänna principer i unionsrätten och relevant internationell rätt.

(11) Principen om *non-refoulement* och förbudet mot kollektiv utvisning i artikel 19 i stadgan bör respekteras vid tillämpningen av denna förordning. Ingen får avlägsnas, utvisas eller utlämnas till ett tredjeland där han eller hon löper en allvarlig risk att utsättas för dödsstraff, tortyr eller andra former av omänsklig eller förnedrande bestraffning eller behandling.

(12) Den medlemsstat på vars territorium den tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i unionen upptäcks är ansvarig för att säkerställa att han eller hon återvänder. När olaglig vistelse upptäcks bör medlemsstaterna snabbt identifiera tredjelandsmedborgaren och kontrollera eventuella säkerhetsrisker genom att söka i relevanta unionsdatabaser och nationella databaser. Medlemsstaterna bör kontrollera om sårbarhet föreligger och göra en hälsokontroll, när så är relevant.

(13) De behöriga myndigheterna bör kontrollera efterlevnaden av principen om *non-refoulement* på grundval av en individuell bedömning som tar hänsyn till alla relevanta omständigheter. Den berörda tredjelandsmedborgaren bör så snart som möjligt lägga fram bevis som rör hans eller hennes personliga omständigheter. Det bör vara möjligt att förlita sig på en befintlig grundlig bedömning av alla relevanta omständigheter som gjorts i tidigare skeden av förfarandet. Eventuella förändringar i omständigheterna och nya uppgifter som styrker en risk bör undersökas.

(14) Medlemsstaterna behöver kunna samarbeta mer flexibelt, bland annat genom nya bilaterala avtal eller arrangemang, och på ett mer målinriktat sätt för att förhindra att tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i unionen förflyttar sig över de gemensamma inre gränserna och samtidigt trygga Schengenområdet utan inre gränskontroller.

(15) När det har fastställts att tredjelandsmedborgaren inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa, vistelse eller bosättning på medlemsstaternas territorium bör ett

---

30 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1348 av den 14 maj 2024 om upprättande av ett gemensamt förfarande för internationellt skydd i unionen och om upphävande av direktiv 2013/32/EU (EUT L 222, 22.5.2024, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

31 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1349 av den 14 maj 2024 om inrättande av ett gränsförfarande för återvändande och om ändring av förordning (EU) 2021/1148 (EUT L, 2024/1349, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj).

beslut om återvändande utfärdas snabbt på grundval av en individuell bedömning med beaktande av alla fakta och omständigheter.

(16) Det är nödvändigt att säkerställa att de centrala inslagen i ett beslut om återvändande som utfärdats av en medlemsstat förs in i ett särskilt formulär – en europeisk återvändandeorder – och görs tillgängliga i Schengens informationssystem tillsammans med registreringen om återvändande eller genom bilateralt informationsutbyte med en annan medlemsstat. Den europeiska återvändandeordern bör i förlängningen stödja erkännande och verkställighet av beslut om återvändande som utfärdats av en annan medlemsstat när tredjelandsmedborgaren utan tillstånd förflyttar sig till en annan medlemsstat.

(17) Ofta, och särskilt i fall där tredjelandsmedborgaren inte samarbetar, är det svårt för de behöriga myndigheterna att identifiera återvändandelandet vid tidpunkten för utfärdandet av beslutet om återvändande. I sådana fall bör de behöriga myndigheterna fastställa återvändandelandet på grundval av tillgänglig information och ange det eller de mest sannolika länderna i beslutet om återvändande.

(18) Om en tredjelandsmedborgare som befinner sig på en medlemsstats territorium är föremål för ett verkställbart beslut om återvändande från en annan medlemsstat bör det beslutet erkännas och verkställas. Erkännande och verkställighet av beslut om återvändande bör underlätta och påskynda återvändandeprocessen på grundval av ökat samarbete och ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna. Detta kan också bidra till att avskräcka från irreguljär migration, motverka otillåtna sekundära förflyttningar inom unionen och begränsa förseningar i återvändandeprocessen. Rättsmedel mot beslut om återvändande bör utövas i den utfärdande medlemsstaten.

(19) Från och med den dag då denna förordning börjar tillämpas bör medlemsstaterna införa rättsliga och tekniska arrangemang för att säkerställa att den europeiska återvändandeordern kan göras tillgänglig via Schengens informationssystem. Senast den 1 juli 2027, drygt ett år efter den dag då förordning (EU) 2024/1351 börjar tillämpas, bör kommissionen granska om medlemsstaterna har inrättat lämpliga rättsliga och tekniska arrangemang för att praktiskt kunna hantera europeiska återvändandeorder via Schengens informationssystem. På grundval av denna granskning bör kommissionen anta ett genomförandebeslut genom vilket erkännande av verkställbara beslut om återvändande, med stöd av den europeiska återvändandeordern, blir obligatoriskt.

(20) Verkningarna av nationella återvändandeåtgärder bör även i fortsättningen ges en unionsdimension genom införande av ett inreseförbud som förbjuder inresa och vistelse på alla medlemsstaters territorium. Inreseförbudets varaktighet bör fastställas med vederbörlig hänsyn till alla relevanta omständigheter i det enskilda fallet och bör i princip inte överstiga tio år. När det under utresekontroller vid de yttre gränserna upptäcks att en tredjelandsmedborgare vistas olagligt i medlemsstaterna kan det vara lämpligt att utfärda inreseförbud för att förhindra framtida återinresor och därigenom minska risken för olaglig invandring.

(21) Tredjelandsmedborgare kan återvända genom tvångsåtgärder i form av avlägsnande eller genom frivilligt fullgörande av skyldigheten att lämna landet. De två typerna av återvändande bör kopplas samman för att undvika luckor i systemet. Samarbetsvilliga tredjelandsmedborgare bör fortsätta att främst omfattas av frivilligt återvändande, medan skärpta regler om avlägsnande syftar till att säkerställa direkta och omedelbara konsekvenser om tredjelandsmedborgare inte respekterar det datum då de senast måste

lämna unionen. Tvångsåtgärder bör vara förenliga med proportionalitetsprincipen och effektivitetsprincipen i fråga om använda medel och eftersträvade mål.

(22) Gemensamma regler är nödvändiga för att säkerställa att tredjelandsmedborgare som utgör en säkerhetsrisk och inte har rätt att vistas i unionen effektivt identifieras och snabbt fås att återvända. Det är nödvändigt att säkerställa att relevanta kontroller utförs för att identifiera och flagga tredjelandsmedborgare som utgör en säkerhetsrisk, bland annat med hjälp av det screeningförfarande som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1356[32]. Tredjelandsmedborgare som utgör en säkerhetsrisk bör i regel avlägsnas, och det bör vara möjligt att avvika från de allmänna reglerna för att föreskriva längre inreseförbud och längre förvarsperioder samt från användningen av särskilda förvarsanläggningar så att de som hotar unionens säkerhet snabbt avlägsnas.

(23) Nya regler bör utöka medlemsstaternas möjligheter att säkerställa återvändande till tredjeländer med hjälp av ytterligare verktyg. Det bör vara möjligt att införa särskilda avtal eller arrangemang med tredjeländer i syfte att ge medlemsstaterna fler alternativ för återvändande, på villkor att det berörda tredjelandet respekterar internationella människorättsnormer och principen om *non-refoulement*. I synnerhet bör avtalet eller arrangemanget fastställa villkoren för överföring, villkoren för vistelsen i landet, villkoren för vidare återvändande till ursprungslandet, konsekvenserna vid överträdelser eller betydande förändringar som negativt påverkar situationen i tredjelandet och ett oberoende övervakningsorgan eller en oberoende övervakningsmekanism för att bedöma genomförandet av avtalet eller arrangemanget. Dessa avtal eller arrangemang kommer att utgöra en tillämpning av unionsrätten i den mening som avses i artikel 51.1 i stadgan.

(24) Ett välfungerande Schengenområde utan inre gränser förutsätter att medlemsstaterna tillämpar det berörda regelverket på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Genom rådets förordning (EU) 2022/922 inrättas en utvärderings- och övervakningsmekanism för att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket genom periodiska, oanmälda och tematiska utvärderingar, även när det gäller effektivt återvändande av tredjelandsmedborgare som inte har rätt att vistas i unionen och respekten för de grundläggande rättigheterna. Mekanismen gör det möjligt att snabbt identifiera brister som kan hindra Schengenområdet från att fungera korrekt och säkerställer att dessa brister åtgärdas på lämpligt sätt.

(25) Medlemsstaterna bör sätta barnets bästa i främsta rummet när de tillämpar återvändandeförfaranden, i enlighet med artikel 24 i stadgan och FN:s konvention om barnets rättigheter från 1989. Vid bedömningen av barnets bästa bör medlemsstaterna i synnerhet ta vederbörlig hänsyn till den underårigas välbefinnande och sociala utveckling på kort, medellång och lång sikt, säkerhets- och trygghetshänsyn och den underårigas egna synpunkter i enlighet med hans eller hennes ålder och mognad, inklusive hans eller hennes bakgrund. Ett ensamkommande barn bör ledsagas av en företrädare genom alla steg i återvändandeprocessen.

(26) Om det finns skäl att betvivla att tredjelandsmedborgaren är underårig bör en åldersbedömning göras. Samma förfarande som föreskrivs i Europaparlamentets och

[32] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1356 av den 14 maj 2024 om införande av screening av tredjelandsmedborgare vid de yttre gränserna och om ändring av förordningarna (EG) nr 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 och (EU) 2019/817 (EUT L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

rådets förordning (EU) 2024/1348[33] bör följas, för att säkerställa samstämmighet i migrationshanteringen i unionen. När medlemsstaterna gör åldersbedömningar bör de särskilt beakta relevanta riktlinjer från Europeiska unionens asylbyrå.

(27) Det bör fastställas tydliga skyldigheter för tredjelandsmedborgare för att effektivisera återvändandeförfarandet. Tredjelandsmedborgare bör samarbeta med myndigheterna i samtliga skeden av återvändandeförfarandet. Tredjelandsmedborgare bör förbli tillgängliga och lämna den information som krävs för att förbereda återvändandet. Om samarbetsskyldigheterna inte iakttas bör detta få effektiva och proportionella konsekvenser, bland annat i form av nedsättning av förmåner och bidrag som beviljas i enlighet med nationell rätt, beslagtagande av resehandlingar eller förlängning av ett inreseförbuds giltighetstid. De behöriga myndigheterna bör informera tredjelandsmedborgarna om de olika stegen i återvändandeförfarandet, deras skyldigheter och konsekvenserna av att inte iaktta skyldigheterna.

(28) Denna förordning bör inte påverka medlemsstaternas möjlighet att i tillämpliga fall införa straffrättsliga påföljder i enlighet med nationell straffrätt för tredjelandsmedborgare som omfattas av denna förordning.

(29) För att garantera ett effektivt skydd för de berördas intressen bör det införas rättsmedel avseende beslut som rör återvändande. Nödvändig rättshjälp bör på begäran göras tillgänglig för dem som saknar tillräckliga medel vid överklagande eller prövning vid en rättslig myndighet.

(30) För att effektivisera återvändandeförfarandena och samtidigt säkerställa respekten för rätten till ett effektivt rättsmedel i enlighet med artikel 47 i stadgan bör beslut om återvändande i möjligaste mån överklagas till en enda rättslig nivå. Reglerna om överklaganden och suspensiv verkan i denna förordning bör vara förenliga med rätten till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheterna.

(31) Medlemsstaterna bör få de verktyg som krävs för att bedöma, hantera och förebygga risken för avvikande. Gemensamma regler bör rationalisera bedömningen av denna risk i enskilda fall och bidra till att öka användningen av effektiva alternativ till förvar i medlemsstaterna för en ändamålsenlig hantering av återvändandeprocessen.

(32) Det bör vara möjligt att besluta om förvar när det är proportionerligt och nödvändigt, efter en individuell bedömning av varje enskilt fall, inbegripet beaktande av eventuell sårbarhet, endast i syfte att förbereda återvändandet. Beslut om förvar kan fattas i detta syfte när det finns en risk för att tredjelandsmedborgare avviker, när tredjelandsmedborgare hindrar eller undviker återvändande, utgör en säkerhetsrisk eller inte rättar sig efter alternativa åtgärder till försvar eller när förvar är nödvändigt för att fastställa eller bekräfta identitet eller medborgarskap. Myndigheterna bör agera med tillbörlig aktsamhet och förvarsperioden bör vara så kort som möjligt, högst 24 månader. När förvar av underåriga föreskrivs i nationell rätt bör barnets bästa komma i främsta rummet. Andra mindre ingripande alternativa åtgärder till förvar bör användas när de kan tillämpas effektivt på tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna.

[33] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1348 av den 14 maj 2024 om upprättande av ett gemensamt förfarande för internationellt skydd i unionen och om upphävande av direktiv 2013/32/EU (EUT L 222, 22.5.2024, s. 1).

(33) Återvändande tredjelandsmedborgare som utgör en säkerhetsrisk kräver särskilda åtgärder som syftar till att skydda andras rättigheter och friheter. Det bör därför vara möjligt att hålla sådana tredjelandsmedborgare i förvar under en längre period, dock i enlighet med proportionalitetsprincipen.

(34) Tredjelandsmedborgare som hålls i förvar bör behandlas humant och värdigt med respekt för deras grundläggande rättigheter och i enlighet med internationell och nationell rätt, med beaktande av de praktiska riktlinjerna från Europarådets kommitté till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Förvar bör i regel ske i särskilda förvarsanläggningar eller särskilda avdelningar av andra anläggningar. Fängelseanläggningar får användas när en medlemsstat inte kan tillhandahålla en sådan anläggning, varvid tredjelandsmedborgare bör hållas avskilda från vanliga interner.

(35) De skäl för förvar som anges i denna förordning påverkar inte andra skäl för frihetsberövande, inbegripet skäl för frihetsberövande inom ramen för straffrättsliga förfaranden, vilka är tillämpliga enligt nationell rätt och saknar samband med tredjelandsmedborgarens olagliga vistelse.

(36) Varje stats skyldighet att återta sina egna medborgare utgör en grundläggande princip för statens suveränitet och internationellt samarbete. Staters skyldighet att återta sina egna medborgare betraktas som en princip i internationell sedvanerätt. Förekomsten av en sådan skyldighet framgår ytterligare av staternas fasta praxis vid genomförandet av återtagandeavtal och återtagandearrangemang, i kombination med deras erkännande av denna princip som en nödvändig aspekt av det internationella samarbetet för att hantera migration.

(37) Det är viktigt att alla medlemsstaterna har en systematisk och samordnad strategi för återtagande för att underlätta tredjelandsmedborgares återvändande. Otillräcklig uppföljning av verkställbara beslut om återvändande riskerar att hämma effektiviteten i den gemensamma strategin för återvändande. Verkställbara beslut om återvändande bör systematiskt följas av alla nödvändiga åtgärder för att genomföra återvändandet, inbegripet inlämnande av ansökningar om återtagande till tredjeländers myndigheter i fall där nationaliteten är oklar eller en resehandling måste erhållas.

(38) Återtagande förutsätter samarbetsvillighet från tredjeländers sida, men det är också viktigt att medlemsstaterna tillämpar en samstämmig strategi för att öka återtagandeförfarandenas effektivitet och ändamålsenlighet och för att säkerställa enhetlighet mellan medlemsstaterna. Öppenhet och samordning när det gäller samarbetet med tredjeländer, även i samband med förhandlingar om återtagandeinstrument, bör säkerställas för att stärka den enhetliga unionsstrategin. För att säkerställa ett effektivt återvändande bör kommunikation med tredjelandsenheter för återtagandeförfarandet inte innebära ett diplomatiskt erkännande av de berörda tredjelandsenheterna.

(39) Effektiva återvändandeförfaranden bygger på ändamålsenligt administrativt samarbete och informationsutbyte mellan medlemsstaterna. Utbytet av information – däribland utbyte av uppgifter om tredjelandsmedborgares identitet och nationalitet, deras resehandlingar och annan relevant information – bör baseras på tydliga regler, inbegripet de som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU)

2018/1860[34]. Dessa regler bör respektera dataskyddsprinciperna och den berörda personens rättigheter och säkerställa att sådan information är korrekt och endast används för återvändande, återtagande och återanpassning samt skyddas mot obehörig åtkomst, röjande eller användning.

(40) Medlemsstaterna bör vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att behöriga myndigheter respekterar direktiv [...] om ändring av direktiv 2012/29/EU om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem, i syfte att uppmuntra till anmälan av brott och främja förtroendet för rättsväsendet.

(41) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679[35] är tillämplig på den behandling av personuppgifter som utförs för denna förordnings syften. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 är tillämplig när unionens institutioner och organ behandlar personuppgifter för denna förordnings syften. Med tanke på de viktiga skäl av allmänt intresse som ligger bakom återtagande kan överföring av personuppgifter om tredjelandsmedborgare som är föremål för ett beslut om återvändande, däribland uppgifter om deras identitet och resehandlingar och andra relevanta uppgifter samt, i vederbörligen motiverade fall, uppgifter om deras hälsa och fällande domar i brottmål, vara nödvändig för återtagande och återanpassning. Sådana överföringar måste utföras i enlighet med kapitel V i förordning (EU) 2016/679 och kapitel V i förordning (EU) 2018/1725[36], beroende på vad som är tillämpligt, samt med principerna om *non-refoulement*, proportionalitet och nödvändighet samt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

(42) Hinder för samarbete och kommunikation mellan medlemsstaternas myndigheter som ansvarar för asyl- och återvändandeförfarandena utgör en central strukturell utmaning som hämmar en effektivare återvändandeprocess. Behöriga myndigheter som deltar i återvändandeprocessens olika faser bör ha nära samarbete och samordning. Om medlemsstaterna utser brottsbekämpande myndigheter till behöriga myndigheter enligt denna förordning bör det stå klart att denna behörighet begränsar sig till när dessa myndigheter agerar i egenskap av verkställande myndighet för beslut om återvändande. När de brottsbekämpande myndigheterna agerar i egenskap av utredande myndigheter i straffrättsliga förfarande bör de inte omfattas av detta utseende.

(43) Ett gemensamt system för återvändande bör till fullo utnyttja digitala system som stöder hanteringen av återvändande, återtagande och återanpassning och som förvaltas operativt antingen på unionsnivå eller av medlemsstaterna, med tonvikt på effektiva administrativa förfaranden, samarbete, informationsutbyte och interoperabilitet.

---

34 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1860 av den 28 november 2018 om användning av Schengens informationssystem för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (EUT L 312, 7.12.2018, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1860/oj).

35 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

36 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

(44) Unionen bidrar med ekonomiskt och operativt stöd för ett effektivt genomförande av denna förordning. I den mån verksamheten finansieras genom den tematiska delen av Asyl- och migrationsfonden kan genomförandet ske med direkt, indirekt eller delad förvaltning. Medlemsstaterna bör på bästa sätt utnyttja unionens finansieringsinstrument, program och projekt som finns att tillgå på området återvändande, särskilt inom ramen för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1147[37], samt det operativa stödet från Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896[38]. Detta stöd bör särskilt användas för att inrätta system och program för hantering av återvändande för tillhandahållande av logistiskt, ekonomiskt och annat materiellt bistånd eller bistånd in natura för att stödja återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna.

(45) Insamling och analys av tillförlitlig och jämförbar statistik om återvändande, återtagande och återanpassning är avgörande för att övervaka denna förordnings ändamålsenlighet och för att identifiera områden som kan förbättras, eftersom sådan statistik ger värdefulla insikter om återvändandeförfarandenas effektivitet, tredjeländers samarbetsvillighet och resultaten av återanpassningsåtgärder. Gemensamma standarder och definitioner för insamling och rapportering av relevanta uppgifter bör fastställas för att göra det möjligt för kommissionen och medlemsstaterna att bedöma effekterna av denna förordning och bidra till välgrundade beslut om den framtida politiska utvecklingen.

(46) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter för att inrätta den europeiska återvändandeordern och det gemensamma formuläret för ansökningar om återtagande. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011[39].

(47) Direktiv 2001/40/EG och 2008/115/EG och rådets beslut 2004/191/EG bör upphöra att gälla.

(48) Eftersom målen med denna förordning, nämligen att effektivisera återvändandet för att skydda området utan inre gränser, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, utan snarare, på grund av omfattningen och verkningarna av att säkerställa en gemensam och enhetlig strategi mellan medlemsstaterna, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen (*EU-fördraget*). I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(49) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

---

37 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1147 av den 7 juli 2021 om inrättande av Asyl-, migrations- och integrationsfonden (EUT L 251, 15.7.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1147/oj).

38 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 av den 13 november 2019 om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624 (EUT L 295, 14.11.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj).

39 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark. Eftersom denna förordning – i den omfattning som den är tillämplig på tredjelandsmedborgare som inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399[40] – utgör en utveckling av Schengenregelverket ska Danmark, i enlighet med artikel 4 i det protokollet, inom sex månader efter det att rådet har beslutat om denna förordning besluta huruvida landet ska genomföra den i sin nationella lagstiftning.

(50) I den omfattning som denna förordning är tillämplig på tredjelandsmedborgare som inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa i enlighet med förordning (EU) 2016/399 utgör den en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar, i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG[41]. Irland deltar därför inte i antagandet av denna förordning och den är, med tillämpning av artikel 4 i protokoll 19 om Schengenregelverket, införlivat inom Europeiska unionens ramar, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, inte bindande för eller tillämplig på Irland. [I den utsträckning som denna förordning inte utgör en utveckling av Schengenregelverket har Irland emellertid, i enlighet med artikel 3 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget[, genom en skrivelse av den ...], meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av denna förordning.]

[eller]

[I den utsträckning som denna förordning inte utgör en utveckling av Schengenregelverket deltar Irland inte, i enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, i antagandet av denna förordning, som därför inte är bindande för eller tillämplig på Irland.]

(51) När det gäller Island och Norge utgör denna förordning – i den omfattning som den är tillämplig på tredjelandsmedborgare som inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa i enlighet med förordning (EU) 2016/399 – i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket[42], en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 C i rådets beslut 1999/437/EG.

(52) När det gäller Schweiz utgör denna förordning – i den omfattning som den är tillämplig på tredjelandsmedborgare som inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa i enlighet med förordning (EU) 2016/399 – i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket[43], en utveckling av de bestämmelser i

---

40 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), EUT L 2016/399, 15.3.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj).

41 Rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket (EGT L 64, 7.3.2002, s. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj).

42 EGT L 176, 10.7.1999, s. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1999/439(1)/oj.

43 EUT L 53, 27.2.2008, s. 52.

Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 C i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/146/EG[44].

(53) När det gäller Liechtenstein utgör denna förordning – i den omfattning som den är tillämplig på tredjelandsmedborgare som inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa i enlighet med förordning (EU) 2016/399 – i enlighet med protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 C i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2011/350/EU[45].

(54) När det i denna förordning hänvisas till en skyldighet att lämna Europeiska unionen bör detta förstås som en skyldighet att lämna territoriet för alla medlemsstater som omfattas av denna förordning, även mot bakgrund av föregående skäl.

(55) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.2 i förordning (EU) 2018/1725 och avgav sitt yttrande den [...].

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

# Kapitel I
# ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

*Artikel 1*
***Innehåll***

1. Genom denna förordning inrättas ett gemensamt system för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i unionen, i enlighet med de grundläggande rättigheter som erkänns i synnerhet i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*) samt tillämpliga skyldigheter enligt internationell rätt, inbegripet sådana som rör skydd av flyktingar och mänskliga rättigheter.

2. Målet med denna förordning är att säkerställa ett effektivt återvändande och återtagande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna i enlighet med den övergripande strategi som anges i artiklarna 3, 4 h och 5 e i förordning (EU) 2024/1351.

---

[44] Rådets beslut 2008/146/EG av den 28 januari 2008 om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EUT L 53, 27.2.2008, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj).

[45] Rådets beslut 2011/350/EU av den 7 mars 2011 om ingående på Europeiska unionens vägnar av protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, om avskaffande av kontroller vid de inre gränserna och om personers rörlighet (EUT L 160, 18.6.2011, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj).

*Artikel 2*
***Tillämpningsområde***

1. Denna förordning ska tillämpas på tredjelandsmedborgare som vistas olagligt på medlemsstaternas territorium.

2. Denna förordning ska inte tillämpas på personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten i enlighet med definitionen i artikel 2.5 i förordning (EU) 2016/399.

*Artikel 3*
***Undantag***

1. Medlemsstaterna får göra undantag från bestämmelserna i denna förordning för följande tredjelandsmedborgare:

   a. De som nekas inresa vid de yttre gränserna i enlighet med artikel 14 i förordning (EU) 2016/399.

   b. De som grips eller hejdas av de behöriga myndigheterna i samband med att de olagligen passerar en medlemsstats yttre gräns landvägen, sjövägen eller luftvägen och som inte därefter har fått tillstånd eller rätt att vistas i den medlemsstaten.

2. När medlemsstaterna tillämpar undantag i enlighet med punkt 1 i denna artikel ska de förlita sig på nationell rätt för att säkerställa att dessa kategorier av tredjelandsmedborgare återvänder och respektera principen om *non-refoulement*. Följande artiklar ska tillämpas: artiklarna 12.4, 12.5, 14.2, 14.6 c, 14.6 e, 34 och 35.

*Artikel 4*
***Definitioner***

I denna förordning gäller följande definitioner:

1) *tredjelandsmedborgare*: personer som inte är unionsmedborgare i den mening som avses i artikel 20 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och som heller inte är personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten i enlighet med artikel 2.5 i förordning (EU) 2016/399.

2) *olaglig vistelse*: vistelse på en medlemsstats territorium av en tredjelandsmedborgare som inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa enligt artikel 6 i förordning (EU) 2016/399 eller andra villkor för att resa in i, vistas eller vara bosatt i den medlemsstaten.

3) *återvändandeland*:

   a) ett tredjeland som är tredjelandsmedborgarens ursprungsland,

   b) ett tredjeland som är det land där tredjelandsmedborgaren formellt har sin hemvist,

   c) ett tredjeland som är transitland på väg till unionen i enlighet med unionens eller medlemsstaternas återtagandeavtal eller återtagandearrangemang,

   d) ett annat tredjeland än det som avses i leden a, b och g, där tredjelandsmedborgaren har rätt att resa in och vistas,

   e) ett säkert tredjeland med hänvisning till vilket en tredjelandsmedborgares ansökan om internationellt skydd har nekats prövning i enlighet med artikel 59.8 i förordning (EU) 2024/1348,

f) det första asyllandet med hänvisning till vilket en tredjelandsmedborgares ansökan om internationellt skydd har nekats prövning i enlighet med artikel 58.4 i förordning (EU) 2024/1348,

g) ett tredjeland med vilket det finns ett avtal eller arrangemang på grundval av vilket tredjelandsmedborgaren tas emot, i enlighet med artikel 17 i denna förordning.

4) *beslut om återvändande*: ett administrativt eller rättsligt beslut enligt vilket en tredjelandsmedborgares vistelse är olaglig och vilket ålägger eller fastställer en skyldighet att lämna Europeiska unionen.

5) *avlägsnande*: de behöriga myndigheternas verkställande av beslutet om återvändande genom fysisk transport ut från medlemsstatens territorium.

6) *frivilligt återvändande*: när en tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna fullgör skyldigheten att lämna medlemsstaternas territorium senast det datum som anges i beslutet om återvändande i enlighet med artikel 13 i denna förordning.

7) *avvikande*: en handling varigenom tredjelandsmedborgaren underlåter att förbli tillgänglig för de behöriga administrativa eller rättsliga myndigheterna, till exempel genom att lämna medlemsstatens territorium utan tillstånd från de behöriga myndigheterna, av skäl som inte ligger utom tredjelandsmedborgarens kontroll.

8) *inreseförbud*: ett administrativt eller rättsligt beslut om förbud mot inresa och vistelse på medlemsstaternas territorium under en viss period.

9) *återtagandeförfarande*: alla steg som genomförs av en behörig myndighet eller, när så är relevant, av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (*Frontex*), när det gäller att bekräfta en tredjelandsmedborgares medborgarskap, utfärda en resehandling för tredjelandsmedborgaren och organisera en återvändandeinsats.

10) *ansökan om återtagande*: en begäran om återtagande som en behörig myndighet lämnar in till en behörig myndighet i ett tredjeland bestående av en begäran om bekräftelse av medborgarskap och en begäran om utfärdande av en resehandling, beroende på vad som är relevant.

11) *återvändandeinsats*: en insats organiserad eller samordnad av en behörig myndighet genom vilken tredjelandsmedborgare från en eller flera medlemsstater återsänds.

12) *återtagandeinstrument*: ett rättsligt bindande eller icke-bindande instrument som innehåller bestämmelser om samarbete mellan en medlemsstat eller unionen och ett tredjeland om återtagandeförfarandet, såsom återtagandeavtal eller andra internationella avtal och arrangemang.

13) *annat tillstånd som ger rätt till vistelse*: varje handling som en medlemsstat utfärdar till en tredjelandsmedborgare och som ger tillstånd att vistas på dess territorium, utom uppehållstillstånd i den mening som avses i artikel 2.16 i förordning (EU) 2016/399 och visering för längre vistelse i den mening som avses i artikel 2.14 i förordning (EU) 2018/1860 och med undantag för den handling som avses i artikel 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1346[46].

[46] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1346 av den 14 maj 2024 om normer för mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd (EUT L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

*Artikel 5*
***Grundläggande rättigheter***

Vid tillämpningen av denna förordning ska medlemsstaterna handla i full överensstämmelse med relevant unionsrätt, inbegripet stadgan, med relevant internationell rätt, med de skyldigheter som följer av tillgång till internationellt skydd, särskilt principen om *non-refoulement*, och med de grundläggande rättigheterna.

# Kapitel II
# ÅTERVÄNDANDEFÖRFARANDE

## AVSNITT 1
## INLEDANDE AV ÅTERVÄNDANDEFÖRFARANDET

*Artikel 6*
***Upptäckt och inledande kontroller***

1. Medlemsstaterna ska införa effektiva och proportionella åtgärder för att upptäcka tredjelandsmedborgare som vistas olagligt på deras territorium i syfte att genomföra återvändandeförfarandet och utföra eventuella ytterligare kontroller som behövs, däribland sårbarhets- och säkerhetskontroller.
2. Vid tillämpning av punkt 1 ska de behöriga myndigheterna förlita sig på tidigare kontroller som utförts med avseende på tredjelandsmedborgare, inbegripet screening i enlighet med förordning (EU) 2024/1356 eller likvärdiga kontroller enligt nationell rätt.
3. Vid behov får ytterligare säkerhetskontroller i syfte att genomföra återvändandeförfarandet enligt denna förordning utföras på grundval av en riskbedömning och objektiva kriterier som fastställs i nationell rätt.

## AVSNITT 2
## FÖRFARANDE FÖR BESLUT OM ÅTERVÄNDANDE

*Artikel 7*
***Utfärdande av ett beslut om återvändande***

1. Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska utfärda ett beslut om återvändande till tredjelandsmedborgare som vistas olagligt på deras territorium, utan att det påverkar tillämpningen av de undantag som avses i artikel 8.
2. Beslutet om återvändande ska utfärdas skriftligen och innehålla en redogörelse för de faktiska och rättsliga omständigheterna, liksom information om tillgängliga rättsmedel och tidsfrister för att åberopa dessa rättsmedel. Beslutet om återvändande ska meddelas tredjelandsmedborgaren utan onödigt dröjsmål.
3. De behöriga myndigheterna får besluta att inte tillhandahålla eller besluta att begränsa informationen om de faktiska omständigheterna, om rätten till information enligt nationell rätt får inskränkas eller när det är nödvändigt för att skydda allmän ordning, allmän säkerhet eller nationell säkerhet och för att förebygga, utreda, upptäcka och lagföra brott. I sådana fall ska tredjelandsmedborgaren informeras om det väsentliga innehållet i skälen till att ett beslut om återvändande fattas för att kunna få tillgång till ett effektivt rättsmedel.

4. Om ett återvändandeland inte kan fastställas på grundval av den information som de behöriga myndigheterna har tillgång till vid tidpunkten för utfärdandet av beslutet om återvändande får beslutet om återvändande ange preliminära uppgifter om ett eller flera återvändandeländer.

5. Tredjelandsmedborgaren ska på begäran få en skriftlig eller muntlig översättning av de viktigaste delarna av beslutet om återvändande i enlighet med punkt 2, inbegripet information om tillgängliga rättsmedel, på ett språk som tredjelandsmedborgaren förstår eller rimligen kan förväntas förstå.

6. Beslutet om återvändande enligt punkt 2 ska utfärdas i samma akt eller samtidigt och tillsammans med beslutet om att avsluta en tredjelandsmedborgares lagliga vistelse, utan att det påverkar de rättssäkerhetsgarantier som föreskrivs i kapitel IV och andra relevanta bestämmelser i unionsrätten och internationell rätt.

7. När beslutet om återvändande utfärdas ska dess viktigaste delar föras in i det formulär (*den europeiska återvändandeordern*) som fastställts i enlighet med punkt 8 och göras tillgängliga via Schengens informationssystem i enlighet med förordning (EU) 2018/1860 eller genom informationsutbyte enligt artikel 38.

8. Kommissionen ska anta en genomförandeakt för att fastställa formuläret för den europeiska återvändandeorder som avses i punkt 7. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 49.2.

9. Denna artikel ska inte påverka medlemsstaternas beslut att när som helst, av ömmande skäl eller av humanitära eller andra skäl, bevilja ett självständigt uppehållstillstånd, en visering för längre vistelse eller något annat tillstånd som ger rätt till vistelse till en tredjelandsmedborgare som vistas olagligt på deras territorium. I sådana fall ska ett utfärdat beslut om återvändande återkallas eller tillfälligt skjutas upp under giltighetstiden för uppehållstillståndet, viseringen för längre vistelse eller det andra tillstånd som ger rätt till vistelse.

10. Den medlemsstat som utfärdar ett beslut om återvändande i enlighet med denna artikel ska vidta alla nödvändiga åtgärder enligt denna förordning för att säkerställa ett effektivt återvändande.

*Artikel 8*

***Undantag från skyldigheten att utfärda ett beslut om återvändande***

1. Medlemsstaternas behöriga myndigheter får besluta att inte utfärda ett beslut om återvändande i något av följande fall om tredjelandsmedborgaren

   a. överförs till en annan medlemsstat i enlighet med förfarandet i artikel 23a i förordning (EU) 2016/399,

   b. överförs till en annan medlemsstat i enlighet med bilaterala avtal eller arrangemang eller på grundval av samarbete mellan medlemsstater i enlighet med artikel 44,

   c. är en person vars olagliga vistelse upptäcks i samband med utresekontroller vid den yttre gränsen i enlighet med artikel 8 i förordning (EU) 2016/399 eller motsvarande kontroller i enlighet med nationell rätt, när detta är motiverat på grundval av de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet och i enlighet med proportionalitetsprincipen och rätten till försvar, och med undvikande i så stor utsträckning som möjligt av att skjuta upp den berörda tredjelandsmedborgarens avresa.

2. Ett beslut om återvändande ska inte utfärdas i fall där tredjelandsmedborgaren innehar ett giltigt uppehållstillstånd, en visering för längre vistelse eller något annat tillstånd som ger rätt till vistelse som har utfärdats av en annan medlemsstat eller är föremål för ett pågående förfarande för förnyelse av ett uppehållstillstånd, en visering för längre vistelse eller något annat tillstånd som ger rätt till vistelse i en annan medlemsstat.

3. I fall som avses i punkt 2 ska medlemsstaten kräva att tredjelandsmedborgaren omedelbart reser till den andra medlemsstatens territorium. Om tredjelandsmedborgaren inte hörsammar detta, eller om hänsyn till allmän ordning, allmän säkerhet eller nationell säkerhet kräver att tredjelandsmedborgaren avreser omedelbart, får medlemsstaterna begära samarbete från de andra medlemsstaterna i enlighet med artikel 44 eller utfärda ett beslut om återvändande i enlighet med artikel 7.

4. Ett beslut om återvändande ska inte utfärdas i fall där tredjelandsmedborgaren är föremål för ett verkställbart beslut om återvändande som utfärdats av en annan medlemsstat. I det fallet ska förfarandet i artikel 9 tillämpas.

*Artikel 9*

***Erkännande och verkställighet av beslut om återvändande som utfärdats av en annan medlemsstat***

1. Den medlemsstat där tredjelandsmedborgaren vistas olagligt (*verkställande medlemsstat*) får erkänna ett verkställbart beslut om återvändande som utfärdats till tredjelandsmedborgaren av en annan medlemsstat (*utfärdande medlemsstat*) i enlighet med artikel 7.1 på grundval av den europeiska återvändandeorder som avses i artikel 7.7, och ska på grundval av detta besluta om avlägsnande i enlighet med artikel 12.

2. Senast den 1 juli 2027 ska kommissionen anta ett genomförandebeslut för tillämpningen av punkt 3, på grundval av en bedömning av huruvida de rättsliga och tekniska arrangemang som medlemsstaterna har infört för att göra den europeiska återvändandeordern tillgänglig via Schengens informationssystem i enlighet med artikel 7.7 är effektiva. Kommissionen ska informera Europaparlamentet och rådet om resultatet av sin bedömning. Genomförandebeslutet ska antas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 49.2.

3. Från och med offentliggörandet av det genomförandebeslut som antagits i enlighet med punkt 2 ska medlemsstaterna på grundval av den europeiska återvändandeorder som avses i artikel 7.7 erkänna verkställbara beslut om återvändande som utfärdats av andra medlemsstater i enlighet med artikel 7.1 till tredjelandsmedborgare som vistas olagligt på deras territorium, och de ska besluta om avlägsnande i enlighet med artikel 12.

4. Vid tillämpning av punkt 3 får en medlemsstat besluta att inte erkänna eller verkställa den utfärdande medlemsstatens beslut om återvändande om verkställigheten uppenbart strider mot allmän ordning i den verkställande medlemsstaten eller om tredjelandsmedborgaren ska avlägsnas till ett annat tredjeland än vad som anges i den utfärdande medlemsstatens beslut om återvändande.

5. Om en medlemsstat låter bli att erkänna eller verkställa ett beslut om återvändande i enlighet med punkt 1 eller 3 ska den medlemsstaten utfärda ett beslut om återvändande i enlighet med artikel 7.

6. Den verkställande medlemsstaten ska skjuta upp verkställigheten av återvändandet om verkningarna av beslutet om återvändande skjuts upp i den utfärdande medlemsstaten.

7. Om den utfärdande medlemsstaten återkallar beslutet om återvändande eller om beslutet om återvändande ogiltigförklaras av en rättslig myndighet ska den verkställande medlemsstaten utfärda ett beslut om återvändande på de villkor som anges i artikel 7.

8. Den utfärdande medlemsstaten ska ge den verkställande medlemsstaten alla tillgängliga uppgifter och handlingar som är nödvändiga för att verkställa beslutet om återvändande, i enlighet med förordning (EU) 2018/1860 eller på grundval av informationsutbyte mellan medlemsstaterna i enlighet med artikel 38.

9. Den verkställande medlemsstaten får begära att Frontex stöder verkställigheten av beslutet om återvändande i enlighet med kapitel II avsnitt 8 i förordning (EU) 2019/1896. Om verkställigheten av beslutet om återvändande inte stöds av Frontex ska den utfärdande medlemsstaten, på begäran av den verkställande medlemsstaten, ersätta den verkställande medlemsstaten med ett belopp som inte får överstiga den verkställande medlemsstatens faktiska kostnader. Kommissionen ska anta ett genomförandebeslut för att fastställa lämpliga kriterier för fastställandet av beloppet och de praktiska arrangemangen för ersättningen. Den genomförandeakten ska antas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 49.2.

10. Det kommissionsbeslut som avses i punkt 2 ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

## AVSNITT 3
## INRESEFÖRBUD

### *Artikel 10*
### *Utfärdande av ett inreseförbud*

1. Beslut om återvändande ska åtföljas av ett inreseförbud om

   a. tredjelandsmedborgaren är föremål för avlägsnande i enlighet med artikel 12,

   b. skyldigheten att återvända inte har fullgjorts inom de tidsfrister som fastställts i enlighet med artikel 13,

   c. tredjelandsmedborgaren utgör en säkerhetsrisk i enlighet med artikel 16.

2. I andra fall än de som förtecknas i punkt 1 ska de behöriga myndigheterna fastställa huruvida ett beslut om återvändande ska åtföljas av ett inreseförbud, med beaktande av relevanta omständigheter, särskilt tredjelandsmedborgarens samarbetsvillighet.

3. Inreseförbudet ska utfärdas som en del av beslutet om återvändande eller separat skriftligt. Det ska meddelas tredjelandsmedborgaren på ett språk som han eller hon förstår eller rimligen kan antas förstå.

4. De behöriga myndigheterna får utfärda ett inreseförbud utan att utfärda ett beslut om återvändande till en tredjelandsmedborgare som har vistats olagligt på medlemsstaternas territorium och vars olagliga vistelse upptäcks i samband med utresekontroller i enlighet med artikel 8 i förordning (EU) 2016/399, när detta är motiverat på grundval av de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet och i enlighet med proportionalitetsprincipen och rätten till försvar, och med undvikande i så stor utsträckning som möjligt av att skjuta upp den berörda tredjelandsmedborgarens avresa.

5. De behöriga myndigheterna får avstå från att utfärda ett inreseförbud i enskilda fall av humanitära skäl eller om tredjelandsmedborgaren vederbörligen samarbetar med de

behöriga myndigheterna, bland annat genom att skriva in sig i ett program för återvändande och återanpassning.

6. Inreseförbudets varaktighet ska fastställas med vederbörlig hänsyn till alla relevanta omständigheter i det enskilda fallet och vara högst tio år.

7. Inreseförbudets giltighetstid enligt punkt 6 får förlängas med på varandra följande perioder på högst fem år. En sådan förlängning ska grundas på en individuell bedömning med vederbörlig hänsyn till alla relevanta omständigheter och i synnerhet de behöriga myndigheternas vederbörligen motiverade skäl till att det är nödvändigt att ytterligare hindra tredjelandsmedborgaren från att resa in på medlemsstaternas territorium.

8. Inreseförbudets varaktighet ska börja löpa den dag då tredjelandsmedborgaren lämnade medlemsstaternas territorium.

*Artikel 11*

***Återkallande eller upphävande av ett inreseförbud eller förkortning av dess giltighetstid***

1. Ett inreseförbud får återkallas eller upphävas eller dess giltighetstid förkortas om tredjelandsmedborgaren

   a. visar att han eller hon har återvänt frivilligt i enlighet med ett beslut om återvändande,

   b. inte redan tidigare har varit föremål för ett beslut om återvändande eller avlägsnande,

   c. inte har rest in på en medlemsstats territorium medan ett inreseförbud fortfarande var i kraft.

2. Ett inreseförbud får också återkallas eller upphävas eller dess giltighetstid förkortas i motiverade enskilda fall, bland annat av humanitära skäl, med beaktande av alla relevanta omständigheter.

3. Tredjelandsmedborgaren ska ges möjlighet att begära att inreseförbudet återkallas eller upphävs eller dess giltighetstid förkortas.

## AVSNITT 4
## VERKSTÄLLANDE AV ÅTERVÄNDANDE

*Artikel 12*

***Avlägsnande***

1. En tredjelandsmedborgare som är föremål för ett beslut om återvändande ska avlägsnas när

   a. tredjelandsmedborgaren vägrar att samarbeta med myndigheterna under återvändandeprocessen,

   b. tredjelandsmedborgaren beger sig till en annan medlemsstat utan tillstånd, även under den period som fastställs i enlighet med artikel 13,

   c. tredjelandsmedborgaren omfattas av artikel 16,

   d. tredjelandsmedborgaren inte har lämnat medlemsstaternas territorium senast den dag som fastställts i enlighet med artikel 13.

2. Medlemsstaternas behöriga myndigheter får skriftligen utfärda ett separat administrativt eller rättsligt beslut om avlägsnande.

3. De behöriga myndigheterna ska bedöma efterlevnaden av principen om *non-refoulement* med hänvisning till återvändandelandet. De får förlita sig på en befintlig grundlig bedömning av alla relevanta omständigheter som gjorts i tidigare skeden av förfarandet. Förändringar i omständigheterna och nya uppgifter som styrker en risk ska vederbörligen granskas. Den berörda tredjelandsmedborgaren ska så snart som möjligt lägga fram alla relevanta faktorer som rör hans eller hennes personliga omständigheter.

4. Tvångsåtgärder som vidtas för att säkerställa avlägsnande ska vara nödvändiga och proportionella och får under inga omständigheter innebära mer tvång än skäligt. De ska genomföras i enlighet med nationell rätt som respekterar de grundläggande rättigheterna och med vederbörlig respekt för den berörda tredjelandsmedborgarens värdighet och fysiska integritet.

5. När avlägsnandet genomförs med flyg ska medlemsstaterna ta hänsyn till de gemensamma riktlinjer för säkerhetsbestämmelser i samband med gemensamma återsändanden med flyg som anges i bilagan till rådets beslut 2004/573/EG[47].

6. I vederbörligen motiverade fall och när tredjelandsmedborgaren tydligt samarbetar får de behöriga myndigheterna besluta att ange ett datum då tredjelandsmedborgaren senast ska lämna medlemsstaternas territorium i enlighet med artikel 13. I sådana fall ska de behöriga myndigheterna noga övervaka att tredjelandsmedborgaren iakttar detta, även genom att organisera transportstöd till det relevanta stället för avresan från unionen.

*Artikel 13*
***Frivilligt återvändande***

1. När tredjelandsmedborgaren inte är föremål för avlägsnande i enlighet med artikel 12 ska beslutet om återvändande ange ett datum då tredjelandsmedborgaren senast ska lämna medlemsstaternas territorium och ange möjligheten för tredjelandsmedborgaren att lämna territoriet tidigare.

2. Det datum som avses i punkt 1 ska fastställas med vederbörlig hänsyn till de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet. Det datum då tredjelandsmedborgaren senast ska lämna territoriet får inte vara mer än 30 dagar efter det datum då beslutet om återvändande meddelades.

3. Medlemsstaterna får föreskriva en längre period eller förlänga perioden för att lämna deras territorium i enlighet med punkt 1 med beaktande av de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet, till exempel familjeband, barns skolgång, deltagande i ett program till stöd för återvändande och återanpassning i enlighet med artikel 46.3 och efterlevnad av skyldigheten att samarbeta i enlighet med artikel 21. Tredjelandsmedborgaren ska få skriftlig information om eventuell förlängning av perioden för att lämna territoriet.

4. Tredjelandsmedborgaren ska lämna medlemsstaternas territorium senast den dag som fastställs i enlighet med punkt 1. Om så inte sker ska tredjelandsmedborgaren bli föremål för avlägsnande i enlighet med artikel 12.

[47] Rådets beslut 2004/573/EG av den 29 april 2004 om organisation av gemensamma flygningar för återsändande från två eller flera medlemsstaters territorium av tredjelandsmedborgare vilka omfattas av enskilda beslut om återsändande (EUT L 261, 6.8.2004, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2004/573/oj).

*Artikel 14*

***Villkor för att skjuta upp avlägsnandet***

1. Avlägsnande i enlighet med artikel 12 ska skjutas upp

   a. om det skulle strida mot principen om *non-refoulement*, eller

   b. om och så länge som beslutet om återvändande skjutits upp i enlighet med artikel 28.

2. Avlägsnande i enlighet med artikel 12 får skjutas upp under en lämplig tidsperiod, med hänsyn till de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet.

3. Om tredjelandsmedborgaren begär uppskov med avlägsnandet ska begäran vederbörligen motiveras.

4. När medlemsstaterna fattar ett beslut i enlighet med punkt 1 eller punkt 2 ska de ge den berörda tredjelandsmedborgaren en skriftlig bekräftelse med uppgift om hur länge avlägsnandet är uppskjutet och personens rättigheter under den perioden.

5. Beslutet att skjuta upp avlägsnandet i enlighet med punkt 1 eller punkt 2 ska ses över regelbundet, minst var sjätte månad.

6. Följande ska beaktas när det gäller tredjelandsmedborgarens situation under perioder då avlägsnandet har skjutits upp:

   a. Grundläggande behov.

   b. Familjesammanhållning med familjemedlemmar som befinner sig på medlemsstatens territorium.

   c. Akutsjukvård och nödvändig behandling av sjukdomar.

   d. Underårigas tillträde till det grundläggande utbildningsväsendet, beroende på vistelsens längd.

   e. Sårbara personers särskilda behov.

7. Om avlägsnandet skjuts upp får de åtgärder som anges i artikel 31 tillämpas när villkoren är uppfyllda.

*Artikel 15*

***Övervakning av avlägsnande***

1. Medlemsstaterna ska tillhandahålla en oberoende mekanism för att övervaka respekten för de grundläggande rättigheterna under avlägsnandeinsatser. Medlemsstaterna ska förse den oberoende övervakningsmekanismen med lämpliga medel.

2. Den oberoende övervakningsmekanismen ska välja ut vilka avlägsnandeinsatser som ska övervakas på grundval av en riskbedömning och utföra sin verksamhet på grundval av skrivbordsgranskningar och kontroller på plats som kan vara oanmälda. Medlemsstaterna ska i förväg informera övervakningsorganet om kommande avlägsnandeinsatser och säkerställa tillträde till relevanta platser.

3. Övervakningsmekanismen ska förmedla underbyggda påståenden om bristande respekt för de grundläggande rättigheterna under avlägsnandeinsatser till den behöriga nationella myndigheten. De behöriga myndigheterna ska hantera sådana påståenden effektivt och utan onödigt dröjsmål.

*Artikel 16*

***Återvändande av tredjelandsmedborgare som utgör en säkerhetsrisk***

1. Denna artikel ska tillämpas på tredjelandsmedborgare om

   a. de utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller nationell säkerhet,

   b. det finns allvarliga skäl att anta att de har begått ett grovt brott i den mening som avses i artikel 2.2 i rådets rambeslut 2002/584/RIF[48],

   c. det finns tydliga indikationer på att de planerar att begå ett sådant brott som avses i led b i denna punkt på en medlemsstats territorium.

2. Tredjelandsmedborgare som omfattas av denna artikel ska bli föremål för avlägsnande i enlighet med artikel 12.

3. Genom undantag från de relevanta bestämmelserna i denna förordning får tredjelandsmedborgare som omfattas av denna artikel

   a. bli föremål för ett inreseförbud som utfärdats i enlighet med artikel 10 och som överskrider den maximala giltighetstid som avses i artikel 10.6 med en ytterligare period på högst tio år,

   b. hållas i förvar i enlighet med artikel 29.3 c,

   c. hållas i förvar i fängelser och hållas avskilda från vanliga interner,

   d. hållas i förvar i en period som överstiger den maximala varaktighet som avses i artikel 32.3, vilken fastställs av en rättslig myndighet med beaktande av omständigheterna i det enskilda fallet och är föremål för prövning av en rättslig myndighet minst var tredje månad.

4. Genom undantag från bestämmelserna i artikel 28.2 och 28.3 ska verkställigheten av ett beslut om återvändande som utfärdats till en tredjelandsmedborgare som omfattas av denna artikel inte skjutas upp, såvida det inte finns en risk för att principen om *non-refoulement* åsidosätts.

*Artikel 17*

***Återvändande till ett tredjeland med vilket det finns ett avtal eller arrangemang***

1. Återvändande i den mening som avses i artikel 4 första stycket 3 g av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna kräver att ett avtal eller arrangemang ingås med ett tredjeland. Ett sådant avtal eller arrangemang får endast ingås med ett tredjeland där internationella normer och principer för mänskliga rättigheter respekteras i enlighet med internationell rätt, däribland principen om *non-refoulement*.

2. Ett avtal eller arrangemang enligt punkt 1 ska fastställa följande:

   a. De förfaranden som är tillämpliga på överföring av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna från medlemsstaternas territorium till det tredjeland som avses i punkt 1.

   b. Villkoren för tredjelandsmedborgarens vistelse i det tredjeland som avses i punkt 1, inbegripet medlemsstatens respektive tredjelandets skyldigheter och ansvar.

[48] Rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna – Uttalanden från vissa medlemsstater vid antagandet av rambeslutet (EGT L 190, 18.7.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/584/oj).

c. I tillämpliga fall, villkoren för vidare återvändande till ursprungslandet eller till ett annat land dit tredjelandsmedborgaren frivilligt väljer att återvända, och konsekvenserna om detta inte är möjligt.

d. Tredjelandets skyldigheter som avses i punkt 1 andra meningen.

e. Ett oberoende organ eller en oberoende mekanism som övervakar den faktiska tillämpningen av avtalet eller arrangemanget.

f. Konsekvenserna vid överträdelser av avtalet eller arrangemanget eller betydande förändringar som har en negativ inverkan på tredjelandets situation.

3. Innan medlemsstaterna ingår ett avtal eller arrangemang enligt punkt 1 ska de underrätta kommissionen och de övriga medlemsstaterna.

4. Ensamkommande barn och familjer med underåriga får inte återsändas till ett tredjeland som avses i punkt 1.

## AVSNITT 5
## UNDERÅRIGAS ÅTERVÄNDANDE

*Artikel 18*
***Barnets bästa***

Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid tillämpningen av bestämmelserna i denna förordning.

*Artikel 19*
***Åldersbedömning av underåriga***

Om det till följd av tredjelandsmedborgarens uttalanden, tillgängliga skriftliga bevis eller andra relevanta indikationer föreligger tvivel om huruvida han eller hon är underårig får den behöriga myndigheten göra en multidisciplinär bedömning, inklusive en psykosocial bedömning, som ska utföras av kvalificerade yrkesutövare för att fastställa tredjelandsmedborgarens ålder. Artikel 25 i förordning (EU) 2024/1348 ska tillämpas analogt på en sådan bedömning.

*Artikel 20*
***Ensamkommande barns återvändande***

1. Innan ett beslut fattas om att utfärda ett beslut om återvändande beträffande ett ensamkommande barn, ska stöd av lämpliga organ som inte är verkställande myndighet beviljas i enlighet med barnets bästa.

2. En företrädare eller en person som utbildats för att skydda barnets bästa ska utses att företräda, bistå och agera, beroende på vad som är tillämpligt, på ett ensamkommande barns vägnar i återvändandeprocessen. Det ska säkerställas att den utsedda företrädaren har lämplig utbildning i barn- och åldersanpassad kommunikation och talar ett språk som den underåriga förstår. Den personen ska vara den person som utsetts att fungera som företrädare enligt direktiv (EU) 2024/1346, om en sådan person har utsetts i enlighet med artikel 27 i det direktivet.

3. Det ensamkommande barnet ska höras, antingen direkt eller genom den företrädare eller utbildade person som avses i punkt 2, inbegripet i samband med fastställandet av barnets bästa. Innan myndigheterna i en medlemsstat avlägsnar ett ensamkommande barn från medlemsstatens territorium, ska de försäkra sig om att barnet kommer att överlämnas till

en familjemedlem, en utsedd förmyndare eller en lämplig mottagningsenhet i återvändandelandet.

# Kapitel III
# TREDJELANDSMEDBORGARENS SKYLDIGHETER

*Artikel 21*
***Skyldighet att samarbeta***

1. Tredjelandsmedborgare ska vara skyldiga att samarbeta med medlemsstaternas behöriga myndigheter i alla skeden av återvändande- och återtagandeförfarandena och fullgöra skyldigheten att lämna medlemsstaternas territorium. Tredjelandsmedborgare ska utan onödigt dröjsmål ge de behöriga myndigheterna information om alla förändringar i deras individuella situation som är relevanta för tillämpningen av artikel 5.

2. Tredjelandsmedborgare ska

   a. stanna kvar på territoriet i den medlemsstat som är behörig för det återvändandeförfarande som de är föremål för och inte avvika till en annan medlemsstat,

   b. på begäran av behöriga myndigheter och utan onödigt dröjsmål tillhandahålla all information och all fysisk dokumentation som de förfogar över och som är nödvändig för att fastställa eller verifiera identitet eller på annat sätt är relevant inom ramen för återvändande- och återtagandeförfarandet,

   c. inte förstöra eller på annat sätt göra sig av med sådana handlingar, använda alias med bedrägligt uppsåt, lämna annan falsk information i muntlig eller skriftlig form eller på annat sätt på ett bedrägligt sätt motarbeta återvändande- eller återtagandeförfarandet,

   d. förklara varför de inte innehar någon id-handling eller resehandling,

   e. lämna information om de tredjeländer som de transiterat genom,

   f. lämna biometriska uppgifter enligt definitionen i artikel 2.1 s i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1358[49],

   g. lämna exakta kontaktuppgifter, inbegripet aktuell bostadsort, adress, telefonnummer där de kan nås och, i förekommande fall, en e-postadress,

   h. utan onödigt dröjsmål tillhandahålla information om eventuella ändringar av de kontaktuppgifter som avses i led g,

   i. förbli tillgängliga i enlighet med artikel 23 under hela återvändande- och återtagandeförfarandena, och särskilt inställa sig för avresan för transport för återvändande,

[49] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1358 av den 14 maj 2024 om inrättande av Eurodac för jämförelse av biometriska uppgifter för att effektivt tillämpa Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2024/1351 och (EU) 2024/1350 och rådets direktiv 2001/55/EG, och identifiera tredjelandsmedborgare och statslösa personer som vistas olagligt och om framställningar från medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter och Europol om jämförelse med Eurodacuppgifter för brottsbekämpande ändamål, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2018/1240 och (EU) 2019/818 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 603/2013 (EUT L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj).

j. lämna all information och alla uttalanden som krävs i samband med begäranden som lämnas in till de behöriga myndigheterna i relevanta tredjeländer i syfte att erhålla resehandlingar och samarbeta med dessa myndigheter i tredjeländer, när så är nödvändigt,

k. vid behov inställa sig personligen eller, om detta är svårt, genom videokonferens hos de behöriga nationella myndigheterna och myndigheterna i tredjeland på den plats som dessa myndigheter angett, om det är nödvändigt för att fastställa deras medborgarskap,

l. delta i rådgivning om återvändande och återanpassning när de behöriga myndigheterna kräver detta.

3. Den information och fysiska dokumentation eller, när sådan inte finns tillgänglig, kopior av denna som avses i punkt 2 b ska särskilt innehålla tredjelandsmedborgarnas uttalanden och all dokumentation som de förfogar över avseende

a. deras namn, födelsedatum och födelseort, kön och medborgarskap eller det faktum att de är statslösa,

b. deras familjemedlemmar och andra personuppgifter om dem, om detta är relevant för genomförandet av återvändande- eller återtagandeförfarandet eller för fastställandet av återvändandelandet,

c. typ, nummer, giltighetstid och utfärdandeland för deras identitets- eller resehandlingar och andra handlingar som de tillhandahåller vilka den behöriga myndigheten anser vara relevanta för att identifiera dem, genomföra återvändande- eller återtagandeförfarandet och fastställa återvändandelandet,

d. uppehållstillstånd eller annat tillstånd som ger dem rätt till vistelse vilket utfärdats av en annan medlemsstat eller av ett tredjeland,

e. beslut om återvändande som utfärdats av en annan medlemsstat,

f. land/länder och ort där de bott tidigare, resrutter och resedokumentation.

4. Om de behöriga myndigheterna beslutar att behålla en handling som är nödvändig för att förbereda återvändandet i enlighet med punkt 2 b ska de säkerställa att tredjelandsmedborgaren omedelbart får fotokopior eller, om personen väljer det, elektronisk dokumentation av originalen. I samband med återvändande enligt artikel 13 ska de behöriga myndigheterna överlämna sådana handlingar till tredjelandsmedborgaren antingen vid tidpunkten för avresan eller vid ankomsten till tredjelandet.

5. Tredjelandsmedborgaren ska ta emot all kommunikation från de behöriga myndigheterna, oavsett om den sker per telefon, e-post eller post, med användning av de senaste kontaktuppgifter som han eller hon själv har angett till de behöriga myndigheterna i enlighet med punkt 2 g och h. Medlemsstaterna ska antingen i sin nationella rätt fastställa metoden för kommunikation och tidpunkten då kommunikationen anses ha mottagits av och delgetts tredjelandsmedborgaren eller använda digitala system som utvecklats och/eller stöds av unionen för sådan kommunikation.

6. En tredjelandsmedborgare får kroppsvisiteras och hans eller hennes personliga tillhörigheter genomsökas om det är nödvändigt och vederbörligen motiverat för återvändande- eller återtagandeförfarandet och utan att det påverkar någon visitation som utförs av säkerhetsskäl. All visitation av tredjelandsmedborgaren enligt denna förordning ska respektera de grundläggande rättigheterna, i synnerhet principerna om människans

värdighet och fysisk och psykisk integritet, och omfattas av de skyddsåtgärder och rättsmedel som föreskrivs i nationell rätt.

*Artikel 22*

***Konsekvenser vid bristande efterlevnad av samarbetsskyldigheten***

Vid bristande efterlevnad av de skyldigheter som anges i artikel 21.2 a–k ska medlemsstaterna föreskriva en möjlighet att efter en individuell bedömning vidta effektiva, proportionella och avskräckande åtgärder avseende tredjelandsmedborgaren i form av något av följande:

1) Nekande eller minskning av vissa förmåner och bidrag som beviljas enligt medlemsstatens rätt till de berörda tredjelandsmedborgarna, såvida inte detta skulle leda till att personerna inte kan tillgodose sina grundläggande behov.

2) Nekande eller minskning av incitament som beviljas för att främja frivilligt återvändande i enlighet med artikel 13 eller minskat stöd inom ramen för återvändande- och återanpassningsprogram i enlighet med artikel 46.3.

3) Beslagtagande av identitets- eller resehandlingar, förutsatt att tredjelandsmedborgaren får en kopia.

4) Nekande eller återkallande av arbetstillstånd i enlighet med nationell rätt.

5) Förlängning av giltighetstiden för ett inreseförbud i enlighet med artikel 10.7.

6) Böter.

*Artikel 23*

***Tillgänglighet för återvändandeprocessen***

1. För att säkerställa ett snabbt, effektivt och ändamålsenligt återvändande ska tredjelandsmedborgare under hela återvändandeförfarandet vara föremål för en eller flera av följande åtgärder:

   a. Anvisning till ett geografiskt område inom medlemsstatens territorium där de kan röra sig fritt.

   b. Bosättning på en viss adress.

   c. Rapportering till de behöriga myndigheterna vid en viss tidpunkt eller med rimliga intervall.

2. Punkt 1 ska endast tillämpas i den mån den är förenlig med sårbara personers särskilda behov och med barnets bästa.

3. På begäran får de behöriga myndigheterna bevilja tredjelandsmedborgaren tillstånd att

   a. tillfälligt lämna det geografiska området av vederbörligen motiverade brådskande och allvarliga familjeskäl eller för nödvändig medicinsk behandling som inte är tillgänglig inom det geografiska området,

   b. tillfälligt vistas utanför den plats som anvisats i enlighet med punkt 1 b,

   c. tillfälligt underlåta att fullgöra rapporteringsskyldigheten.

4. Beslut om de tillstånd som förtecknas i punkt 3 första stycket ska fattas objektivt och opartiskt på grundval av sakförhållandena i det enskilda fallet, och skälen ska anges om ett sådant tillstånd inte beviljas.

5. Tredjelandsmedborgaren ska inte vara skyldig att begära tillstånd för att infinna sig hos myndigheter och domstolar om tredjelandsmedborgarens närvaro är nödvändig. Tredjelandsmedborgaren ska underrätta de behöriga myndigheterna om sådant infinnande.

6. Beslut som fattas i enlighet med punkt 1 b och c ska fattas skriftligen, vara proportionella och ta hänsyn till den berörda tredjelandsmedborgarens särskilda omständigheter.

# Kapitel IV
# SKYDDSÅTGÄRDER OCH RÄTTSMEDEL

## AVSNITT 1
## RÄTTSSÄKERHETSGARANTIER

*Artikel 24*
***Rätt till information***

1. Tredjelandsmedborgare som är föremål för återvändandeförfarandet ska utan onödigt dröjsmål informeras om följande:

   a. Återvändandeförfarandets syfte, varaktighet och steg samt tillgängliga rättsmedel och tidsfrister för att åberopa dessa rättsmedel.

   b. Tredjelandsmedborgares rättigheter och skyldigheter under återvändandeförfarandet enligt artiklarna 21 och 23, konsekvenserna vid bristande efterlevnad enligt artikel 22, förekomsten av en registrering om återvändande avseende personen i Schengens informationssystem samt erkännande och verkställighet av ett beslut om återvändande som utfärdats av en annan medlemsstat i enlighet med artikel 9.

   c. Rådgivning och program för återvändande och återanpassning i enlighet med artikel 46.

   d. Sina processuella rättigheter och skyldigheter under hela återvändandeförfarandet i enlighet med denna förordning och nationell rätt, särskilt rätten till rättsligt bistånd och biträde enligt artikel 25.

2. Den information som tillhandahålls ska utan onödigt dröjsmål lämnas i en språkligt enkel och lättbegriplig form på ett språk som tredjelandsmedborgaren förstår eller rimligen kan förväntas förstå, vid behov genom skriftlig eller muntlig översättning och tolkning. Denna information ska tillhandahållas med hjälp av standardiserade informationsblad, antingen i pappersform eller i elektronisk form. I fråga om underåriga ska informationen lämnas på ett barnvänligt och åldersanpassat sätt och med deltagande av vårdnadshavaren eller den företrädare som avses i artikel 20.2. Tredjelandsmedborgaren ska ges möjlighet att bekräfta att han eller hon har tagit emot informationen.

*Artikel 25*
***Rättsligt bistånd och biträde***

1. Vid överklagande eller omprövning inför en rättslig myndighet i enlighet med artikel 27 ska medlemsstaterna på tredjelandsmedborgarens begäran säkerställa att kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde tillhandahålls vid behov för att säkerställa rätten till ett effektivt rättsmedel och en opartisk domstol.

2. Ensamkommande barn ska automatiskt få kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde.

3. Det rättsliga biståndet och biträdet ska bestå i att förbereda överklagandet eller begäran om omprövning, inbegripet åtminstone utarbetande av de rättegångshandlingar som krävs enligt nationell rätt och, vid en förhandling, deltagande i den förhandlingen inför en rättslig myndighet för att säkerställa ett effektivt utövande av rätten till försvar. Sådant bistånd ska inte påverka det bistånd som tillhandahålls enligt förordning (EU) 2024/1348.

4. Kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde ska erbjudas av juridiska rådgivare eller andra lämpligt kvalificerade personer i enlighet med vad som är godkänt eller tillåtet enligt nationell rätt, vars intressen inte står, eller inte kan komma att stå, i strid med tredjelandsmedborgarens intressen.

5. Medlemsstaterna får neka att tillhandahålla kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde vid överklagandeförfarandet om

   a. tredjelandsmedborgaren anses ha tillräckliga medel för att på egen bekostnad kunna betala för rättsligt bistånd och biträde,

   b. det anses att överklagandet saknar rimliga utsikter till framgång eller utgör ett missbruk av förfarandet,

   c. överklagandet eller prövningen sker i andra eller högre instans, i enlighet med vad som föreskrivs i nationell rätt, inbegripet förnyad behandling eller en ytterligare omprövning,

   d. tredjelandsmedborgaren redan bistås eller biträds av en rättslig rådgivare.

6. Tredjelandsmedborgare som begär kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde ska redogöra för sin ekonomiska situation.

7. Med undantag för bistånd som ges till ensamkommande barn, och i linje med respekten för det väsentliga innehållet i rätten till ett effektivt rättsmedel, får medlemsstaterna

   a. införa belopps- eller tidsgränser för tillhandahållandet av kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde, förutsatt att dessa gränser inte är godtyckliga och inte otillbörligt begränsar tillgången till kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde eller undergräver utövandet av rätten till försvar,

   b. begära fullständig eller partiell återbetalning av eventuella kostnader som uppkommit om tredjelandsmedborgarens ekonomiska situation har förbättrats under återvändandeförfarandet eller om beslutet att tillhandahålla kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde fattades på grundval av oriktiga uppgifter från tredjelandsmedborgaren,

   c. när det gäller avgifter och andra kostnader och återbetalningar, föreskriva att behandlingen av tredjelandsmedborgare ska vara likvärdig med, men inte mer förmånlig än, den behandling som de egna medborgarna vanligtvis ges i frågor som gäller rättsligt bistånd.

8. Medlemsstaterna ska fastställa specifika förfaranderegler för hur begäranden om kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde ska lämnas in och behandlas, eller så ska de tillämpa befintliga regler för inhemska begäranden av liknande slag, under förutsättning att dessa regler inte gör det överdrivet svårt eller omöjligt att få tillgång till kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde.

9. Om ett beslut att inte bevilja kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde fattas av en myndighet som inte är en rättslig myndighet, med motiveringen att överklagandet anses sakna rimliga utsikter till framgång eller utgör missbruk av förfarandet, ska sökanden ha

rätt till ett effektivt rättsmedel inför en rättslig myndighet mot det beslutet. Sökanden ska för detta ändamål ha rätt att begära kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde.

10. Medlemsstaterna får föreskriva om kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde i det administrativa förfarandet i enlighet med nationell rätt.

## AVSNITT 2
## RÄTTSMEDEL

*Artikel 26*
***Rätten till ett effektivt rättsmedel***

1. Den berörda tredjelandsmedborgaren ska ges ett effektivt rättsmedel för att överklaga de beslut som avses i artiklarna 7, 10 och 12.2 inför en behörig rättslig myndighet.

2. Det effektiva rättsmedlet ska medföra full omprövning och prövning av det aktuella behovet av såväl de faktiska som de rättsliga omständigheterna.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att efterlevnaden av de krav som följer av principen om *non-refoulement* kontrolleras av den behöriga rättsliga myndigheten, på tredjelandsmedborgarens begäran eller på eget initiativ.

*Artikel 27*
***Överklagande till en behörig rättslig myndighet***

1. I syfte att säkerställa rätten till ett effektivt rättsmedel i enlighet med artikel 26 ska medlemsstaterna i sin nationella rätt fastställa rimliga tidsfrister för den behöriga rättsliga myndigheten i första instans att pröva de beslut som avses i artiklarna 7, 10 och 12.2, så att en adekvat och fullständig prövning av överklagandet möjliggörs. Fristen för att överklaga till en rättslig myndighet i första instans får inte överstiga 14 dagar.

2. De tidsfrister som avses i punkt 1 ska börja löpa från och med den dag då något av de beslut som avses i artiklarna 7, 10 och 12.2 meddelas tredjelandsmedborgaren, eller från och med ett annat datum som ska fastställas i nationell rätt, särskilt när den berörda tredjelandsmedborgaren har avvikit.

3. Om ett beslut om återvändande grundar sig på eller utfärdas i samma akt som ett beslut om att neka eller avsluta en laglig vistelse får tidsfristerna för att överklaga beslutet om återvändande vara de som fastställs i nationell rätt för att överklaga ett beslut om att avsluta eller neka laglig vistelse.

4. Om ett inreseförbud utfärdas tillsammans med ett sådant beslut om återvändande som avses i artikel 7 ska det överklagas tillsammans med det beslutet om återvändande vid samma rättsliga myndighet, i samma rättsliga förfarande och inom samma tidsfrister. Om ett inreseförbud utfärdas separat från beslutet om återvändande eller är det enda beslut som överklagas får det överklagas separat. Tidsfristerna för att inleda sådana separata rättsliga förfaranden ska vara desamma som de som gäller om inreseförbudet överklagas tillsammans med beslutet om återvändande.

5. Den behöriga rättsliga myndigheten får vägra att beakta handlingar som, om en översättning ska tillhandahållas av sökanden, inte ges in i tid enligt vad den rättsliga myndigheten har beslutat eller som, om översättningen ska säkerställas av den behöriga rättsliga myndigheten, inte ges in i tid för att den rättsliga myndigheten ska kunna säkerställa att de översätts.

*Artikel 28*
***Suspensiv verkan***

1. Verkställigheten av beslut som utfärdats i enlighet med artiklarna 7, 10 och 12.2 ska skjutas upp till dess att den tidsfrist inom vilken de berörda personerna kan utöva sin rätt till ett effektivt rättsmedel inför en rättslig myndighet i första instans som avses i artikel 27 har löpt ut.
2. Tredjelandsmedborgare ska ges rätt att lämna in en ansökan om att skjuta upp verkställigheten av ett beslut om återvändande innan den tidsfrist inom vilken de kan utöva sin rätt till ett effektivt rättsmedel inför en rättslig myndighet i första instans som avses i artikel 27 har löpt ut. En rättslig myndighet ska ha befogenhet att, efter en prövning av både de faktiska och rättsliga omständigheterna, besluta huruvida verkställigheten av beslutet om återvändande bör skjutas upp i avvaktan på resultatet av överklagandet. Verkställigheten av beslutet om återvändande ska skjutas upp om det finns risk för att principen om *non-refoulement* åsidosätts.
3. Om ett ytterligare överklagande av ett första eller senare beslut om överklagande lämnas in ska verkställigheten av ett beslut om återvändande inte skjutas upp, såvida inte tredjelandsmedborgaren begär uppskov och en behörig rättslig myndighet beslutar att bevilja det med vederbörlig hänsyn till de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet.
4. Ett beslut om ansökan om uppskov med verkställigheten av ett beslut om återvändande ska fattas inom 48 timmar. I ärenden som inbegriper komplicerade faktiska eller rättsliga omständigheter får denna tidsfrist överskridas.

# Kapitel V
# FÖREBYGGANDE AV AVVIKANDE SAMT FÖRVAR

*Artikel 29*
***Skäl för förvar***

1. Medlemsstaterna får ta en tredjelandsmedborgare i förvar i enlighet med denna förordning på grundval av en individuell bedömning av varje enskilt fall och endast i den mån förvar är proportionerligt.
2. Medlemsstaterna får endast hålla en tredjelandsmedborgare i förvar i syfte att förbereda återvändandet eller genomföra avlägsnandet.
3. En tredjelandsmedborgare får endast tas i förvar på grundval av ett eller flera av följande skäl för förvar:
   a. Risk för avvikande som fastställts i enlighet med artikel 30.
   b. Tredjelandsmedborgaren håller sig undan eller förhindrar förberedelserna inför återvändandet eller avlägsnandet.
   c. Tredjelandsmedborgaren utgör en säkerhetsrisk i enlighet med artikel 16.
   d. För att bestämma eller bekräfta tredjelandsmedborgarens identitet eller nationalitet.
   e. Bristande efterlevnad av de åtgärder som beslutats i enlighet med artikel 31.
4. Dessa skäl för förvar ska fastställas i nationell rätt.
5. Ett beslut om förvar ska fattas av administrativa eller rättsliga myndigheter. Ett beslut om förvar ska fattas skriftligen, med angivande av de faktiska och rättsliga skäl som

ligger till grund för beslutet samt information om tillgängliga rättsmedel. Beslutet ska meddelas tredjelandsmedborgaren på ett språk som tredjelandsmedborgaren förstår eller rimligen kan antas förstå.

6. När en tredjelandsmedborgare hålls i förvar i enlighet med punkt 2 ska medlemsstaterna beakta alla synliga tecken, uttalanden eller beteenden som har samband med, görs av eller uppvisas av tredjelandsmedborgaren och som visar att han eller hon är en sårbar person.

*Artikel 30*
***Risk för avvikande***

1. Om inte motsatsen bevisas finns det en risk för avvikande i ett enskilt fall när ett av följande kriterier är uppfyllt:

   a. Tredjelandsmedborgaren har utan tillstånd förflyttat sig till en annan medlemsstats eller andra medlemsstaters territorium, inbegripet efter transitering genom ett tredjeland, eller försöker göra detta.

   b. Tredjelandsmedborgaren är föremål för ett beslut om återvändande eller verkställighet som utfärdats av en annan medlemsstat än den på vars territorium personen för närvarande vistas olagligt, inbegripet när detta upptäckts genom registreringar som förts in i Schengens informationssystem i enlighet med förordning (EU) 2018/1860.

   c. Bristande efterlevnad av de åtgärder som avses i artikel 23.

2. I fall som inte omfattas av punkt 1 ska risken för avvikande fastställas på grundval av en samlad bedömning av de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet och om ett av följande kriterier är uppfyllt med avseende på den berörda tredjelandsmedborgaren:

   a. Personen saknar bostad, stadigvarande hemvist eller tillförlitlig adress.

   b. Personen har uttryckligen uttryckt sin avsikt att inte efterleva de återvändanderelaterade åtgärder som tillämpas i enlighet med denna förordning, eller har genom sitt beteende tydligt visat sin avsikt att inte efterleva sådana åtgärder.

   c. Personen fullgör inte skyldigheterna i ett beslut om återvändande senast det datum då han eller hon ska lämna medlemsstaternas territorium i enlighet med artikel 13.

   d. Personen fullgör inte skyldigheten att samarbeta med medlemsstaternas behöriga myndigheter i alla skeden av förfarandena i enlighet med denna förordning, såsom anges i artikel 21.2 a–k.

   e. Avresan är nära förestående och det finns allvarliga skäl att tro att tredjelandsmedborgaren avser att inte fullgöra skyldigheten att samarbeta enligt artikel 21.2 l.

   f. Personen använder total- eller delförfalskade identitets- eller resehandlingar, uppehållstillstånd eller viseringar eller handlingar som motiverar inresevillkoren, förstör eller gör sig på annat sätt av med sådana handlingar, använder alias med bedrägligt uppsåt, lämnar annan falsk information i muntlig eller skriftlig form eller motarbetar på annat bedrägligt sätt återvändande- eller återtagandeförfarandet.

   g. Personen motarbetar återvändandeförfarandet på ett våldsamt sätt.

   h. Personen reser in i unionen på nytt i strid med ett giltigt inreseförbud.

*Artikel 31*

***Alternativ till förvar***

1. Medlemsstaterna ska i nationell rätt föreskriva alternativa åtgärder till förvar. Sådana åtgärder ska beslutas med beaktande av den berörda tredjelandsmedborgarens individuella omständigheter, inbegripet eventuella sårbarheter, och stå i proportion till den risknivå för avvikande som bedöms i enlighet med artikel 30.
2. I detta syfte ska medlemsstaterna föreskriva någon av följande åtgärder:
   a. En skyldighet att regelbundet rapportera till de behöriga myndigheterna med upp till 3 dagars mellanrum, på grundval av de enskilda omständigheterna.
   b. En skyldighet att överlämna identitets- eller resehandlingar till de behöriga myndigheterna.
   c. En skyldighet att vistas på en plats som anvisats av de behöriga myndigheterna.
   d. Deponering av en lämplig garantisumma.
   e. Användning av elektronisk övervakning, inbegripet garantier och förfaranden som föreskrivs i nationell rätt.
3. Ett beslut om tillämpning av de åtgärder som avses i punkt 2 ska ange relevanta faktiska och rättsliga skäl.
4. Tredjelandsmedborgare ska underrättas om alla beslut att tillämpa de åtgärder som avses i punkt 2 i denna artikel och informeras om konsekvenserna vid bristande efterlevnad av beslutet, inbegripet enligt artikel 29.3 e och de rättsmedel som avses i punkt 5 i den här artikeln.
5. Medlemsstaterna ska säkerställa att de beslut som fattas i enlighet med punkt 2 i denna artikel snabbt, och senast inom två månader, omprövas av en rättslig myndighet på begäran av den berörda personen eller på eget initiativ.

*Artikel 32*

***Förvarsperiod***

1. Tredjelandsmedborgaren ska hållas i förvar så kort tid som möjligt och så länge som de villkor som fastställs i punkt 29 är uppfyllda och så länge som det är nödvändigt för att säkerställa ett framgångsrikt återvändande.
2. När det framkommer att villkoren i artikel 29 inte längre är uppfyllda ska förvar upphöra att vara berättigat och tredjelandsmedborgaren ska friges. En sådan frigivning ska inte hindra tillämpning av åtgärder för att förebygga risken för avvikande i enlighet med artikel 31.
3. Förvaret får inte överstiga 12 månader i en viss medlemsstat. Förvar får förlängas med högst ytterligare 12 månader i en viss medlemsstat om återvändandeförfarandet sannolikt kommer att pågå längre på grund av den berörda tredjelandsmedborgarens bristande samarbete eller förseningar i erhållandet av nödvändig dokumentation från tredjeländer.
4. Utgången av den maximala förvarsperioden i enlighet med punkt 3 utesluter inte tillämpning av åtgärder i enlighet med artikel 31.

*Artikel 33*

***Omprövning av beslut om förvar***

1. Beslut om förvar ska omprövas med jämna mellanrum och minst var tredje månad, antingen på begäran av den berörda tredjelandsmedborgaren eller på eget initiativ.

2. Beslut om förvar av ensamkommande barn ska omprövas på eget initiativ med jämna mellanrum och minst var tredje månad.

3. Om förvar har beslutats eller förlängts av administrativa myndigheter ska medlemsstaterna säkerställa att alla relevanta fakta, bevis och synpunkter som lämnats in under förfarandet är föremål för rättslig prövning, genom att föreskriva att

   a. all rättslig prövning av förvarsbeslutets laglighet ska slutföras så snabbt som möjligt efter det att förvaret har inletts och senast 15 dagar därefter, eller

   b. tredjelandsmedborgaren ska ha rätt att inleda ett förfarande genom vilket förvarsbeslutets laglighet kan bli föremål för rättslig prövning, vilket ska avslutas så snart som möjligt efter att det relevanta förfarandet har inletts, och senast 15 dagar därefter. Medlemsstaterna ska i sådana fall omedelbart när förvaret inleds informera den berörda tredjelandsmedborgaren om möjligheten att inleda ett sådant förfarande.

*Artikel 34*

***Förhållanden i samband med förvar***

1. Förvar ska i regel ske i särskilda anläggningar, vilket kan vara särskilda avdelningar av andra anläggningar. Om en medlemsstat inte kan sörja för förvar i sådana anläggningar, utan måste använda fängelseanläggningar, ska tredjelandsmedborgare hållas avskilda från vanliga interner.

2. Tredjelandsmedborgare som hålls i förvar ska ha tillträde till utomhusutrymmen.

3. Tredjelandsmedborgare i förvar ska på begäran ges möjlighet att vid tillfälle ta kontakt med juridiska ombud, familjemedlemmar och behöriga konsulära myndigheter.

4. Särskild uppmärksamhet ska fästas på de särskilda behoven hos sårbara personer som hålls i förvar, och särskild inkvartering ska ombesörjas med beaktande av detta. Akutsjukvård och nödvändig behandling av sjukdomar ska tillhandahållas tredjelandsmedborgare som hålls i förvar.

5. Juridiska ombud, familjemedlemmar, behöriga konsulära myndigheter och relevanta och behöriga nationella, internationella och icke-statliga organisationer och organ ska ha möjlighet att besöka alla förvarsanläggningar och kommunicera med tredjelandsmedborgarna och besöka dem under förhållanden som respekterar privatlivet. För sådana besök får tillstånd krävas.

6. Tredjelandsmedborgare som hålls i förvar ska ges skriftlig information som förklarar de regler som tillämpas i anläggningen och anger deras rättigheter och skyldigheter klart och begripligt på ett språk som de förstår. Detta inbegriper information om deras rätt enligt nationell rätt att kontakta de personer eller organ som avses i punkterna 3 och 5.

*Artikel 35*

***Villkor för förvar av underåriga och familjer***

1. Ensamkommande barn och familjer med underåriga ska endast hållas i förvar som en sista utväg och under en så kort tid som möjligt, med beaktande av barnets bästa.

2. Familjer och ensamkommande barn som hålls i förvar inför återvändandet ska tillhandahållas separat inkvartering som garanterar adekvat skydd av privatlivet. Personalen ska ha lämplig utbildning, och anläggningarna ska anpassas för att ta hänsyn till behov som följer av de berörda personernas ålder och kön, inbegripet lämplig hygien, mat, hälso- och sjukvård och annan infrastruktur.

3. Underåriga som hålls i förvar ska ha möjlighet att delta i fritidsverksamhet, inbegripet lekar och aktiviteter som lämpar sig för deras ålder, och ska ha tillgång till undervisning i det format som är lämpligast sett till hur länge de hålls i förvar.

# Kapitel VI
# ÅTERTAGANDE

*Artikel 36*
***Återtagandeförfarande***

1. Efter att ha utfärdat ett verkställbart beslut om återvändande och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 28 ska de behöriga myndigheterna, i tillämpliga fall med stöd av Frontex, systematiskt och utan onödigt dröjsmål inleda återtagandeförfarandet.

2. När en resehandling behöver erhållas från tredjelandets myndigheter ska de behöriga myndigheterna lämna in en ansökan om återtagande. En sådan ansökan om återtagande ska innehålla en begäran om bekräftelse av medborgarskap och en begäran om utfärdande av resehandling, beroende på vad som är relevant. Ansökningar om återtagande ska lämnas in utan dröjsmål och om möjligt med användning av ett standardformulär i enlighet med punkt 6.

3. De behöriga myndigheterna får lämna in begäran om resehandling separat om det är att föredra av rättsliga eller operativa skäl, bland annat på grund av giltighetstiden för den resehandling som ska utfärdas och att tredjelandsmedborgaren inte är tillgänglig för att ta emot resehandlingen omedelbart efter bekräftelsen på medborgarskapet. I tillämpliga fall ska den europeiska resehandlingen för återvändande användas i enlighet med det tillämpliga återtagandeinstrumentet och förordning (EU) 2016/1953[50].

4. Information om resultatet av begäran om bekräftelse på medborgarskap och den erhållna resehandlingen ska laddas upp i Schengens informationssystem av den berörda behöriga myndigheten. Denna information och resehandling ska på begäran göras tillgänglig för de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater.

5. Medlemsstaterna får ingå lämpliga arrangemang för att underlätta anordnandet av identifieringsintervjuer i en annan medlemsstat, bland annat i syfte att genomföra artikel 44.

6. Kommissionen ska ges befogenhet att anta en genomförandeakt i enlighet med artikel 49.2 i syfte att fastställa det standardformulär som ska användas för att lämna in de ansökningar om återtagande som avses i punkt 2. Standardformuläret ska innehålla följande:

   a. Formatet för ansökningar om återtagande.

[50] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1953 av den 26 oktober 2016 om inrättandet av en europeisk resehandling för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna och om upphävande av rådets rekommendation av den 30 november 1994 (EUT L 311, 17.11.2016, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1953/oj).

b. Inslagen i en ansökan om återtagande, inbegripet begäran om bekräftelse av medborgarskap och begäran om utfärdande av resehandling.

7. Återtagandeförfarandet i tredjeländer ska stödjas av särskilda EU-sambandsmän för återvändande som finansieras av unionen. Sådana sambandsmän ska ingå i strukturen för unionens delegationer och nära samordna med kommissionen när det gäller att förverkliga unionens berörda politiska prioriteringar.

*Artikel 37*
***Kommunikation med icke-erkända tredjelandsenheter***

1. De behöriga myndigheterna får vid behov kommunicera med icke-erkända tredjelandsenheter som ansvarar för ett eller flera av stegen i återtagandeförfarandet.

2. Sådan kommunikation ska begränsas till vad som är nödvändigt för att genomföra återtagandeförfarandet och ska inte innebära ett diplomatiskt erkännande av de berörda enheterna.

# Kapitel VII
# DELNING OCH ÖVERFÖRING AV PERSONUPPGIFTER

*Artikel 38*
***Informationsutbyte mellan medlemsstaterna***

1. Medlemsstaterna ska använda alla lämpliga metoder för samarbete och informationsutbyte för att genomföra denna förordning.

2. Informationsutbytet ska ske på begäran av en medlemsstat och får endast äga rum mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter.

3. Medlemsstaterna ska på begäran lämna varandra information om en person som omfattas av denna förordning i syfte att genomföra återvändandeförfarandet och återtagandeförfarandet och tillhandahålla återanpassningsstöd.

4. Om den information som avses i punkt 3 kan utbytas genom de EU-informationssystem som avses i artikel 4.15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/818[51] eller genom tilläggsinformation i enlighet med förordning (EU) 2018/1860, ska informationen endast utbytas på dessa sätt.

5. De begärda uppgifterna ska vara adekvata, relevanta, korrekta och begränsade till vad som är nödvändigt för det avsedda syftet, och det ska anges vad som ligger till grund för dem.

6. Den information som avses i punkt 3 ska särskilt innehålla följande:

a. Information som är nödvändig för att fastställa tredjelandsmedborgarens identitet och, i tillämpliga fall, identiteten på hans eller hennes familjemedlemmar, släktingar och andra anhöriga, särskilt efternamn, förnamn, tidigare namn och andra namn (alias, pseudonym(er)), i förekommande fall, födelsedatum, födelseort och födelseland, kön.

[51] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/818 av den 20 maj 2019 om inrättande av en ram för interoperabilitet mellan EU-informationssystem på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete, asyl och migration och om ändring av förordningarna (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 och (EU) 2019/816 (EUT L 135, 22.5.2019, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/oj).

b. Information som rör de biometriska uppgifter som tredjelandsmedborgaren lämnat i enlighet med förordning (EU) 2024/1358, särskilt ansiktsbilder, fingeravtrycksuppgifter, det datum då de biometriska uppgifterna togs, det Eurodacreferensnummer som används av ursprungsmedlemsstaten.

c. Information om tredjelandsmedborgarens medborgarskap och resehandling(ar), särskilt nuvarande och tidigare medborgarskap, resehandlingens typ, nummer och utfärdandeland, resehandlingens utfärdandedatum och sista giltighetsdag.

d. Information om tredjelandsmedborgarens bosättningsort, resvägar, språk och kontaktuppgifter (e-postadress(er) och telefonnummer).

e. Information om uppehållshandlingar eller viseringar som har utfärdats av en medlemsstat eller ett tredjeland.

f. Information om återvändandeinsatsen avseende tredjelandsmedborgaren, särskilt om flyguppgifter, andra researrangemang, uppgift om huruvida tredjelandsmedborgaren är en särskilt farlig person som kräver särskilda arrangemang under återvändandeinsatsen, information om ledsagande.

g. Information om tredjelandsmedborgarens återintegrering, särskilt familjesammansättning, civilstånd, kontaktuppgifter för familjemedlemmar i återvändandelandet, arbetslivserfarenhet, utbildningsnivå och examensbevis.

h. Skälen till alla beslut om återvändande som fattats avseende tredjelandsmedborgaren.

i. Information om huruvida tredjelandsmedborgaren har hållits i förvar eller om alternativ till förvar har tillämpats på personen.

j. Information som rör uppgifter ur kriminalregistret eller det hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller nationell säkerhet som tredjelandsmedborgaren utgör.

k. Information om tredjelandsmedborgarens sårbarhet, hälsa och medicinska behov.

7. Den anmodade medlemsstaten ska vara skyldig att svara så snart som möjligt, senast inom tre veckor.

8. Den information som utbytts får endast användas för de ändamål som anges i punkt 3. I varje medlemsstat får sådan information, beroende på dess typ och den mottagande myndighetens befogenheter, endast överlämnas till myndigheter eller rättsliga myndigheter som ansvarar för återvändandeförfarandet, återtagandeförfarandet eller tillhandahållandet av återanpassningsstöd.

*Artikel 39*

***Överföring av uppgifter om tredjelandsmedborgare till tredjeländer för återtagande och återanpassning***

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 40 och 41 får de uppgifter som avses i artikel 38.6 a–h behandlas och överföras av en behörig myndighet och, i tillämpliga fall, Frontex till ett tredjelands behöriga myndighet, om den tredjelandsmedborgare vars personuppgifter överförs har informerats om att hans eller hennes personuppgifter kan komma att delas med myndigheterna i ett tredjeland, förutsatt att det är nödvändigt för genomförandet av återtagandeförfarandet.

2. Utan att det påverkar artiklarna 40 och 41 får de uppgifter som avses i artikel 38.6 a. c, f och g behandlas och överföras av en behörig myndighet och, i tillämpliga fall, Frontex till tredje parter som är behöriga för återanpassningsstöd, om den tredjelandsmedborgare

vars personuppgifter överförs har informerats om att hans eller hennes personuppgifter kan komma att delas med tredje parter som är behöriga för återanpassningsstöd, förutsatt att det är nödvändigt för genomförandet av återanpassningsstödet.

3. När medlemsstaterna och Frontex överför personuppgifter i enlighet med punkt 1 eller 2 ska de säkerställa att sådana överföringar är förenliga med kapitel V i förordning (EU) 2016/679 respektive kapitel V i förordning (EU) 2018/1725.

4. Om en överföring görs i enlighet med punkt 1 eller 2 ska en sådan överföring dokumenteras och dokumentationen ska på begäran göras tillgänglig för den behöriga tillsynsmyndighet som inrättats i enlighet med artikel 51.1 i förordning (EU) 2016/679 och artikel 52.1 i förordning (EU) 2018/1725, inbegripet datum och tidpunkt för överföringen och information om det mottagande tredjelandets behöriga myndighet.

*Artikel 40*

***Överföring av uppgifter om tredjelandsmedborgares fällande domar till tredjeländer för återtagande och återanpassning***

1. Uppgifter om en eller flera fällande domar i brottmål mot en tredjelandsmedborgare får i enskilda fall behandlas och överföras av en behörig myndighet och, i tillämpliga fall, Frontex till ett tredjelands behöriga myndighet när följande villkor är uppfyllda:

   a. Den tredjelandsmedborgare vars personuppgifter överförs har under de senaste 25 åren dömts för ett terroristbrott eller under de senaste 15 åren dömts för något annat brott som förtecknas i bilagan till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1240[52] om maximistraffet är fängelse eller en frihetsberövande åtgärd i minst tre år enligt den dömande medlemsstatens nationella rätt.

   b. Överföringen av uppgifter är nödvändig för att genomföra det återtagandeförfarande som avses i artikel 36.

   c. Den tredjelandsmedborgare vars personuppgifter överförs har informerats om att hans eller hennes personuppgifter kan komma att delas med myndigheterna i ett tredjeland i syfte att genomföra återtagandeförfarandet.

   d. Den behöriga myndigheten och, i tillämpliga fall, Frontex har före överföringen av uppgifter försäkrat sig om att överföringen inte riskerar att bryta mot principen om *non-refoulement*.

   e. Den behöriga myndigheten och, i tillämpliga fall, Frontex har före överföringen av uppgifter försäkrat sig om att överföringen inte riskerar att bryta mot artikel 50 i stadgan.

2. Uppgifter om en eller flera fällande domar i brottmål mot en tredjelandsmedborgare får i enskilda fall behandlas och överföras av en behörig myndighet och, i tillämpliga fall, Frontex till en tredje part som är behörig för återanpassningsstöd när följande villkor är uppfyllda:

   a. Den tredjelandsmedborgare vars personuppgifter överförs har under de senaste 25 åren dömts för ett terroristbrott eller under de senaste 15 åren dömts för något annat brott som förtecknas i bilagan till förordning (EU) 2018/1240 om maximistraffet är

[52] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1240 av den 12 september 2018 om inrättande av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) och om ändring av förordningarna (EU) nr 1077/2011, (EU) nr 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 och (EU) 2017/2226 (EUT L 236, 19.9.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

fängelse eller en frihetsberövande åtgärd i minst tre år enligt den dömande medlemsstatens nationella rätt.

b. Överföringen av uppgifter är nödvändig för att tillhandahålla ett skräddarsytt och icke-ekonomiskt återanpassningsstöd som avses i artikel 46.

c. Den tredjelandsmedborgare vars personuppgifter överförs har informerats om att hans eller hennes personuppgifter kan komma att delas med en tredje part som är behörig för återanpassningsstöd i syfte att tillhandahålla skräddarsytt och icke-ekonomiskt återanpassningsstöd.

d. Den behöriga myndigheten och, i tillämpliga fall, Frontex har före överföringen av uppgifter försäkrat sig om att överföringen inte riskerar att bryta mot principen om *non-refoulement*.

3. När medlemsstaterna och Frontex överför personuppgifter i enlighet med punkt 1 eller 2 ska de säkerställa att sådana överföringar är förenliga med kapitel V i förordning (EU) 2016/679 respektive kapitel V i förordning (EU) 2018/1725.

4. Om en överföring görs i enlighet med punkt 1 eller 2 ska en sådan överföring dokumenteras och dokumentationen ska på begäran göras tillgänglig för den behöriga tillsynsmyndighet som inrättats i enlighet med artikel 51.1 i förordning (EU) 2016/679 och artikel 52.1 i förordning (EU) 2018/1725, inbegripet datum och tidpunkt för överföringen, information om det mottagande tredjelandets behöriga myndighet, motiveringen till att överföringen uppfyller de villkor som anges i punkt 1 eller 2 och vilka personuppgifter som överförts.

*Artikel 41*

***Överföring av tredjelandsmedborgares hälsouppgifter till tredjeländer i syfte att genomföra återvändande och återanpassning***

1. Uppgifter om medicinskt stöd som ska tillhandahållas tredjelandsmedborgare under återvändandeinsatsen får i enskilda fall behandlas och överföras av en behörig myndighet och, i tillämpliga fall, Frontex till ett tredjelands behöriga myndighet när följande villkor är uppfyllda:

a. Överföringen av uppgifter är nödvändig för att genomföra återvändandeinsatsen.

b. Den tredjelandsmedborgare vars personuppgifter överförs har informerats om att hans eller hennes personuppgifter kan komma att delas med myndigheterna i ett tredjeland i syfte att genomföra återvändandeinsatsen.

c. Den behöriga myndigheten och, i tillämpliga fall, Frontex har före överföringen av uppgifter försäkrat sig om att överföringen inte riskerar att bryta mot principen om *non-refoulement*.

2. Uppgifter om en tredjelandsmedborgares hälsa får i enskilda fall behandlas och överföras av en behörig myndighet och, i tillämpliga fall, Frontex till en tredje part som är behörig för återanpassningsstöd när följande villkor är uppfyllda:

a. Överföringen av uppgifter är nödvändig för att tillhandahålla det återanpassningsstöd som avses i artikel 46 och som är skräddarsytt enligt tredjelandsmedborgarens medicinska behov.

b. Den tredjelandsmedborgare vars personuppgifter överförs har informerats om att hans eller hennes personuppgifter kan komma att delas med en tredje part som är

behörig för återanpassningsstöd, så att stödet kan skräddarsys enligt hans eller hennes medicinska behov, och har samtyckt till överföringen.

3. När medlemsstaterna och Frontex överför personuppgifter i enlighet med punkt 1 eller 2 ska de säkerställa att sådana överföringar är förenliga med kapitel V i förordning (EU) 2016/679 respektive kapitel V i förordning (EU) 2018/1725.

4. Om en överföring görs i enlighet med punkt 1 eller 2 ska en sådan överföring dokumenteras och dokumentationen ska på begäran göras tillgänglig för den behöriga tillsynsmyndighet som inrättats i enlighet med artikel 51.1 i förordning (EU) 2016/679 och artikel 52.1 i förordning (EU) 2018/1725, inbegripet datum och tidpunkt för överföringen, information om det mottagande tredjelandets behöriga myndighet, motiveringen till att överföringen uppfyller de villkor som anges i punkt 1 eller 2 och vilka personuppgifter som överförts.

# Kapitel VIII
# ETT GEMENSAMT SYSTEM FÖR ÅTERVÄNDANDE

*Artikel 42*

***Komponenter i ett gemensamt system för återvändande***

1. Ett gemensamt system för återvändande enligt denna förordning ska bestå av följande:

   a. Ett gemensamt förfarande för återvändande av tredjelandsmedborgare som inte har rätt att vistas i unionen, inbegripet ett gemensamt återtagandeförfarande som en integrerad del av detta.

   b. Ett system för erkännande och verkställighet av beslut om återvändande mellan medlemsstaterna.

   c. Nödvändiga resurser och tillräcklig kompetent personal i medlemsstaterna för genomförandet av denna förordning, inbegripet för förvar.

   d. Digitala system för hantering av tredjelandsmedborgares återvändande, återtagande och återanpassning.

   e. Samarbete mellan medlemsstaterna.

   f. Stöd från unionens organ och byråer i enlighet med artikel 43.4 och i linje med deras respektive mandat.

2. Unionen och medlemsstaterna ska fastställa gemensamma prioriteringar på området återvändande, återtagande och återanpassning och säkerställa nödvändig uppföljning, med beaktande av den europeiska asyl- och migrationshanteringsstrategi som antagits i enlighet med artikel 8 i förordning (EU) 2024/1351, genomförandet av gränsförfarandet för återvändande enligt förordning (EU) 2024/1351, bedömningen av graden av samarbete mellan tredjeländer och medlemsstaterna vad avser återtagande i enlighet med artikel 25a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009[53] samt unionens återtagandeinstrument och andra unionsinstrument som är relevanta för samarbetet om återtagande.

[53] Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodexen) (EUT L 243, 15.9.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj).

3. Unionen och medlemsstaterna ska säkerställa lojalt samarbete och nära samordning mellan behöriga myndigheter och mellan unionen och medlemsstaterna samt synergier mellan interna och externa komponenter, med beaktande av deras gemensamma intresse av att unionens politik för asyl- och migrationshantering fungerar effektivt.

*Artikel 43*
***Behöriga myndigheter och resurser***

1. Varje medlemsstat ska i enlighet med nationell rätt utse de behöriga myndigheter som ska ansvara för att fullgöra de skyldigheter som följer av denna förordning.
2. Varje medlemsstat ska anslå nödvändiga resurser till de behöriga myndigheterna, inbegripet personal med lämplig utbildning som fått vägledning för att fullgöra sina skyldigheter enligt denna förordning.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa en tillräcklig nivå av förvarskapacitet med beaktande av faktiska behov och förväntade återvändanden under de kommande tolv månaderna, särskilt i syfte att ha väl förberedda system och beredskapsplanering i enlighet med artikel 7 i förordning (EU) 2024/1351.
4. Medlemsstaterna får stödjas av behöriga myndigheter i en annan medlemsstat i enlighet med artikel 44 och relevant personal vid unionens byråer, även i enlighet med artikel 45.

*Artikel 44*
***Samarbete mellan medlemsstaterna***

1. Samarbete och bistånd mellan behöriga myndigheter som utsetts i enlighet med artikel 43 ska äga rum i syfte att
   a. möjliggöra transitering genom territoriet för att bidra till att en annan medlemsstats beslut om återvändande kan efterlevas eller resehandlingar erhållas,
   b. tillhandahålla logistiskt, ekonomiskt eller annat materiellt bistånd eller bistånd in natura,
   c. leda eller stödja den politiska dialogen och utbytet med myndigheterna i tredjeländer i syfte att underlätta återtagande,
   d. kontakta de behöriga myndigheterna i tredjeländer för att verifiera tredjelandsmedborgares identitet och erhålla en giltig resehandling,
   e. på den anmodande medlemsstatens vägnar organisera de praktiska arrangemangen för verkställighet av återvändande,
   f. underlätta den överföring som avses i artikel 8.1 b,
   g. stödja en tredjelandsmedborgares avresa till den medlemsstat där han eller hon har rätt att vistas i enlighet med artikel 8.1 första stycket.

*Artikel 45*
***Stöd från Frontex***

1. Medlemsstaterna får begära att deras behöriga myndigheter bistås av experter som utplacerats eller stöds av Frontex, inbegripet sambandsmän för återvändande och andra sambandsmän, i enlighet med förordning (EU) 2019/1896.
2. Medlemsstaterna ska ge Frontex relevant information om planerade behov av stöd från Frontex för den nödvändiga planeringen av byråns stöd i linje med unionens

prioriteringar på området återvändande, återtagande och återanpassning, genomförandet av gränsförfarandet för återvändande i enlighet med förordning (EU) 2024/1349, den europeiska asyl- och migrationshanteringsstrategin enligt artikel 8 i förordning (EU) 2024/1351 och prioriteringarna i samband med den regelbundna bedömningen av återtagandesamarbetet i enlighet med artikel 25a i förordning (EG) nr 810/2009.

*Artikel 46*
***Stöd till återvändande och återanpassning***

1. Medlemsstaterna ska inrätta strukturer för rådgivning om återvändande och återanpassning för att ge tredjelandsmedborgare information och vägledning om alternativ för återvändande och återanpassning, inbegripet de program som avses i punkt 3, så tidigt som möjligt i återvändandeprocessen. Rådgivning om återvändande och återanpassning kan kombineras med annan rådgivning i samband med andra migrationsförfaranden i medlemsstaten.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att information om återvändande och återanpassning också tillhandahålls innan beslutet om återvändande utfärdas, särskilt när artikel 37 i förordning (EU) 2024/1348 är tillämplig.
3. Medlemsstaterna ska inrätta nationella program för att stödja återvändande och återanpassning och ska i regel utnyttja de program som tillhandahålls av unionen. Nationella program och återanpassningsstöd som tillhandahålls av unionen ska bestå av logistiskt, ekonomiskt och annat materiellt bistånd eller bistånd in natura eller incitament, inbegripet återanpassningsstöd i återvändandelandet, som tillhandahålls en tredjelandsmedborgare.
4. Återanpassningsstöd ska inte vara en individuell rättighet och ska inte utgöra en förutsättning för återtagandeförfarandet.
5. Det stöd som tillhandahålls genom programmen för återvändande och återanpassning ska återspegla tredjelandsmedborgarens grad av samarbetsvillighet och efterlevnad och kan minska med tiden. Följande kriterier ska beaktas vid fastställandet av typen och omfattningen av återvändande- och återanpassningsstödet, i tillämpliga fall:
   a. Den berörda tredjelandsmedborgarens samarbetsvillighet under återvändande- och återtagandeförfarandet, i enlighet med artikel 21.
   b. Huruvida tredjelandsmedborgaren återvänder frivilligt eller är föremål för avlägsnande.
   c. Huruvida tredjelandsmedborgaren är medborgare i ett tredjeland som förtecknas i bilaga II till förordning (EU) 2018/1806.
   d. Huruvida tredjelandsmedborgaren har dömts för ett brott.
   e. Huruvida tredjelandsmedborgaren har särskilda behov på grund av att han eller hon är en sårbar person, en underårig, ett ensamkommande barn eller en del av en familj.
6. Det stöd som avses i denna artikel får inte beviljas tredjelandsmedborgare som redan har fått ett annat eller samma stöd från en medlemsstat eller unionen. Unionen, medlemsstaterna och Frontex ska säkerställa samstämmighet och samordning när det gäller återanpassningsstöd.

# Kapitel IX
# SLUTBESTÄMMELSER

*Artikel 47*
***Krissituationer***

1. I situationer där ett exceptionellt stort antal tredjelandsmedborgare som ska återvända utgör en oförutsett stor belastning på förvarsanläggningarna i en medlemsstat eller dess administrativa personal, eller personal inom rättsväsendet, får medlemsstaten i fråga så länge som den exceptionella situationen består besluta att tillämpa längre tidsfrister för rättslig prövning än dem som beskrivs i artikel 33.3 och vidta brådskande åtgärder vad gäller förhållanden vid förvar som avviker från vad som föreskrivs i artiklarna 34.1 och 35.2.
2. Medlemsstaten ska informera kommissionen utan dröjsmål när den tillgriper sådana exceptionella åtgärder. Den ska också informera kommissionen så snart som de förhållanden som motiverar dessa exceptionella åtgärder inte längre föreligger.
3. Denna artikel får inte på något sätt tolkas som att den tillåter medlemsstaterna att åsidosätta sin allmänna skyldighet att vidta alla lämpliga, både allmänna och särskilda, åtgärder för att säkerställa att deras skyldigheter enligt denna förordning uppfylls.

*Artikel 48*
***Statistik***

1. Utan att det påverkar tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 862/2007[54] ska medlemsstaterna kvartalsvis lämna följande uppgifter till kommissionen (Eurostat):
   a. Antal tredjelandsmedborgare som är föremål för erkända beslut om återvändande utfärdade av en annan medlemsstat.
   b. Antal tredjelandsmedborgare som är föremål för alternativa åtgärder till förvar.
   c. Antal tredjelandsmedborgare som är föremål för förvar.
2. De uppgifter som lämnas ska delas upp efter ålder, kön och medborgarskap. Uppgifterna ska avse en referensperiod på ett kvartal. Medlemsstaterna ska lämna uppgifter till kommissionen (Eurostat) för tre kalendermånader som utgör ett kvartal inom två månader efter utgången av varje kvartal. Den första referensperioden ska vara [andra kvartalet som följer på denna förordnings ikraftträdande].
3. Medlemsstaterna ska varje månad till Frontex lämna följande uppgifter samt motsvarande dataset för varje tredjeland:
   a. Antal inlämnade ansökningar om återtagande.
   b. Antal begäranden om bekräftelse av medborgarskap och antal positiva och negativa svar som mottagits när det gäller begäranden om bekräftelse på medborgarskap.

[54] Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 862/2007 av den 11 juli 2007 om gemenskapsstatistik över migration och internationellt skydd och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 311/76 om utarbetande av statistik beträffande utländska arbetstagare (EUT L 199, 31.7.2007, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2007/862/oj).

c. Antal begäranden om utfärdande av resehandlingar, antal resehandlingar som utfärdats av tredjelandsmyndigheterna och antal negativa svar på begäranden om resehandlingar.

d. Antal mottagare av återanpassningsstöd, uppdelat efter tredjeland.

Frontex ska bevilja kommissionen tillgång till de uppgifter som avses i denna punkt.

4. De uppgifter som avses i punkterna 1 och 3, uppdelade efter medlemsstat, får förmedlas till tredjeländer i syfte att övervaka genomförandet och efterlevnaden av principen om återtagande, inbegripet inom ramen för unionens återtagandeinstrument.

*Artikel 49*
***Kommittéförfarande***

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas. Om kommittén inte avger något yttrande, ska kommissionen inte anta utkastet till genomförandeakt, och artikel 5.4 tredje stycket i förordning (EU) nr 182/2011 ska tillämpas.

*Artikel 50*
***Rapportering***

1. Senast den [datum] och därefter vart femte år ska kommissionen rapportera till Europaparlamentet och till rådet om tillämpningen av denna förordning i medlemsstaterna och vid behov föreslå ändringar.

2. Medlemsstaterna ska, på kommissionens begäran, senast nio månader innan den tidsfristen löper ut lämna all information som behövs för att utarbeta rapporten.

*Artikel 51*
***Upphävande***

1. Direktiv 2008/115/EG ska upphöra att gälla för de medlemsstater som är bundna av denna förordning. Direktiv 2001/40/EG och rådets beslut 2004/191/EG ska upphöra att gälla med verkan från och med offentliggörandet av det genomförandebeslut som avses i artikel 9.2 för de medlemsstater som är bundna av denna förordning.

2. Hänvisningar till de upphävda direktiven ska anses som hänvisningar till denna förordning och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilagan.

*Artikel 52*
***Ikraftträdande***

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den

| | |
|---|---|
| *På Europaparlamentets vägnar* | *På rådets vägnar* |
| *Ordförande* | *Ordförande* |

**FINANSIERINGS- OCH DIGITALISERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT**


1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET ..... 3
1.1 Förslagets eller initiativets titel ..... 3
1.2 Berörda politikområden ..... 3
1.3 Mål ..... 3
1.3.1 Allmänt/allmänna mål ..... 3
1.3.2 Specifikt/specifika mål ..... 3
1.3.3 Verkan eller resultat som förväntas ..... 3
1.3.4 Prestationsindikatorer ..... 3
1.4 Förslaget eller initiativet avser ..... 4
1.5 Grunder för förslaget eller initiativet ..... 4
1.5.1 Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet ..... 4
1.5.2 Mervärdet av en åtgärd på EU-nivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med ”mervärdet av en åtgärd på EU-nivå” i detta avsnitt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna. ..... 4
1.5.3 Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder ..... 4
1.5.4 Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument ..... 5
1.5.5 Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning ..... 5
1.6 Förslagets eller initiativets varaktighet och budgetkonsekvenser ..... 6
1.7 Planerad(e) genomförandemetod(er) ..... 6
2. FÖRVALTNING ..... 8
2.1 Regler om uppföljning och rapportering ..... 8
2.2 Förvaltnings- och kontrollsystem ..... 8
2.2.1 Motivering av den budgetgenomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås ..... 8
2.2.2 Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna ..... 8
2.2.3 Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande) ..... 8
2.3 Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter ..... 9
3. FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER ..... 10
3.1 Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten 10

3.2 Förslagets beräknade budgetkonsekvenser för anslagen ..... 12
3.2.1 Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen ..... 12
3.2.1.1 Anslag i den antagna budgeten ..... 12
3.2.1.2 Anslag från externa inkomster avsatta för särskilda ändamål ..... 17
3.2.2 Beräknad output som finansieras med driftsanslag ..... 22
3.2.3 Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen ..... 24
3.2.3.1 Anslag i den antagna budgeten ..... 24
3.2.3.2 Anslag från externa inkomster avsatta för särskilda ändamål ..... 24
3.2.3.3 Totala anslag ..... 24
3.2.4 Beräknat personalbehov ..... 25
3.2.4.1 Finansierat med den antagna budgeten ..... 25
3.2.4.2 Finansierat med externa inkomster avsatta för särskilda ändamål ..... 26
3.2.4.3 Totalt personalbehov ..... 26
3.2.5 Översikt över beräknad inverkan på it-relaterade investeringar ..... 28
3.2.6 Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen ..... 28
3.2.7 Bidrag från tredje part ..... 28
3.3 Beräknad inverkan på inkomsterna ..... 29
4 DIGITALA INSLAG ..... 29
4.1 Krav med digital relevans ..... 30
4.2 Data ..... 30
4.3 Digitala lösningar ..... 31
4.4 Interoperabilitetsbedömning ..... 31
4.5 Åtgärder till stöd för digitalt genomförande ..... 32

## 1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

### 1.1 Förslagets eller initiativets titel

Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av ett gemensamt system för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i Europeiska unionen.

### 1.2 Berörda politikområden

Migration

### 1.3 Mål

*1.3.1 Allmänt/allmänna mål*

Det allmänna målet med detta förslag är att effektivisera återvändandeprocessen genom att ge medlemsstaterna tydliga, moderna, förenklade och gemensamma regler för ändamålsenlig hantering av återvändanden och göra processen tydligare både för de behöriga myndigheterna och för den berörda tredjelandsmedborgaren.

*1.3.2 Specifikt/specifika mål*

Specifikt mål nr 1

Skapa en mer enhetlig strategi bland medlemsstaternas regler om återvändande, överbrygga skillnader i rutinerna genom att inrätta ett gemensamt EU-system för återvändande och förhindra att tredjelandsmedborgare kan kringgå reglerna.

Specifikt mål nr 2

Rationalisera återvändandeförfarandet, göra återvändandereglerna lätta och effektiva att tillämpa och förbättra tydligheten, särskilt när det gäller rättssäkerhetsgarantier.

Specifikt mål nr 3

Uppmuntra tredjelandsmedborgare att samarbeta genom en kombination av skyldigheter, incitament till samarbete och konsekvenser vid bristande samarbete.

*1.3.3 Verkan eller resultat som förväntas*

*Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.*

En förbättrad rättslig struktur som är utformad för att påskynda och effektivisera återvändandeprocesserna samtidigt som de grundläggande rättigheterna skyddas. Förslaget syftar till att effektivisera förfarandet genom gemensamma regler, förenkla förfarandena och underlätta erkännande och verkställighet av beslut om återvändande som utfärdats av andra medlemsstater, vilket främjar större samstämmighet och tydlighet i genomförandet. Det förväntas påskynda återvändandeprocessen och i slutändan leda till fler återvändanden.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av ett gemensamt system för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i Europeiska unionen är ett svar på de politiska uppmaningarna till en ny strategi för hantering av migration i EU.

Den kommer att säkerställa att viktiga nyheter såsom skyldigheten att samarbeta, bedömningen av risken för avvikande, förvar och alternativ till förvar hanteras på ett enhetligt sätt i alla medlemsstater. På kort sikt kommer detta att kräva anpassning av

vissa medlemsstaters praxis, men med tiden väntas betydande effektivitetsvinster, med tydligare regler.

Enligt initiativet ska de viktigaste delarna av medlemsstaternas beslut om återvändande införas i ett gemensamt formulär som kallas ”europeisk återvändandeorder” för att stödja erkännandet av beslut om återvändande, sända en stark signal till tredjelandsmedborgare och bidra till att hantera sekundära förflyttningar.

De skyldigheter som åläggs tredjelandsmedborgare kommer att vara enhetliga i alla medlemsstater, vilket bidrar till att åtgärda en del av snedvridningarna i det nuvarande systemet, där skillnaderna mellan medlemsstaterna utnyttjas av tredjelandsmedborgare. Förordningen förväntas utgöra grunden för ett mer samordnat återvändandesystem på EU-nivå, som är direkt tillämpligt och riktat till medlemsstaterna, unionen, byråer och tredjelandsmedborgare. Förslaget kommer att underlätta en bättre och mer samordnad och strategisk användning av Frontex stöd till återvändande, till exempel inom ramen för gemensamma återvändandeinsatser. Genom initiativet inrättas en gemensam förfarandestrategi för inlämning av ansökningar om återtagande, samtidigt som insynen och samordningen ökar i förhållningssättet gentemot tredjeländer när det gäller återtagande. Genom förslaget införs möjligheten till ett standardformulär för ansökan om återtagande, där man specificerar formatet och de viktigaste inslagen i en ansökan om återtagande, särskilt begäran om bekräftelse av medborgarskap och begäran om utfärdande av resehandlingar. Detta kommer att främja ett sammanhållet samarbete med tredjeländers myndigheter och därigenom bidra till att underlätta och förbättra kvaliteten på uppgiftsinsamlingen, vilket ger bättre underlag för beslutsfattande. Förordningen syftar till att stödja genomförandet av pakten. Den kommer att tillgodose behovet av att ha gemensamma EU-regler om återvändande men ändå ge medlemsstaterna en viss flexibilitet. Den kommer att möjliggöra anpassningar för att passa den nationella situationen och de nationella förhållandena för migrationshantering, särskilt när det gäller skyldigheten att samarbeta, konsekvenserna vid bristande samarbete, val av och formerna för alternativ till förvar och förfarandemässiga aspekter av processen, även överklagandet.

Detta förslag respekterar till fullo människans värdighet, rätten till liv, förbudet mot tortyr och omänsklig och förnedrande bestraffning och behandling, rätten till frihet och säkerhet, rätten till skydd av personuppgifter samt skydd vid avlägsnande, särskilt principen om *non-refoulement*, icke-diskriminering och rätten till ett effektivt rättsmedel.

Rätten till frihet och fri rörlighet är skyddad, i och med att förvar endast är motiverat av särskilda skäl som tydligt definieras i förordningen. Förordningen anger också ramar för användningen av alternativ till förvar, med tanke på att alternativ till förvar, trots att de är mindre invasiva än förvar, ändå innebär att friheten inskränks.

Denna förordning föreskriver att vederbörlig hänsyn ska tas till sårbara personers (inbegripet underåriga) behov i samband med återvändandet. Denna förordning garanterar att barnets bästa kommer i främsta rummet vid tillämpningen av förordningen. Särskilda regler gäller för underåriga i återvändandeprocessen, särskild när det gäller förhållandena i samband med förvar. Dessutom införs vissa av de främsta nyheterna i den nya paktens lagstiftning, särskilt när det gäller åldersbedömning av underåriga och praxis att utse en företrädare som ska åtfölja

ensamkommande barn, nu även för återvändandeförfarandet genom denna förordning.

*1.3.4 Prestationsindikatorer*

*Ange indikatorer för övervakning av framsteg och resultat.*

Senast den [datum] och därefter vart femte år ska kommissionen rapportera till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av denna förordning i medlemsstaterna.

Följande huvudindikatorer kommer att göra det möjligt att övervaka genomförandet och resultaten av de specifika målen.

*Specifikt mål nr 1: Skapa en mer enhetlig strategi bland medlemsstaternas regler om återvändande, överbrygga skillnader i rutinerna och avlägsna behovet av tolkning genom att inrätta ett gemensamt EU-system för återvändande och förhindra att tredjelandsmedborgare kan kringgå reglerna.*

- Antal tredjelandsmedborgare som är föremål för erkända beslut om återvändande utfärdade av en annan medlemsstat.

- Årlig andel av gemensamma återvändandeinsatser av det totala antalet återvändanden per charterinsatser som organiserats med bistånd från Frontex.

*Specifikt mål nr 2: Rationalisera återvändandeförfarandet, göra återvändandereglerna lätta och effektiva att tillämpa, uppdatera förbättrade definitioner och förbättra tydligheten, särskilt när det gäller rättssäkerhetsgarantier.*

Statistikuppgifter om ökad andel återvändande.

*Specifikt mål nr 3: Uppmuntra tredjelandsmedborgare att samarbeta genom en kombination av skyldigheter, incitament till samarbete och konsekvenser vid bristande samarbete.*

- Årliga uppgifter om effektiva återvändanden (uppdelning enligt påtvingade och frivilliga).

- Antal tredjelandsmedborgare som är föremål för alternativa åtgärder till förvar.

- Antal tredjelandsmedborgare som är föremål för förvar.

**1.4 Förslaget eller initiativet avser**

☒ en ny åtgärd

☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd[55]

☐ en förlängning av en befintlig åtgärd

☐ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

[55] I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

## 1.5 Grunder för förslaget eller initiativet

*1.5.1 Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

Efter medlagstiftarnas antagande av förslaget (potentiellt 2026) kräver genomförandet av lagstiftningsinitiativet tekniska och förfarandemässiga åtgärder på EU-nivå och nationell nivå, som bör inledas när lagstiftningen träder i kraft.

Genomförandet av förordningen kommer att kräva att två genomförandeakter antas inom 3–6 månader från den dag då förordningen börjar tillämpas – en för att fastställa ett gemensamt formulär för den europeiska återvändandeordern och en för att fastställa det standardformulär som ska användas för att lämna in ansökningar om återtagande.

Medlemsstaterna ska förse Frontex med nödvändig information om planerade stödbehov för att säkerställa att Frontex kan planera sitt stöd strategiskt.

Frontex relevanta resurser – särskilt personal och ekonomiska resurser – bör utökas med tiden i linje med förstärkningen av mandatet och ökningen av efterfrågan på stöd vid återvändande. Efter att förordningen har börjat tillämpas kommer genomförandet av verksamheten att ske gradvis, för att ta hänsyn till den förväntade gradvisa ökningen av efterfrågan på Frontex tjänster och verksamhet samt den tid som krävs för att absorbera nya resurser.

*1.5.2 Mervärdet av en åtgärd på EU-nivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med ”mervärdet av en åtgärd på EU-nivå” i detta avsnitt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Skäl för åtgärder på europeisk nivå (ex ante)

Ett säkert och värdigt återvändande av tredjelandsmedborgare som inte har rätt att vistas i unionen är en väsentlig del av EU:s övergripande strategi för asyl och migration. Effektivt återvändande är avgörande för att upprätthålla migrations- och asylpolitikens trovärdighet. På EU-nivå regleras återvändandepolitiken genom direktiv 2008/115/EG[56] (*återvändandedirektivet*). Det finns ett flertal utmaningar som för närvarande undergräver återvändandets effektivitet och ändamålsenlighet – allt från ineffektiva förfaranden på nationell nivå till otillräckligt samarbete från tredjeländers sida när det gäller att återta de egna medborgarna. Trots betydande insatser på politisk och operativ nivå är återvändandet för närvarande långt ifrån på en tillfredsställande genomförandenivå: av de tredjelandsmedborgare som beordrats lämna unionen är det bara omkring 20 % som faktiskt gör det.

Denna förordning syftar till att utrusta alla medlemsstater med smidiga och effektiva förfaranden och att undvika att tredjelandsmedborgare förflyttar sig mellan medlemsstaterna i syfte att hindra återvändandeprocessen.

[56] Direktiv 2008/115/EG om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna.

De nya förfarandena skulle styras av samma regler, oavsett vilken medlemsstat som tillämpar dem, för att säkerställa deras effektivitet samt klarhet och rättssäkerhet för den berörda personen.

Medlemsstaterna kan inte på egen hand fastställa gemensamma regler för att minska incitamenten för otillåtna förflyttningar mellan dem. Därför kan målen för detta förslag inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna, utan kan snarare, på grund av denna förordnings omfattning och verkningar uppnås bättre på unionsnivå. I enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen måste unionen därför agera och får vidta åtgärder.

Förväntat europeiskt mervärde (ex post)

Förslaget till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av ett gemensamt system för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i Europeiska unionen är ett svar på de politiska uppmaningarna till en ny strategi för hantering av återvändande i EU.

Det innehåller en omarbetad rättslig ram som uppdaterar återvändandelagstiftningen från 2008, anpassar den till utvecklingen på migrationsområdet, inbegripet migrations- och asylpakten, och gör den lämpad för dagens behov och utmaningar. Syftet är att förenkla och effektivisera återvändandeprocessen och samtidigt säkerställa full respekt för de grundläggande rättigheterna och därigenom stärka EU:s engagemang för en balanserad och trovärdig migrationspolitik. Förslaget syftar till att ge medlemsstaterna de verktyg som krävs för att säkerställa ett effektivt återvändande av tredjelandsmedborgare utan laglig rätt att stanna i unionen, genom att utnyttja möjligheterna till samarbete på EU-nivå till fullo. Minimigarantierna för berörda tredjelandsmedborgares rättigheter skulle också harmoniseras, vilket skulle främja ett större ömsesidigt förtroende för medlemsstaternas återvändandesystem. De återvändande personernas grundläggande rättigheter skyddas genom tydliga rättssäkerhetsgarantier som säkerställer att beslut om återvändande blir föremål för granskning, inbegripet rätten att överklaga och respekt för principen om *non-refoulement*, med vederbörlig hänsyn till sårbara personer och barnets bästa. Förslaget förväntas påskynda återvändandeprocessen och i slutändan leda till fler återvändanden.

### *1.5.3 Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder*

Sedan återvändandedirektivet antogs 2008 har området med frihet, säkerhet och rättvisa och unionens migrationspolitik genomgått stora förändringar och en övergång från att fastställa miniminormer till att öka samstämmigheten och den operativa praxisen i hela EU. Som svar på detta ville man i ett förslag från 2018 om översyn av återvändandedirektivet[57] uppdatera den rättsliga ramen och förbättra effektiviteten. Rådet nådde en partiell allmän riktlinje 2019[58], men de interna

[57] Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (omarbetning), COM(2018) 634 final.

[58] Europeiska unionens råd (2019), Migrationspolitik: Rådet enas om en partiell förhandlingsposition om återvändandedirektivet, Europeiska unionens råd, Bryssel,

diskussionerna i Europaparlamentet ledde aldrig till någon överenskommen ståndpunkt[59] och förhandlingarna stampade på stället under större delen av kommissionens senaste mandatperiod.

I september 2020 lade kommissionen fram förslag till migrations- och asylpakten[60]. Ett av paktens viktigaste mål är inrättandet av ett gemensamt EU-system för återvändande som säkerställer effektiva återvändanden med full respekt för de grundläggande rättigheterna. Den 14 maj 2024 antogs paktens lagstiftning. Ett av paktens viktigaste mål är inrättandet av ett gemensamt EU-system för återvändande som säkerställer effektiva återvändanden med full respekt för de grundläggande rättigheterna.

*1.5.4 Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument*

I oktober 2024 uppmanade Europeiska rådet kommissionen att snarast lägga fram ett nytt återvändandeförslag.

Ordförande Ursula von der Leyen tillkännagav i sina politiska riktlinjer för 2024–2029 att ett nytt lagstiftningsförslag om återvändande skulle läggas fram.

Förslaget är en uppföljning av migrations- och asylpakten, där återvändande erkänns som en viktig del av den övergripande strategin för migration.

De investeringar som krävs på EU-nivå och medlemsstatsnivå är förenliga med den fleråriga budgetramen 2021–2027. De investeringar som krävs på EU-nivå och på medlemsstatsnivå är stödberättigande inom ramen för Asyl-, migrations- och integrationsfonden (Amif) under den fleråriga budgetramen 2021–2027. Finansieringen efter 2027 omfattas av förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram.

*1.5.5 Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning*

Inom den nuvarande fleråriga budgetramen kan de investeringar som krävs på medlemsstatsnivå tillgodoses genom omfördelning inom det befintliga Amif-programmet. Kostnaderna efter 2027 är vägledande och föregriper inte den tillgängliga budgeten för initiativet enligt den framtida fleråriga budgetramen. Förslaget kommer dock också att skapa synergier med unionsbyråernas verksamhet, framför allt Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån. Under de senaste åren har trenden varit en exponentiell ökning av medlemsstaternas efterfrågan på Frontexstöd vid återvändande, vilket har lett till årliga budgetförstärkningar utöver de nivåer som ursprungligen planerades. Eftersom förslaget kommer att medföra en betydande ökning av nivån på Frontex verksamhet på återvändandeområdet måste förslaget backas upp av ekonomiska förstärkningar och personalförstärkningar. De anslag som behövs för att finansiera denna ökning har inte planerats inom ramen för anslaget till Frontex i den fleråriga budgetramen, eftersom detta är ett nytt förslag för vilket beloppen inte var kända vid tidpunkten för förslaget. Det föreslås att Frontex

https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2019/06/07/migration-policy-council-agrees-partial-negotiating-position-on-return-directive/

[59] Europaparlamentets webbplats, tidtabell för lagstiftningståget när det gäller förslaget till omarbetning av återvändandedirektivet, Bryssel, https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-new-era-for-european-defence-and-security/file-proposal-for-a-recast-of-the-return-directive

[60] Europeiska kommissionen (2020), Migrations- och asylpakten, Bryssel, https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/pact-migration-and-asylum_sv

återvändandebudget vid behov stärks 2025, 2026 och 2027 genom att resurser sätts in internt inom Frontex budget beroende på den faktiska användningen. Finansieringen efter 2027 omfattas av förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram.

**1.6 Förslagets eller initiativets varaktighet och budgetkonsekvenser**

☐ **begränsad varaktighet**

– ☐ verkan från och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ till och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ

– ☐ budgetkonsekvenser från och med ÅÅÅÅ till och med ÅÅÅÅ för åtagandebemyndiganden och från och med ÅÅÅÅ till och med ÅÅÅÅ för betalningsbemyndiganden.

☒ **obegränsad varaktighet**

– Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,

– beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

**1.7 Planerad(e) genomförandemetod(er)[61]**

☒ **Direkt förvaltning** som sköts av kommissionen

– ☐ via dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer;

– ☐ via genomförandeorgan

☒ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☒ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

– ☐ tredjeländer eller organ som de har utsett

– ☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)

– ☐ Europeiska investeringsbanken och Europeiska investeringsfonden

– ☒ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen

– ☐ offentligrättsliga organ

– ☐ privaträttsliga organ som har anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter i den utsträckning som de har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier

– ☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrotts genomförandeuppgifter inom ramen för ett offentlig-privat partnerskap och som har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier

– ☐ organ eller personer som anförtrotts genomförandet av särskilda åtgärder inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken enligt avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som fastställs i den grundläggande akten

– ☐ organ som är etablerade i en medlemsstat och som omfattas av en medlemsstats privaträtt eller unionsrätten och som i enlighet med sektorsspecifika regler kan anförtros genomförandet av unionsmedel eller budgetgarantier, i den

[61] Närmare förklaringar av de olika genomförandemetoderna med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på webbplatsen Budgpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx.

mån sådana organ kontrolleras av offentligrättsliga organ eller privaträttsliga organ som anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter och har tillräckliga finansiella garantier i form av gemensamt och solidariskt ansvar från kontrollorganens sida eller likvärdiga finansiella garantier, som för varje åtgärd kan vara begränsad till det högsta beloppet för unionens stöd.

## 2. FÖRVALTNING

### 2.1 Regler om uppföljning och rapportering

Ange frekvens och villkor.

Genomförandet och tillämpningen av förordningen kommer att ses över och utvärderas regelbundet genom rapportering.

Utgående från den statistik och information som samlats in från de strukturerade processer och öppenhetsmekanismer som föreskrivs i denna förordning bör kommissionen genomföra en utvärdering av denna förordning inom fem år från dagen för dess ikraftträdande, och vart femte år därefter. Kommissionen kommer att rapportera om slutsatserna av utvärderingen till Europaparlamentet och rådet.

Finansiering som genomförs genom direkt och indirekt förvaltning kommer att genomföras inom ramen för Asyl- och migrationsfondens tematiska del, som också omfattas av Asyl- och migrationsfondens allmänna övervaknings- och utvärderingsmekanism. Enhetliga mallar och regler kommer att fastställas för att samla in indikatorer från de som gynnas av bidragsavtalen och överenskommelserna om medverkan i samma takt som för delad förvaltning, för att säkerställa att jämförbara uppgifter offentliggörs. När unionens bidrag tillhandahålls genom delad förvaltning ska följande regler gälla: Finansiering som genomförs av medlemsstaterna genom delad förvaltning kommer att följa reglerna i förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 (*förordningen om gemensamma bestämmelser*), förordning (EU) 2018/2016 (*budgetförordningen*) och förordning (EU) 2021/1147 av den 7 juli 2021 om inrättande av Asyl-, migrations- och integrationsfonden (*Amif-förordningen*). I enlighet med förordningen om gemensamma bestämmelser har varje medlemsstat redan inrättat ett förvaltnings- och kontrollsystem för sitt program för att säkerställa att övervakningssystemet är tillförlitligt och av god kvalitet. En enhetlig och effektiv ram för rapportering, övervakning och utvärdering har därför införts för delad förvaltning. Medlemsstaterna är skyldiga att inrätta en övervakningskommitté i vilken kommissionen kan delta i egenskap av rådgivare. Övervakningskommittéerna kommer att granska alla frågor som påverkar programmets framsteg på vägen mot programmålen. För fonderna för inrikes frågor lämnar medlemsstaterna in en årlig prestationsrapport till kommissionen om genomförandet av programmet och om framstegen med att uppnå delmålen och målen. Rapporten bör även ta upp eventuella problem som påverkar prestationerna inom programmet och de åtgärder som vidtagits för att lösa dem.

När det gäller Frontex kommer övervakningen och rapporteringen av förslaget att följa de principer som anges i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen[62], budgetförordningen[63] och i linje med den gemensamma ansatsen för decentraliserade byråer. Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån ska varje år till kommissionen, Europaparlamentet och rådet överlämna ett samlat programdokument som innehåller fleråriga och årliga arbetsprogram och

[62] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 av den 13 november 2019 om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624.

[63] Europol: https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/decision_of_the_europol_management_board_on_the_adoption_of_the_financial_regulation_applicable_to_europol_.pdf

resursplanering. I dokumentet anges mål, förväntade resultat och resultatindikatorer för att övervaka uppnåendet av mål och resultat. Frontex måste också lämna in en konsoliderad årlig verksamhetsrapport till styrelsen. Denna rapport innehåller särskilt information om uppnåendet av de mål och resultat som anges i det samlade programdokumentet. Rapporten ska också sändas till kommissionen, Europaparlamentet och rådet.

## 2.2 Förvaltnings- och kontrollsystem

*2.2.1 Motivering av den budgetgenomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

Kontrollstrategin kommer att bygga på budgetförordningen och förordningen om gemensamma bestämmelser. För den del som genomförs genom direkt och indirekt förvaltning inom ramen för den tematiska delen kommer förvaltnings- och kontrollsystemet att bygga på erfarenheterna från genomförandet av den nuvarande fleråriga budgetramen.

När det gäller delad förvaltning bygger förordningen om gemensamma bestämmelser på förvaltnings- och kontrollstrategin för programplaneringsperioden 2014–2020, men några åtgärder införs i syfte att förenkla genomförandet och minska kontrollbördan för både stödmottagare och medlemsstater.

En del av detta förslag kommer att genomföras via Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns budget, genom indirekt förvaltning.

Enligt principen om sund ekonomisk förvaltning ska Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns budget genomföras i överensstämmelse med en ändamålsenlig och effektiv intern kontroll. Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån är därför skyldig att genomföra en lämplig kontrollstrategi som samordnas mellan lämpliga aktörer som är involverade i kontrollkedjan.

När det gäller efterhandskontroller är Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån, i egenskap av decentraliserad byrå, i särskilt föremål för följande:

- Intern revision utförd av kommissionens internrevisionstjänst.

- Årliga rapporter från Europeiska revisionsrätten med en revisionsförklaring om årsräkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet.

- Årlig ansvarsfrihet som beviljas av Europaparlamentet.

- Eventuella utredningar som utförs av Olaf för att särskilt säkerställa att de resurser som anslås till byråerna används på ett korrekt sätt.

I egenskap av partnergeneraldirektorat till Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån kommer GD Migration och inrikes frågor att genomföra sin kontrollstrategi för decentraliserade byråer för att säkerställa tillförlitlig rapportering inom ramen för sin årliga verksamhetsrapport. Även om de decentraliserade byråerna har fullt ansvar för genomförandet av sin budget ansvarar GD Migration och inrikes frågor för regelbundna betalningar av årliga bidrag som fastställs av EU:s budgetmyndigheter.

Slutligen utgör Europeiska ombudsmannen ytterligare en nivå av kontroll och ansvarsskyldighet för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån.

*2.2.2 Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

Vad den del som genomförs med delad förvaltning beträffar rör de allmänna riskerna i samband med genomförandet av de nuvarande programmen underutnyttjande av fonden av medlemsstaterna och möjliga fel som beror på komplicerade regler och brister i förvaltnings- och kontrollsystemen. Genom förslaget till förordning om gemensamma bestämmelser skulle regelverket förenklas genom en harmonisering av reglerna och förvaltnings- och kontrollsystemen i de olika fonderna med delad förvaltning. Det innebär också en förenkling av kontrollkraven (t.ex. riskbaserade förvaltningskontroller, möjlighet till proportionella kontrollarrangemang som grundar sig på nationella förfaranden samt begränsningar av revisionsarbetet i fråga om tidpunkt och/eller särskilda insatser).

För den budget som genomförs av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån krävs en särskild ram för internkontroll som bygger på Europeiska kommissionens ram för internkontroll. Det samlade programdokumentet ska innehålla information om internkontrollsystemen, medan den konsoliderade årliga verksamhetsrapporten ska innehålla information om internkontrollsystemens effektivitet och ändamålsenlighet, även när det gäller riskbedömning.

Dessutom övervakar Europeiska datatillsynsmannen och Frontex dataskyddsombud (en oberoende funktion som är direkt knuten till styrelsen) Frontex behandling av personuppgifter.

Slutligen genomför GD Migration och inrikes frågor, i egenskap av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns partnergeneraldirektorat, en årlig riskhanteringsövning för att identifiera och bedöma potentiella höga risker i samband med byråernas verksamhet. Risker som betraktas som kritiska rapporteras årligen i förvaltningsplanen för GD Migration och inrikes frågor och åtföljs av en handlingsplan där de riskreducerande åtgärderna anges.

På operativ nivå identifieras följande risker:

- Ansträngda operativa resurser på grund av medlemsstaternas växande operativa behov.

- Otillräckliga ekonomiska resurser och personalresurser för att tillgodose de operativa behoven.

*2.2.3 Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

Vad den del som genomförs med delad förvaltning beträffar förväntas kontrollkostnaderna potentiellt öka för medlemsstaterna. Med det riskbaserade tillvägagångssättet avseende förvaltning och kontroll som införs i förslaget till förordning om gemensamma bestämmelser, i kombination med en ökad satsning på att anta förenklade kostnadsalternativ, förväntas medlemsstaternas kostnader för kontrollerna att sjunka. För Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån rapporteras andelen ”kontrollkostnader/värdet av relaterade medel som förvaltas” av kommissionen. I den årliga verksamhetsrapporten från GD Migration och inrikes frågor 2023 anges förhållandet till 0,08 % i indirekt förvaltning med anförtrodda enheter och decentraliserade byråer, däribland Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån.

## 2.3 Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

GD Migration och inrikes frågor kommer även fortsättningsvis att tillämpa sin strategi mot bedrägerier i linje med kommissionens strategi mot bedrägerier för att bl.a. säkerställa att dess interna bedrägerikontroller helt överensstämmer med kommissionens strategi och att dess metod för hantering av risken för bedrägeri är anpassad för att fastställa områden med bedrägeririsk och lämpliga motåtgärder.

När det gäller delad förvaltning ska medlemsstaterna säkerställa lagligheten och riktigheten hos utgifter som ingår i de räkenskaper som lämnats till kommissionen. I detta sammanhang ska medlemsstaterna vidta alla åtgärder som krävs för att förebygga, upptäcka och korrigera oriktigheter.

När det gäller indirekt förvaltning beskrivs de åtgärder som rör bekämpning av bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet bland annat i artikel 117 i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen. Frontex ska särskilt delta i den bedrägeriförebyggande verksamhet som bedrivs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning och utan dröjsmål informera kommissionen om fall av misstänkt bedrägeri och andra finansiella oriktigheter – i linje med sin interna strategi för bedrägeribekämpning.

GD Migration och inrikes frågor, som är partnergeneraldirektorat, har också utvecklat och genomfört sin egen strategi för bedrägeribekämpning på grundval av den metod som Olaf tillhandahåller. Decentraliserade byråer, såsom Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån, omfattas av strategin.

## 3. FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER

### 3.1 Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten

- Befintliga budgetposter

*Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd*

| Rubrik i den fleråriga budgetramen | Budgetpost | Typ av utgifter | Bidrag | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Nummer | Diff./Icke-diff.[64] | från Efta-länder[65] | från kandidatländer och potentiella kandidater [66] | från andra tredjeländer | övriga inkomster avsatta för särskilda ändamål |
| 4 | 10 01 01 00 | Diff./Icke-diff. | NEJ | NEJ | NEJ | NEJ |
| 4 | 10 02 01 00 | Diff./Icke-diff. | NEJ | NEJ | NEJ | NEJ |
| 4 | 11 10 01 00 | Diff./Icke-diff. | NEJ | NEJ | NEJ | NEJ |

64 Differentierade respektive icke-differentierade anslag.
65 Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.
66 Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidater i västra Balkan.

## 3.2 Förslagets beräknade budgetkonsekvenser för anslagen

*3.2.1 Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen*

– ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att driftsanslag tas i anspråk

– ☒ Förslaget/initiativet kräver att driftsanslag tas i anspråk enligt följande:

*3.2.1.1 Anslag i den antagna budgeten*

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

| **Rubrik i den fleråriga budgetramen** | | | 4 | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| GD Migration och inrikes frågor | | | År **2025** | År **2026** | År **2027** | **TOTALT budgetram 2021–2027** |
| Driftsanslag | | | | | | |
| 10 02 01 00 | Åtaganden | (1a) | 0,000 | 75,044 | 122,240 | **197,284** |
| | Betalningar | (2a) | 0,000 | 8,005 | 8,514 | **16,519** |
| Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program | | | | | | |
| 10 01 01 00 | | 3) | **0,000** | **0,832** | **1,610** | **2,442** |
| **TOTALA anslag** | Åtaganden | =1a+1b+3 | **0,000** | **75,876** | **123,850** | **199,726** |
| **för GD Migration och inrikes frågor** | Betalningar | =2a+2b+3 | **0,000** | **8,837** | **10,124** | **18,961** |

| **Byrå: Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex)** | År **2025** | År **2026** | År **2027** | **TOTALT 2021–2027** |
|---|---|---|---|---|
| Budgetpost: 11 10 01 00 / Bidrag från EU-budgeten till byrån | 0,148 | 0,599 | 1,124 | 1,871 |

Det föreslås att Frontex återvändandebudget vid behov stärks 2025, 2026 och 2027 genom att resurser omfördelas internt inom Frontex budget beroende på den faktiska användningen. Den interna omfördelningen kan kompenseras genom en minskning av anslaget för följande program Amif/budgetpost: 10 02 01 00 / åren: 2025–2027.

| | | | År | År | År | **TOTALT budgetram 2021–2027** |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | **2025** | **2026** | **2027** | |
| TOTALA driftsanslag (inklusive bidrag till decentraliserade byråer) | Åtaganden | (4) | 0,148 | 75,643 | 123,364 | **199,155** |
| | Betalningar | (5) | 0,148 | 8,604 | 9,637 | **18,390** |
| TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program | | (6) | 0,000 | 0,832 | 1,610 | **2,442** |
| **TOTALA anslag för RUBRIK 4** | Åtaganden | =4+6 | **0,148** | **76,475** | **124,974** | **201,597** |
| i den fleråriga budgetramen | Betalningar | =5+6 | **0,148** | **9,436** | **11,247** | **20,832** |
| **TOTALA anslag under rubrikerna 1–6** | Åtaganden | =4+6 | **0,148** | **76,475** | **124,974** | **201,597** |
| i den fleråriga budgetramen (referensbelopp) | Betalningar | =5+6 | **0,148** | **9,436** | **11,247** | **20,832** |

| **Rubrik i den fleråriga budgetramen** | **7** | ”Administrativa utgifter” | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| GD Migration och inrikes frågor | | År | År | År | **TOTALT budgetram 2021–2027** |
| | | **2025** | **2026** | **2027** | |
| Personalresurser | | 0,958 | 1,146 | 1,334 | **3,438** |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Övriga administrativa utgifter | | 0,000 | 0,000 | 0,000 | **0,000** |
| **TOTALT GD Migration och inrikes frågor** | Anslag | **0,958** | **1,146** | **1,334** | **3,438** |
| **TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen** | (summa åtaganden = summa betalningar) | **0,958** | **1,146** | **1,334** | **3,438** |

| | | År | År | År | **TOTALT budgetram 2021–2027** |
|---|---|---|---|---|---|
| | | **2025** | **2026** | **2027** | |
| **TOTALA anslag för RUBRIKERNA 1–7** | Åtaganden | **1,106** | **77,621** | **126,308** | **205,035** |
| i den fleråriga budgetramen | Betalningar | **1,106** | **10,582** | **12,581** | **24,270** |

*3.2.2 Beräknad output som finansierats med driftsanslag (ska inte fyllas i för decentraliserade byråer)*

Åtagandebemyndiganden i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

| **Ange mål och output** | | | **År** | | **År** | | **År** | | **TOTALT 2021–2027** | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ò | | | **2025** | | **2026** | | **2027** | | | |
| | **OUTPUT** | | | | | | | | | |
| | Typ | Genomsnittliga kostnader | Antal | Kostn. | Antal | Kostn. | Antal | Kostn. | Antal | Kostn. |
| SPECIFIKT MÅL nr 1 – *Stärka den* ***europeiska dimensionen av hanteringen av återvändanden och förenkla och effektivisera återvändandeprocessen*** | | | | | | | | | | |
| - Fastställa ett gemensamt formulär för en europeisk återvändandeorder | | | | | | 0,087 | | | **0** | **0,087** |
| - Fastställa ett standardformulär för ansökningar om återtagande | | | | | | 0,087 | | | | **0,087** |
| Delsumma för specifikt mål nr 1 | | | **0** | **0,000** | **0** | **0,174** | **0** | **0,000** | **0** | **0,174** |
| SPECIFIKT MÅL nr 2 – Effektivisera återvändandeförfarandet | | | | | | | | | | |
| - Ökat antal påtvingade återvändanden | | | | | | 17,070 | | 34,140 | **0** | **51,210** |
| Delsumma för specifikt mål nr 2 | | | **0** | **0,000** | **0** | **17,070** | **0** | **34,140** | **0** | **51,210** |
| SPECIFIKT MÅL nr 3 – Ge den återvändande personen incitament till att samarbeta | | | | | | | | | | |
| - Incitament för frivilligt återvändande | | | | | | 2,800 | | 5,600 | **0** | **8,400** |
| - Förvarskapacitet | | | | | | 55,000 | | 82,500 | **0** | **137,500** |
| Delsumma för specifikt mål nr 3 | | | **0** | **0,000** | **0** | **57,800** | **0** | **88,100** | **0** | **145,900** |
| **TOTALT** | | | **0** | **0,000** | **0** | **75,044** | **0** | **122,240** | **0** | **197,284** |

### *3.2.3 Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen*

– ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk

– ☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

#### *3.2.3.1 Anslag i den antagna budgeten*

| **ANTAGNA ANSLAG** | År **2025** | År **2026** | År **2027** | **TOTALT 2021–2027** |
|---|---|---|---|---|
| **RUBRIK 7** | | | | |
| Personalresurser | 0,958 | 1,146 | 1,334 | **3,438** |
| Övriga administrativa utgifter | 0,000 | 0,000 | 0,000 | **0,000** |
| **Delsumma för RUBRIK 7** | **0,958** | **1,146** | **1,334** | **3,438** |
| **Utanför RUBRIK 7** | | | | |
| Personalresurser | 0,000 | 0,805 | 1,610 | **2,415** |
| Andra utgifter av administrativ natur | 0,000 | 0,027 | 0,000 | **0,027** |
| **Delsumma utanför RUBRIK 7** | **0,000** | **0,832** | **1,610** | **2,442** |
| | | | | |
| **TOTALT** | **0,958** | **1,978** | **2,944** | **5,880** |

Personalbehov och andra utgifter av administrativ natur ska täckas genom anslag inom generaldirektoratet som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, samt vid behov kompletterat med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

### *3.2.4 Beräknat personalbehov*

– ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk

– ☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

#### *3.2.4.1 Finansierat med den antagna budgeten*

*Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter*[67]

| **ANTAGNA ANSLAG** | År **2025** | År **2026** | År **2027** |
|---|---|---|---|
| **• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)** | | | |
| 20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna) | 4 | 5 | 6 |
| 20 01 02 03 (EU:s delegationer) | 0 | 0 | 0 |
| 01 01 01 01 (indirekta forskningsåtgärder) | 0 | 0 | 0 |
| 01 01 01 11 (direkta forskningsåtgärder) | 0 | 0 | 0 |
| Andra budgetposter (ange vilka) | 0 | 0 | 0 |
| **• Extern personal (heltidsekvivalenter)** | | | |

67 Ange i tabellen nedan hur många heltidsekvivalenter av det angivna antalet som redan är avdelade för förvaltning av åtgärden och/eller kan omfördelas inom ditt GD och vad ditt nettobehov är.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 20 02 01 (kontraktsanställda och nationella experter finansierade genom ramanslaget) | | 2 | 2 | 2 |
| 20 02 03 (kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter och unga experter som tjänstgör vid EU:s delegationer) | | 0 | 0 | 0 |
| Post för admin. stöd [XX.01.YY.YY] | - vid huvudkontoret | 0 | 0 | 0 |
| | - vid EU:s delegationer | 0 | 5 | 10 |
| 01 01 01 02 (kontraktsanställda och nationella experter – indirekta forskningsåtgärder) | | 0 | 0 | 0 |
| 01 01 01 12 (kontraktsanställda och nationella experter – direkta forskningsåtgärder) | | 0 | 0 | 0 |
| Andra budgetposter (ange vilka) – rubrik 7 | | 0 | 0 | 0 |
| Andra budgetposter (ange vilka) – utanför rubrik 7 | | 0 | 0 | 0 |
| **TOTALT** | | **6** | **12** | **18** |

För initiativet krävs personalresurser i form av 6 AD-tjänstemän och 12 externt anställda (10 kontraktsanställda och 2 utstationerade nationella experter).

För närvarande har GD Migration och inrikes frågor 4 AD-tjänstemän och 2 externt anställda (utstationerade nationella experter) som arbetar (heltidsekvivalenter) med detta lagstiftningsförslag om återvändande. Som redan nämnts och förklarats i GD Migration och inrikes frågors inlaga till budgetförslaget för 2026 behövs ytterligare 3 AD-tjänstemän för att fortsätta förhandlingarna och följa upp genomförandet av detta nya initiativ och det framtida nya ekosystemet för digitalisering av återvändande-, återtagande- och återanpassningsprocessen. Av de 3 AD-tjänstemän som begärdes i budgetförslaget för 2026 är 2 AD-tjänstemän nödvändiga för att stödja förhandlingarna/förberedelserna inför förordningens ikraftträdande och utarbeta genomförandeakter/delegerade akter; dessa nämns i finansierings- och digitaliseringsöversikten för detta förslag. GD Migration och inrikes frågor klargjorde i budgetförslaget varför interna omfördelningar för närvarande inte är ett genomförbart alternativ (GD Migration och inrikes frågor har redan använt dem så mycket som möjligt för att flytta över nödvändig personal till prioriteringar på andra arbetsområden). Detta förslag kräver också att 10 kontraktsanställda utplaceras vid EU:s delegationer i tredjeländer. Dessa kan inte omplaceras inom GD Migration och inrikes frågor, utan måste tilldelas GD Migration och inrikes frågor utöver den årliga tilldelningen.

Personal som behövs för att genomföra förslaget (heltidsekvivalenter):

| | **Befintlig personal vid kommissionens avdelningar** | **Ytterligare personal*** | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | **Finansieras genom rubrik 7 eller forskning** | **Finansieras genom BA-post** | **Finansieras genom avgifter** | **Undantagsvis, från kommissionens omfördelningspool efter direktiv från förvaltningsstyrelsen*** |
| Tjänster i tjänsteförteckningen | 4 | | Ej tillämpligt | | 2 |
| Extern personal (kontraktsanställda, nationella experter, vikarier) | 2 | | 10 kontraktsanställda | | |

Beskrivning av arbetsuppgifter:

| | |
|---|---|
| Tjänstemän och tillfälligt anställda | - 2 anställda: Stöd till förhandlingarna om lagstiftningsförslaget i Europaparlamentet och rådet<br>- 1 anställd: Utarbetande av delegerade akter och genomförandeakter + förhandlingar<br>- 2 anställda: Stöd till medlemsstaterna och Frontex vid genomförandet<br>- 1 anställd: Utarbetande av en handledning |
| Extern personal | - 1 nationell expert: Stöd till förhandlingarna om lagstiftningsförslaget i Europaparlamentet och rådet<br>- 1 nationell expert: Utarbetande av delegerade akter och genomförandeakter + förhandlingar, utarbetande av en handledning och stöd till medlemsstaterna och Frontex vid genomförandet<br>- 10 kontraktsanställda: Stöd till medlemsstaterna och Frontex vid genomförandet av återtagande i tredjeländer |

3.2.5 Översikt över beräknad inverkan på it-relaterade investeringar

Obligatoriskt: bästa tillgängliga skattning av de it-relaterade investeringar som förslaget/initiativet medför ska anges i tabellen nedan.

När så krävs för genomförandet av förslaget/initiativet ska i undantagsfall anslag under rubrik 7 anges på därför avsedd rad.

Anslagen under rubrikerna 1–6 ska redovisas som ”It-utgifter inom operativa program som inte omfattas av kommissionens administrativa självständighet och institutionella befogenheter”. Dessa utgifter avser den driftsbudget som tas i anspråk för att återanvända/köpa in/utveckla it-plattformar och it-verktyg med direkt koppling till initiativets genomförande med tillhörande investeringar (t.ex. licenser, undersökningar och datalagring). Uppgifterna i den här tabellen bör vara förenliga med uppgifterna i avsnitt 4, ”Digitala inslag”.

| **TOTALT Anslag för digital teknik och it** | År **2024** | År **2025** | År **2026** | År **2027** | **TOTALT Budgetram 2021–2027** |
|---|---|---|---|---|---|
| **RUBRIK 7** | | | | | |
| It-utgifter (centralt) | 0,000 | 0,000 | 0,000 | 0,000 | **0,000** |
| **Delsumma för RUBRIK 7** | **0,000** | **0,000** | **0,000** | **0,000** | **0,000** |
| **Utanför RUBRIK 7** | | | | | |
| It-utgifter inom operativa program som inte omfattas av kommissionens administrativa självständighet och institutionella befogenheter | 0,000 | 0,000 | 0,000 | 0,000 | **0,000** |
| **Delsumma utanför RUBRIK 7** | **0,000** | **0,000** | **0,000** | **0,000** | **0,000** |
| | | | | | |
| **TOTALT** | **0,000** | **0,000** | **0,000** | **0,000** | **0,000** |

*3.2.6 Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen*

Förslaget/initiativet

– ☒ kan finansieras fullständigt genom omfördelningar inom den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen

De kostnader som täcks av Amif och Frontex kommer att finansieras inom den befintliga fleråriga budgetramen.

– ☐ kräver användning av den outnyttjade marginalen under den relevanta rubriken i den fleråriga budgetramen och/eller användning av särskilda instrument enligt definitionen i förordningen om den fleråriga budgetramen

Beskriv vad som krävs, ange berörda rubriker och budgetposter, motsvarande belopp och de instrument som är föreslagna för användning.

– ☐ kräver en översyn av den fleråriga budgetramen

Beskriv behovet av sådana åtgärder, och ange berörda rubriker i budgetramen, budgetposter i den årliga budgeten samt de motsvarande beloppen.

*3.2.7 Bidrag från tredje part*

Förslaget/initiativet

– ☒ innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter

– ☐ innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

| | År **2024** | År **2025** | År **2026** | År **2027** | Totalt |
|---|---|---|---|---|---|
| Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen | | | | | |
| TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering | | | | | |

*3.2.8 Beräknat personalbehov och beräknad användning av anslag vid ett decentraliserat organ*

Personalbehov (heltidsekvivalenter)

| **Byrå: Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex)** | År **2025** | År **2026** | År **2027** |
|---|---|---|---|
| Tillfälligt anställda (AD-tjänster) | 2 | 4 | 7 |
| Tillfälligt anställda (AST-tjänster) | 0 | 1 | 1 |
| *Delsumma tillfälligt anställda (AD + AST)* | *2* | *5* | *8* |
| Kontraktsanställda | 0 | 1 | 1 |
| Utstationerade nationella experter | 0 | 1 | 2 |
| *Delsumma kontraktsanställda och utstationerade nationella experter* | *0* | *2* | *3* |
| TOTAL personal | **2** | **7** | **11** |

Anslag som täcks av bidraget från EU-budgeten i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

| **Byrå: Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex)** | År **2025** | År **2026** | År **2027** | **TOTALT 2021–2027** |
|---|---|---|---|---|
| Rubrik 1: Personalutgifter | 0,148 | 0,599 | 1,124 | **1,871** |
| Rubrik 2: Infrastruktur och driftsutgifter | | | | **0,000** |
| Rubrik 3: Driftsutgifter | | | | **0,000** |
| **TOTALA anslag som täcks av EU-budgeten** | **0,148** | **0,599** | **1,124** | **1,871** |

Översikt/sammanfattning av personal och anslag (i miljoner euro) som krävs för förslaget/initiativet vid decentraliserade byråer

| **Byrå: Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex)** | År **2025** | År **2026** | År **2027** | **TOTALT 2021–2027** |
|---|---|---|---|---|
| Tillfälligt anställda (AD + AST) | **2** | **5** | **8** | |
| Kontraktsanställda | **0** | **1** | **1** | |
| Utstationerade nationella experter | **0** | **1** | **2** | |
| **Total personal** | **2** | **7** | **11** | |
| Anslag som täcks av EU-budgeten | 0,148 | 0,599 | 1,124 | **1,871** |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Anslag som täcks av avgifter | 0,000 | 0,000 | 0,000 | **0,000** |
| Anslag som täcks genom medfinansiering (i tillämpliga fall) | 0,000 | 0,000 | 0,000 | **0,000** |
| **TOTALA anslag** | **0,148** | **0,599** | **1,124** | **1,871** |

Det föreslås att Frontex återvändandebudget vid behov stärks 2025, 2026 och 2027 genom att resurser sätts in internt inom Frontex budget beroende på den faktiska användningen. Finansieringen efter 2027 omfattas av förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram.

3.3 Beräknad inverkan på inkomsterna

– ☒ Förslaget/initiativet påverkar inte inkomsterna.

– ☐ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:

– ☐ Påverkan på egna medel

– ☐ Påverkan på andra inkomster

– ☐ Ange om inkomsterna är avsatta för särskilda utgiftsposter

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

| Inkomstposter i den årliga budgeten: | Belopp som förts in för det innevarande budgetåret | Förslagets/initiativets inverkan på inkomsterna[68] | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | År **2024** | År **2025** | År **2026** | År **2027** |
| Artikel ……. | | | | | |

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka utgiftsposter i budgeten som berörs.

[…]

Övriga anmärkningar (t.ex. vilken metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

[…]

## 4. DIGITALA INSLAG

### 4.1 Krav med digital relevans

Detta initiativ är nära kopplat till ett separat kommande initiativ om digitalisering av ärendehanteringen på området återvändande, återtagande och återanpassning (ny gemensam strategi för återvändande). Det separata kommande initiativet kommer att grundligt ta upp digitaliseringen av de processer som inrättas genom föreliggande initiativ.

| **Hänvisning till kravet** | **Beskrivning av kravet** | **Aktör(er) som påverkas eller berörs** | **Huvudprocesser** | **Kategori** |
|---|---|---|---|---|

[68] Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbördskostnader.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | **av kravet** | | |
| Artikel 42.1 d | Det gemensamma unionssystemet för återvändande måste omfatta digitala system för hantering av tredjelandsmedborgares återvändande, återtagande och återanpassning. | Medlemsstater | Inrättande av digitala system | Digital lösning |
| Artikel 7.7 | Skyldighet att i Schengens informationssystem tillgängliggöra den europeiska återvändandeordern som innehåller de viktigaste delarna av beslutet om återvändande. | Medlemsstater | Registrering av data | Data |
| Artikel 21.5 | Medlemsstaterna måste antingen i sin nationella rätt fastställa metoden för kommunikation med tredjelandsmedborgarna och tidpunkten då kommunikationen anses ha mottagits av och delgetts tredjelandsmedborgaren eller använda digitala system som utvecklats och/eller stöds av EU för sådan kommunikation. | Medlemsstater | Anmälan | Data |
| Artikel 36.4 | Information om resultatet av begäran om bekräftelse på medborgarskap och den erhållna resehandlingen måste laddas upp i Schengens informationssystem av den berörda behöriga myndigheten. Denna information och resehandling ska på begäran göras tillgänglig för de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater. | Medlemsstater | Registrering av data | Data |

### 4.2 Data

| Typ av data | Hänvisning till kravet/kraven | Standard och/eller specifikation (i förekommande fall) |
|---|---|---|
| Data som är nödvändiga för tillämpningen av detta initiativ i syfte att inrätta ett gemensamt EU-system för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU. | Artikel 42.1 d | Ej tillämpligt |
| Gemensamt formulär för återvändande som innehåller de viktigaste delarna av beslutet om återvändande (europeisk återvändandeorder). | Artikel 7.7 | Ej tillämpligt |
| Data som överförs mellan behöriga myndigheter och tredjelandsmedborgare. | Artikel 21.5 | Ej tillämpligt |
| Information om resultatet av begäran om bekräftelse på medborgarskap och resehandlingen. | Artikel 36.4 | Ej tillämpligt |

**Anpassning till EU:s datastrategi**

På grund av den typ av data som behandlas och det faktum att dessa data kommer att behandlas för mycket specifika ändamål är det föreslagna initiativet av mycket begränsad relevans för målet att uppnå en verklig inre marknad för data, vilket är det underliggande målet för EU:s datastrategi.

***Anpassning till EU:s datastrategi***

På grund av den typ av data som behandlas och det faktum att dessa data kommer att behandlas för mycket specifika ändamål är det föreslagna initiativet av mycket begränsad relevans för målet att uppnå en verklig inre marknad för data, vilket är det underliggande målet för EU:s datastrategi.

**Anpassning till engångsprincipen**

Engångsprincipen kommer att beaktas i samband med ett separat initiativ om digitalisering av ärendehanteringen på området återvändande, återtagande och återanpassning. Detta separata initiativ kommer att ta upp frågan om automatisering av framställningen av tillförlitlig och detaljerad statistik i syfte att förbättra beslutsfattandet. Det kommer också att ta upp frågan om interoperabilitet mellan befintliga och framtida digitala system på området återvändande, återtagande och återanpassning.

**Dataflöden**

| Typ av data | Hänvisning(ar) till | Aktör som tillhandahåller | Aktör som tar emot data | Utlösande faktor för | Frekvens (i tillämpliga |
|---|---|---|---|---|---|

| | **kravet/kraven** | **data** | | **datautbyte** | **fall)** |
|---|---|---|---|---|---|
| Data som är nödvändiga för tillämpningen av detta initiativ i syfte att inrätta ett gemensamt unionssystem för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU. | Artikel 42.1 d | Medlemsstater | Medlemsstater | Skyldighet att iaktta förfarandekrav | Ej tillämpligt |
| Gemensamt formulär för återvändande som innehåller de viktigaste delarna av beslutet om återvändande (europeisk återvändandeorder). | Artikel 7.7 | Medlemsstaterna via Schengens informationssystem. | Medlemsstaterna via Schengens informationssystem. | Skyldighet att iaktta förfarandekrav | Ej tillämpligt |
| Data som överförs mellan behöriga myndigheter och tredjelandsmedborgare. | Artikel 21.5 | Medlemsstater | Tredjelandsmedborgare | Behov av att kommunicera med tredjelandsmedborgare | Ej tillämpligt |
| Information om resultatet av begäran om bekräftelse på medborgarskap och resehandlingen. | Artikel 36.4 | Medlemsstaterna via Schengens informationssystem. | Medlemsstaterna via Schengens informationssystem. | Skyldighet att iaktta förfarandekrav | Ej tillämpligt |

### 4.3 Digitala lösningar

| **Digital lösning** | **Hänvisning(ar) till kravet/kraven** | **Huvudsakliga föreskrivna funktioner** | **Ansvarigt organ** | **Hur tillgodoses tillgängligheten?** | **Hur beaktas möjligheten till vidareutnyttjande?** | **Användning av AI-teknik (i tillämpliga fall)** |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Digitala system för hantering av tredjelandsmedborgares återvändande, återtagande och återanpassning. | Artikel 42.1 d | Dessa system bör användas för att hantera tredjelandsmedborgares återvändande, återtagande och återanpassning. | Medlemsstater | Dessa system bör vara åtkomliga för medlemsstaternas behöriga myndigheter. | Delning och vidareutnyttjande av data kommer att beskrivas i det separata initiativet om digitalisering av ärendehanteringen på området återvändande, återtagande och återanpassning. | Ej tillämpligt |

Digitala system för hantering av tredjelandsmedborgares återvändande, återtagande och återanpassning.

| **Digital och/eller sektoriell politik (i tillämpliga fall)** | **Beskrivning av överensstämmelse** |
|---|---|
| ***AI-förordningen*** | Ej tillämpligt – när så är relevant kommer en förklaring att ges i det separata initiativet om digitalisering av ärendehanteringen på området återvändande, återtagande och återanpassning. |
| ***EU:s cybersäkerhetsram*** | Ej tillämpligt – när så är relevant kommer en förklaring att ges i det separata initiativet om digitalisering av ärendehanteringen på området återvändande, återtagande och återanpassning. |
| ***eIDA*** | Ej tillämpligt – när så är relevant kommer |

| | |
|---|---|
| | en förklaring att ges i det separata initiativet om digitalisering av ärendehanteringen på området återvändande, återtagande och återanpassning. |
| ***Den gemensamma digitala ingången och IMI*** | Ej tillämpligt – när så är relevant kommer en förklaring att ges i det separata initiativet om digitalisering av ärendehanteringen på området återvändande, återtagande och återanpassning. |
| ***Övriga*** | Ej tillämpligt – när så är relevant kommer en förklaring att ges i det separata initiativet om digitalisering av ärendehanteringen på området återvändande, återtagande och återanpassning. |

### *4.4 Interoperabilitetsbedömning*

| **Digital offentlig tjänst eller kategori av digitala offentliga tjänster** | **Beskrivning** | **Hänvisning(ar) till kravet/kraven** | **Lösning(ar) för ett interoperabelt Europa (EJ TILLÄMPLIGT)** | **Andra interoperabilitetslösningar** |
|---|---|---|---|---|
| Invandringstjänster | Behöriga myndigheter med ansvar för att se till att reglerna om återvändande efterlevs. | Artiklarna 42.1 d, 7.7, 21.5 och 36.4. | Ej tillämpligt | Interoperabiliteten hos det digitala ärendehanteringssystem som avses i detta initiativ kommer att beskrivas i ett separat initiativ om digitalisering av ärendehanteringen på området återvändande, återtagande och återanpassning. |

Digital offentlig tjänst nr 1: Digitala system för hantering av tredjelandsmedborgares återvändande, återtagande och återanpassning.

| **Bedömning** | **Åtgärd(er)** | **Potentiella återstående hinder (i tillämpliga fall)** |
|---|---|---|
| **Överensstämmelse med befintlig digital och sektoriell politik.** Interoperabiliteten hos det digitala | Ej tillämpligt | Ej tillämpligt |

| | | |
|---|---|---|
| ärendehanteringssystem som avses i detta initiativ kommer att tas upp i ett separat initiativ om digitalisering på området återvändande, återtagande och återanpassning. | | |
| **Organisatoriska åtgärder för ett smidigt tillhandahållande av gränsöverskridande digitala offentliga tjänster.** Styrningen av det digitala ärendehanteringssystem som avses i detta initiativ kommer att tas upp i ett separat initiativ om digitalisering på området återvändande, återtagande och återanpassning. | Ej tillämpligt | Ej tillämpligt |
| **Åtgärder som vidtagits för att säkerställa en samstämmig förståelse av data.** Delningen och vidareutnyttjandet av de data som behandlas i det digitala ärendehanteringssystem som avses i detta initiativ kommer att tas upp i ett separat initiativ om digitalisering på området återvändande, återtagande och återanpassning. | Ej tillämpligt | Ej tillämpligt |
| **Användning av gemensamt överenskomna öppna tekniska specifikationer och standarder.** | Ej tillämpligt | Ej tillämpligt |

### 4.5 Åtgärder till stöd för digitalt genomförande

| |
|---|
| Rollen för kommissionen och andra aktörer (t.ex. EU-byråer) kommer att tas upp i ett separat initiativ om digitalisering på området återvändande, återtagande och återanpassning |